

Sisällysluettelo

OSALJAOS, 23.1.2020 14:10, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	3
§ 1 Vastine valtuustoaloitteeseen vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämisestä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä	4
Liite: Seppo Korhosen valtuustoaloite: Vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestäminen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä	8
Liite: Phhykyn vastine 8.4.2019 valtuustoaloitteeseen	9
Liite: Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän lausunto 24.1.2018	11
Liite: Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän lisäselvitys 27.9.2018	14
Liite: Vammaisneuvoston kannanotto: Vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestäminen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä	17
Liite: Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän lausunto osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston selvityspyyntöön	19
§ 2 Saatavien poistaminen osallisuuden ja hyvinvointipalveluiden vastualueen vuoden 2019 tileistä	23
Liite: Liite 1: Provincia 10.1.2019: Ehdotus luottotappioiksi kirjattavista saatavista 2019	25
Liite: Liite 2: Provincia 9.1.2019: Ehdotus luottotappioiksi kirjattavista saatavista 2019	26
§ 3 Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelma 2020	27
Liite: Konsernihallinnon käyttösuunnitelma vuodelle 2020	29
Liite: Nastolan aluejohtokunnan toimintasuunnitelma	67
§ 4 Palvelutorin tapaamis- ja tapahtumatiilojen käyttöehdot	88
Liite: Palvelutorin tapaamis- ja tapahtumatiilojen käyttöehdot	90
§ 5 Ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmän nimeäminen	93
§ 6 Tiedoksi merkittävät asiat	95
§ 7 Muut asiat	96
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	97

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto
Pöytäkirja

n:o 1/2020

Aika: 23.01.2020 klo 14.10 – 15.42

Paikka: Kaupunginhallituksen sali

Läsnä:

Varsinaiset jäsenet:

Juha Rostedt, varapuheenjohtaja,
kokouksen puheenjohtaja

Maria Mäkynen
Marju Markkanen
Francis McCarron

Puheenjohtajat:

Hannu Rahkonen

Varajäsenet:

Jouni Kaikkonen

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Viranhaltijat:

Mikko Komulainen

hyvinvointijohtaja

Poissa:

Sirkku Hilden
Aleksi Mäntylä
Mika Kari
Antti Holopainen
Jarkko Nissinen
Pekka Timonen

puheenjohtaja
jäsen
kaupunginvaltuuston I vpj
kaupunginvaltuuston II vpj
kaupunginvaltuuston III vpj
kaupunginjohtaja

Asiantuntijat:

Päivi Pitkänen
Marja Mikola

Marika Alaranta

Minna Schroderus

Piia Koskimaa

Tia Mäkinen

erityisasiantuntija
ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön
koordinaattori, esittäytyminen klo 14.11 – 14.14
sosionomi, asiantuntijaesittely klo 14.14 –
14.49, lahtelaisten nuorten kokemukset
osallisuuden toteutumisesta lahtelaisissa
työllisyyttä edistävissä palveluissa
sosionomi, asiantuntijaesittely klo 14.14 –
14.49, lahtelaisten nuorten kokemukset
osallisuuden toteutumisesta lahtelaisissa
työllisyyttä edistävissä palveluissa
sosionomi, asiantuntijaesittely klo 14.14 –
14.49, lahtelaisten nuorten kokemukset
osallisuuden toteutumisesta lahtelaisissa
työllisyyttä edistävissä palveluissa
osallisuuskordinaattori, asiantuntijaesittely klo
14.49 – 15.11, osallistuminen ja vaikuttaminen
Lahdessa- asukaskyselyn tulokset

Pöytäkirjanpitäjä:

Tuula Seljas

valmistelusihteeri

OSALLISUUDEN JA HYVINVOINNIN JAOSTON puolesta:

Juha Rostedt

Tuula Seljas

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa tammikuun 23. päivänä 2020

Maria Mäkynen

Francis McCarron

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi>, tammikuun 24. päivänä 2020; todistaa

Tuula Seljas

valmistelusihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston jäsenet Maria Mäkynen ja Francis McCarron.

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 1

Vastine valtuustoaloitteeseen vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämisestä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä

D/2683/00.02.00.00.03/2018

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, puh. 044 482 0590

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

- 1) merkitsee tiedoksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän 21.11.2019 toimittaman lausunnon ja
- 2) päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle alla olevan vastauksenaan valtuustoaloitteeseen

Perusteluosa

Valtuutettu Seppo Korhonen on jättänyt 12.11.2018 133 § valtuustoaloitteen liittyen vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämiseen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä (liite1). Valtuustoaloitteessaan Korhonen esittää, että Lahti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän suurimpana jäsenkuntana ryhtyy omistajaohjauksellisiin ja muihin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotta kuntayhtymässä kaikkien vammaisten, myös 65 vuotta täyttäneiden vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun päätökset tehdään YK:n vammaissopimusta kunnioittaen ja vammaispalvelulain mukaisesti.

Hyvinvointikuntayhtymän perussopimus antaa Lahden kaupungille vaikutusmahdollisuuden yhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä järjestettävien palveluiden määrittelyyn mm. yhtymäkokouksen, työvaliokunnan ja vuosittaisen palvelusopimuksen kautta.

Hyvinvointikuntayhtymän vastineissa (27.9.2018, 24.1.2019 ja 8.4.2019) todetaan, että hyvinvointikuntayhtymän tulee noudattaa yhtenevää linjaa palvelujen myöntämisessä koko toiminta-alueellaan ja lainsäätäjän tavoitteena on, että palvelut toteutetaan lähtökohtaisesti ensisijaisen lainsäädännön pohjalta. Pääasiassa ikääntymiseen liittyvissä sairauksissa ja toimintarajoitteista johtuva avun ja tuen tarve ei kuulu vammaispalvelulain nojalla järjestettäväksi.

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 1

Tämän valtuustoaloitteen vastinetta käsiteltiin Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston kokouksessa 18.6.2019 § 20. Jaosto päätti yksimielisesti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun ja että asiaan pyydetään vammaisneuvoston lausunto.

Lahden kaupungin vammaisneuvosto on toimittanut kannanottonsa valtuustoaloitteeseen 3.10.2019 (liite 5).

Lausunnossaan vammaisneuvosto toteaa, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän laintulkinta, jossa vammaisen henkilökohtaisen avun perusteita muutetaan ikään perustuen, on lainvastainen. Tähän liittyen vammaisneuvostolle on tullut tietoon, että henkilön täyttäessä 65 vuotta heiltä on evätty aiemmin myönnetty henkilökohtainen avustaja ja – apu. Hylkäyspäätökset ovat kohdistuneet mm. ikääntyneisiin liikuntavammaisiin, jopa sokeisiin. Vammaisen perussairaudet ja – vammat pysyvät samoina riippumatta iästä. Lisäksi hyvinvointikuntayhtymän taholta on yksipuolisesti ilmoitettu, että tuotannollisista syistä johtuen vammaisen henkilökohtainen apu poistetaan ja esitetään tilalle mahdollisesti kotipalvelua. Edelleen lausunnossaan vammaisneuvosto tuo esiin, että lainmukaisia henkilökohtaisia haastatteluja ei ole suoritettu eikä ole kuunneltu avunsaajien mielipiteitä. Henkilökohtaisen avunsaajat kuuluvat usein 100 % invaliditeetin piiriin.

Henkilökohtaisen avustajan turvaamana vammaisen pystyy osallistumaan harrastuksiin, osallistumaan yhteiskunnallisiin toimintoihin ja pitämään yllä sosiaalista vuorovaikutusta. Tämä mahdollisuus poistuu mikäli yli 65 – vuotias poistetaan vammaispalvelulain piiristä. Vammaisneuvosto katsoo, että Päijät-Hämeen kuntayhtymän pitää noudattaa olemassa olevaa lakia ja tarjota tasavertaiset palvelut ikään katsomatta.

Vammaisneuvoston lausuntoon liittyen osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto pyysi 6.11.2019 Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä tarkennetun lisäselvityksen siitä, millä perusteella aiemmin vammaispalvelulain mukaisia palveluita saaneet vammaiset henkilöt siirtyvät 65 vuotta täytettyään palveluiden myöntämisen suhteen sosiaalihuoltolain piiriin esim. henkilökohtainen apu. Lisäksi pyydettiin selvitystä siitä miten muutoksissa on kuultu vammaisia henkilöitä ja miten Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä toteuttaa lainmukaiset, tasavertaiset palvelut ikään katsomatta.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän lausunto 21.11.2019 (liite 6)

Päijät-Hämeen kuntayhtymä on toimittanut 21.11.2019 lausunnon todeten, että vammaispalveluiden toteuttamisen periaatteet ovat

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 1

voimassa olevien sopimusten, lakien ja asetusten mukaiset. Vammaispalveluissa on tarkistettu henkilökohtaiseen apuun liittyviä palvelutarpeita ja arvioinnit ovat kohdistuneet kaiken ikäisiin vammaisasiakkaisiin. Palvelutarpeen arvioinnit on toteutettu pääsääntöisesti asiakkaat tavaten, ja asiat on dokumentoitu normaaliin tapaan sosiaalihuollon kirjaamista ohjaavien periaatteiden mukaan. Sekä palvelutarpeen arviointilomakkeelle että palvelusuunnitelmalle merkitään tiedoksi esimerkiksi asiakkaan mielipide ja näkemys omasta palvelutarpeestaan. Lausunnossa myös todetaan, että 65 vuotta täyttänyt ei siirry automaattisesti sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden piiriin. Palvelutarpeita ei ole tarkistettu iän perusteella. Kun palvelutarpeen arviointiin muutoin päädytään, kyseessä on aina yksilölliseen selviytykseen perustuva tulkinta siitä, mihin palveluihin kukin henkilö on oikeutettu, ja minkä lain puitteissa palvelua voidaan henkilölle tuottaa.

Lausunnossa myös todetaan, että Lahden kaupungissa aiemmin noudatetut henkilökohtaisen avun myöntämiskäytännöt eivät ole kaikilta osin vastanneet vammaispalvelulain henkeä. Tähän liittyen todetaan, että jos henkilön toimintakyky on alentunut ikääntymisestä johtuvasta sairaudesta tai toimintarajoitteesta johtuen, eikä henkilön voida katsoa olevan vaikeavammaisen, ei henkilö ole oikeutettu henkilökohtaiseen apuun vaan avuntarpeeseen tulee vastata sosiaalihuoltolain mukaisilla tai muilla ensisijaisilla palveluilla. Edelleen todetaan, että jokaisella asiakkaalla on mahdollisuus käyttää muutoksenhakuoikeuttaan päätöksiin liittyen ja oikaisuvaatimuksissa eriävät näkemykset asiakkaan ja viranhaltijan välillä liittyvät usein vaikeavammaisuuden tai välttämättömän henkilökohtaisen avun määrän määrittelyyn.

Yhteenvetona saaduista selvityksistä ja lausunnoista voidaan todeta, että vammaispalveluiden myöntämiseen liittyvät viranhaltijoiden päätökset ja niiden perustelut eivät ole kaikilta osin selkeitä asiakkaille. Sinällään Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä tuo selvityksissään esiin, että henkilökohtaisen avun päätökset tehdään YK:n vammais-sopimusta kunnioittaen ja vammaispalvelulain mukaisesti. Lahden vammaisneuvosto on nostanut lausunnossaan esiin, että vaikeavammaiselta hänen täyttäessään 65 vuotta on poistettu henkilökohtainen apu ja että lainmukaisia henkilökohtaisia haastatteluja ei ole suoritettu asiakkaille kuunnellen heidän mielipiteitään.

Keskeistä on, että palveluiden myöntämiseen liittyvät päätökset perustuvat voimassa oleviin sopimuksiin ja lainsäädäntöön. Tarvitaan myös säännöllistä keskustelua asiakkaiden ja palvelun tuottajan välillä esim. vammaisneuvoston, kokemusasiantuntijoiden tai asiakasfoo-

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 1

rumeiden kautta. Näin voidaan nostaa ongelmakohtia esiin sekä välittää tietoa lainsäädännöstä ja miten sitä sovelletaan viranhaltijapäätöksiä tehtäessä. On myös edelleen varmistettava, että asiakkailta on riittävästi tietoa mahdollisuudesta käyttää muutoksenhakuoikeuttaan päätöksiin. Tässä korostuu viranhaltijoiden ja sosiaaliasiamiehen ohjaus ja neuvonta asiakkaille muutoksenhakuprosessista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh,Kv

Ote: P-H hyvinvointiyhtymän hallitus ja hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta, P-H hyvinvointiyhtymän perhe- ja sosiaalipalvelut, Vammaisneuvosto, Sosiaaliasiamies Tarja Laukkanen, Päivi Pitkänen, Pia Haverinen

Liitteenä

1. Valtuustoaloite
2. Vastaus henkilökohtaista apua koskevaan valtuustoaloitteeseen 8.4.2019 / P- H Hyvinvointikuntayhtymä
3. P –H hyvinvointikuntayhtymän selvitys 24.1.2018
4. P –H hyvinvointikuntayhtymän selvitys 27.9.2018
5. Vammaisneuvoston kannanotto 3.10.2019
6. P-H hyvinvointikuntayhtymän selvitys 21.11.2019

13.11.2018 11:48

2

Lahten kaupunginvaltuusto

D.N:o

Lahti 12.11.2018

2683/00.02.00.00.03/2018

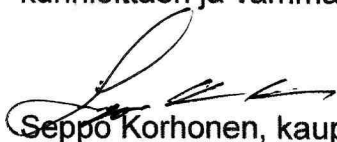
Valtuustoaloite vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämisestä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä

Lahti on muiden kuntien tavoin vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Päijät-Hämeessä kunnat ovat tätä tarkoitusta varten perustaneet kuntayhtymän, jolta ne ostavat tarvittavat palvelut. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (hyky) on perustamisestaan lähtien jatkanut Lahden kaupungin aloittamaa linjaa vammaispalvelujen heikentämisestä lakien tulkintaa muuttamalla. Lähtökohdaksi on otettu käytäntö, jossa 65 vuotta täyttäneiden vammaisten ihmisten henkilökohtaisesta avusta ja tuesta päätetään vammaispalvelulain sijaan sosiaalihuoltolain ja vanhuspalvelulain pohjalta. Tämä on johtanut useiden kohdalla palvelujen heikkenemiseen ja henkilökohtaisen avustajan epäämiseen.

On kohtuutonta ja ihmisarvoa alentavaa, että yhteiskunnassa heikommassa asemassa olevat ihmiset joutuvat hakemaan oikeutta palveluihin oikaisuvaatimuksin ja hallinto-oikeudelle tehtävin valituksin. Kysymys onkin siitä, että päätöksiä tehdään "säästöyistä" ja ohitetaan lainsäädäntö perustuslaista vammaispalvelulakiin. Tosiasiallisesti palvelujen laiminlyönnillä ei saavuteta edes säästöjä, sillä monet vammaiset ihmiset ovat myös pitkäaikais- ja monisairaita. Etenevän sairauden myötä he joutuvat henkilökohtaisen avun vähetessä yhä useammin turvautumaan sairaalahoitoon.

Hykyn perustelee vammaisten ihmisten palvelujen heikentämistä "yhdenvertaisuudella", mikä on ihmisoikeuksien näkökulmasta käsittämätön. Invalidiliitto on huolestunut vammaisiin ihmisiin kohdistuneesta syrjinnästä ja vaatii mm. Suomenkin ratifioiman YK:n vammaissopimuksen käytäntöönpanoa. Sen taholta todetaan, että "lakien käytännön soveltaminen ja palvelujen järjestämistavat aiheuttavat ongelman perus- ja ihmisoikeusnäkökulmasta tarkasteltuna silloin, kun viranomaisen ei myönnä lain edellytykset täyttävälle hakijalle hänelle lain mukaan subjektiivisena oikeutena kuuluvaa vammaispalvelua tai tukitointa. Tästä aiheutuu vammaisia henkilöitä syrjiviä käytäntöjä ja jopa oikeudenmenetyksiä. Silloin ollaan hyvin lähellä tilanteessa, jossa viranomaisen toiminnassa on kyse vähintään välillisestä syrjinnästä."

Tällä valtuusaloitteella esitän, että Lahti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän suurimpana jäsenkuntana ryhtyy omistajaohjauksellisiin ja muihin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotta kuntayhtymässä kaikkien vammaisten-, myös 65-vuotta täyttäneiden vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun päätökset tehdään YK:n vammaissopimusta kunnioittaen ja vammaispalvelulain puitteissa.

Seppo Korhonen, kaupunginvaltuutettu

AB 12.11.2018

8.4.2019

Asia: VASTAUS HENKILÖKOHTAISTA APUA KOSKEVAAN VALTUUSTO-ALOITTEESEEN**Viite: Pia Haverisen vastinepyyntö 2.4.2019**

Valtuustoaloitteessa todetaan, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on perustamisestaan lähtien jatkanut Lahden kaupungin aloittamaa linjaa vammaispalvelujen heikentämisestä lakien tulkintaa muuttamalla. Lähtökohdaksi on aloitteen mukaan otettu käytäntö, jossa 65-vuotta täyttäneiden vammaisten ihmisten henkilökohtaisesta avusta ja tuesta päätetään vammaispalvelulain sijaan sosiaalihuoltolain ja vanhuspalvelulain pohjalta, mikä on johtanut useiden henkilöiden kohdalla palvelujen heikkenemiseen ja henkilökohtaisen avustajan epäämiseen.

Vastine:

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tulee noudattaa yhtenevää linjaa palvelujen myöntämisessä koko toiminta-alueellaan. Lahden kaupungissa aiemmin noudatetut myöntämiskäytännöt eivät ole kaikilta osin vastanneet vammaispalvelulain henkeä, vaan palvelupäätöksiä on tehty vaihtelevin käytännöin. Hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelujen tavoitteena on varmistaa yhtenevä ja vaikeavammaisuuden kriteerit huomioiva laadukas päätöksenteko.

Lainsäätäjän tavoitteena on, että palvelut toteutetaan lähtökohtaisesti ensisijaisen lainsäädännön pohjalta. Mikäli asiakas ei täytä vaikeavammaisuuden kriteerejä, tuo ensisijainen lainsäädäntö on sosiaalihuoltolaki. Pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista johtuva avun ja tuen tarve ei kuulu vammaispalvelulain nojalla järjestettäväksi.

Toisin kuin aloitteessa annetaan ymmärtää, vammaispalvelulain mukaisia päätöksiä ei tehdä säästöt edellä. Vaikeavammaisuuden kriteerit täyttävällä asiakkaalla on subjektiivinen oikeus valtaosaan vammaispalveluista. Vain pieni osa vammaisten palveluista on määrärahasidonnaisia, jolloin palvelun myöntämistä voidaan siirtää siihen asti, kunnes määrärahaa on jälleen käytettävissä. Vaikeavammaisuuden kriteerien täytyessä palvelu on siis aina myönnettävä ja tavoitteena on laadukas ja oikein mitoitettu palvelu. Kustannusten kasvun hillitsemiseen toki pyritään tuottamalla palvelut aiempaa

kustannustehokkaammin ja tarvittaessa myös ylimitoitettuja palveluja karsimalla.

Henkilökohtaisen avun saajia oli 31.10.2018 tilaston mukaan yhteensä 556 henkilöä, joista yli 65-vuotiaita oli 221. Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun saajista yli 65-vuotiaita oli 2.367 henkilöä ja alle 65-vuotiaita 1.072 henkilöä. Tämä osoittanee, että ikäihmiset ovat varsin hyvin edustettuina vammaispalvelujen saajissa, jos he täyttävät myöntämisen kriteerit. Mutta riippumatta hakijan iästä, henkilökohtaisesta avusta joudutaan tekemään kielteinen päätös, mikäli henkilö ei täytä vaikeavammaisuuden kriteerejä.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa yhteneviä myöntämiskriteerejä kaikkien yhtymän vammaispalvelujen hakijoiden kohdalla. Päätöksenteon taustalla on aina yksilöllisesti tehty palvelutarpeen arvio ja sen pohjalta tehty palvelusuunnitelma. Vammaispalvelupäätöksistä on oikeus tehdä muutoksenhaku hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakuntaan ja sieltä edelleen valitus hallinto-oikeuteen ja mahdollisesti Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tämä takaa asiakkaille mahdollisuuden saada päätökseen myös muun tahon näkemys kuin yksittäisen viranhaltijan.

Vuoden 2018 loppuun mennessä yhdestä henkilökohtaisen avun päätöksestä oli tullut hallinto-oikeudelta päätös, jossa on veloitettu muuttamaan lautakunnan päätös. Joissain tapauksissa päätös on palautettu lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi esimerkiksi perusteluiden tarkentamisen vuoksi. Valtaosassa kaikista vammaispalvelujen valituksista hallinto-oikeus on hylännyt valituksen ja vahvistanut lautakunnan tekemän päätöksen. Henkilökohtaisen avun ostopalvelujen kilpailutuksen johdosta tapahtunut palveluntuottajan vaihtuminen on hallinto-oikeudessa todettu oikeutetuksi kaikkien valituksen tehneiden henkilöiden kohdalla.

Vammaispalvelut on antanut Lahden kaupungin valtuutettujen tekemään valtuustokysymykseen kaksi erillistä selvitystä tästä samasta asiasta. Selvitykset ovat tämän vastineen liitteenä. Niissä on selvitetty tarkemmin henkilökohtaiseen apuun liittyvät käytänteet.

Lisätiedot: Tulosityksiköpäällikkö Leena Kunttunen, puh. 0400 889 280.

Pirkko Valtanen
Tulosaluejohtaja
Vammaispalvelut

Leena Kunttunen
Tulosityksiköpäällikkö
Vammaispalvelut

Liitteet:

- 24.1.2018 annettu selvitys
- 27.9.2018 annettu lisäselvitys

24.1.2018

Asia: VASTAUS HENKILÖKOHTAISEEN APUUN KOHDISTETTUUN VALTUUSTO-KYSYMYKSEEN

Viite: Ulla Sepposen selvityspyyntö 12/2017

Vammaispalvelujen henkilökohtainen avustaja -järjestelmään liittyy Päijät-Hämeessä ajankohtaisena kaksi erillistä seikkaa:

1. henkilökohtaisen avun kilpailutus ja sen myötä palveluntuottajan vaihtuminen
2. henkilökohtaisen avun palvelusuunnitelmien tarkistaminen

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallitus päätti 24.1.2017 kokouksessaan kilpailuttaa henkilökohtaisen avun ostopalvelut. Kilpailutus perustui ostopalvelujen suureen määrään, minkä vuoksi julkisista hankinnoista annetun lain mukaisesti ko. palvelu kilpailutettiin. Hallituksen päätöksen mukaisesti kilpailutettujen palvelujen piiriin tulivat kaikki uudet asiakkaat sekä myös vanhat asiakkaat yksilöllisten palvelusuunnitelmien ja henkilökohtaisen avun päätösten päivityksen myötä. Kilpailutuksen valmistelu oli aloitettu jo vuoden 2016 aikana Lahden kaupungin sekä peruspalvelukeskus Aavan ja Oivan vammaispalvelujen toimesta.

Kaikille henkilökohtaisen avun piirissä oleville asiakkaille lähetettiin toukokuussa 2017 kirje, jossa heille kerrottiin palvelusuunnitelmien ja päätösten päivittämisestä ja että päivittäminen aloitetaan ostopalveluista. Tällöin myös kerrottiin, että ostopalveluna hankittava henkilökohtainen apu tullaan lähtökohtaisesti keskittämään kilpailutuksen voittaneelle palveluntuottajalle ja että ainoastaan erityistilanteissa palvelu voidaan hankkia entiseltä palveluntuottajalta. Samalla kerrottiin, että nykyiset palveluntuottajien sopimukset irtisanotaan sovittujen irtisanomisaikojen puitteissa. Palvelujen tarkistaminen koski kaikkia yhtymän kuntia, ei pelkästään Lahden aluetta.

Asian hoitaminen keskitettiin kolmelle vammaispalvelujen sosiaaliohjaajalle. Viranhaltijat ovat päivittäneet ja tarkistaneet kotikäynneillä ostopalveluna järjestetyn henkilökohtaisen avun palvelusuunnitelmat. Kotikäynneillä asiakkaille on kerrottu mahdollisesta palveluntuottajan vaihtumisesta ja käyty läpi henkilökohtaisen avun tarvetta. Henkilökohtaista apua voidaan myöntää sekä kodissa tapahtuvaan avustamiseen että kodin ulkopuoliseen avustamiseen. Niiden asiakkaiden osalta, jotka asuvat palvelutaloissa ja joille on myönnetty henkilökohtaista apua 30 h/kk kodin ulkopuoliseen apuun, ei ole erikseen tehty kotikäyntiä. Heillä siis palvelu jatkuu ennallaan, mutta palveluntuottaja vaihtuu infokirjeen mukaisesti. Kun kyseessä on ollut ikäihminen, on kotikäynnillä ollut sosiaaliohjaajan mukana palveluohjaaja vanhuspalveluista. Näin on ikäihmisten kohdalla voitu arvioida sosiaalihuollon palvelujen tarve yleisesti sekä mahdollisen henkilökohtaisen avun muutoksen yhteydessä.

Henkilökohtaisen avun palvelusuunnitelmia ei ole joidenkin asiakkaiden kohdalla tarkistettu alkuperäisen päätöksen tekemisen jälkeen ja päätöksenteosta on saattanut kulua useita vuosia. Osalla asiakkaista toimintakyvyssä on tapahtunut muutoksia, jotka on nyt huomioitu palvelusuunnitelman tarkistamisen yhteydessä. Esille on valitettavasti noussut myös tilanteita, joissa henkilökohtainen apu on myönnetty liian kevyin perustein. Päätökset eivät tältä osin vastaa ohjeistusta ja yleistä linjausta. Tästä syystä henkilökohtaisen avun myöntämistä ei ole voitu jatkaa 1.1.18 lukien ja/tai asiakas on ohjattu ensisijaisen lainsäädännön eli sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen, kuten kotihoidon, piiriin. Vaikeavammaisille tarkoitettulla henkilökohtaisella avulla ei ole tarkoitus korvata puuttuvaa kotisairaanhoidoa / kotipalvelua eli kotihoitoa. Vaikeavammaisten palvelut ovat asiakkaalle pääosin maksuttomia. Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut taas ovat pääosin maksullisia kuitenkin siten, että niissä huomioidaan asiakkaan maksukyky.

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaista apua, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalvelulain 8 c §:n mukaan henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella mm. päivittäisissä toimissa, harrastuksissa ja yhteiskunnallisessa osallistumisessa. Henkilökohtaisen avun tarkoitus on auttaa vaikeavammaista henkilöä toteuttamaan omia valintojaan. Henkilökohtaista apua järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen edellä mainituista toimistaan eikä avun tarve johdu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista.

Pääasiassa ikääntymiseen liittyvät sairaudet ja toimintarajoitteet on rajattu henkilökohtaisen avun soveltamisalan ulkopuolelle. Ikääntymiseen liittyvä vammaisuus tulee erotella tavanomaiseksi katsottavasta ikääntymisestä ja tästä aiheutuvista sairauksista tai toimintarajoitteista. Tällaisia ikääntymiseen liittyviä sairauksia ovat ne sairaudet, jotka normaalistikin liittyvät vanhenemiseen ja joita on siis pidettävä tyypillisinä tiettyyn ikään tai elämänvaiheeseen liittyvinä sairauksina tai toimintarajoitteina. Tarkoitus on, että myös iäkkäinä vammautuneet ja muut iäkkäät vammautuneet kuuluvat lain piiriin, kunhan toimintarajoite ei siis johdu ainoastaan ikääntymisestä. Esimerkiksi ikääntymisen myötä näkö- ja kuulo heikentyvät, mutta vain osalla ihmisistä niin voimakkaasti, että tila vastaa vaikeavammaisuutta. (Vammaispalvelujen käsikirja)

Tarkistetuissa päätöksissä on tukeuduttu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Kaikki päätökset pohjautuvat yksilöllisiin palvelusuunnitelmien tarkistuksiin. Tavoitteena on ollut tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus yksilöllisyys huomioon ottaen. Tärkeää on, että koko hyvinvointikuntayhtymän alueella myöntämiskriteerit ovat yhtenevät ja siten asiakkaat tapavertaisessa asemassa keskenään. Päätösten oikeellisuus ja oikeudenmukaisuus on haluttu varmistaa sillä, että ne päätökset, joissa palvelu on evätty tai myönnettyjen tuntien määrää on muutettu, on käyty vielä työryhmässä läpi. Täten päätökset eivät ole olleet yhden työntekijän näkemyksen varassa. Päätöksissä on nimetty henkilö, jonka puoleen asiakas voi kääntyä muuttuneessa tilanteessa. Kaikki asiakkaat ovat saaneet ohjeet muutoksenhakuun, jonka mukaan prosessi etenee, mikäli asiakas on tyytymätön päätökseensä.

Palvelusuunnitelmat on tarkistettu tässä vaiheessa kaikilta ostopalvelujen piirissä olevilta asiakkailta, ei pelkästään ikäihmisiltä, ja muutoksia on tapahtunut kaikissa ikäluokissa yksilöllisen palvelutarpeen selvityksen pohjalta. Henkilökohtaisen avun

piirissä oli 30.11.2017 tilanteessa yhteensä 227 yli 65-vuotiasta asiakasta. Hylkääviä päätöksiä henkilökohtaisesta avusta on tehty n. 30 ja ne kohdistuvat kaikkiin ikäluokkiin.

Valtuustokysymyksessä nostetaan esiin ikäihmisten avun ja hoidon tarpeen kasvaminen iän myötä. Iän aiheuttama avun tarpeen lisääntyminen erilaisine sairauksineen ei ensisijaisesti aiheuta oikeuta vammaispalveluihin, vaan sosiaalihuoltolain mukaiseen kotiapuun. Kaikkia ikäihmisiä tulee kohdella tasavertaisesti, myös palvelujen maksullisuuden suhteen.

Jos avun ja avustamisen tarve perustuu pääosin hoivaan, hoitoon ja valvontaan, tulee siihen vastata muulla tavoin kuin henkilökohtaisella avulla. Tällaista hoivaa, hoitoa ja valvontaa, on ainakin sellainen hoito ja huolenpito, jota annetaan pääasiassa lääketieteellisin perustein tai sellainen hoito ja huolenpito, jota on annettavissa henkilön vammaisuudesta tai sairaudesta riippumatta, esimerkiksi ns. perushoito.

Suuri osa erityisesti Lahden henkilökohtaisen avun päätöksistä on ollut määräaikaista eli vuoden 2017 lopussa päättyviä. Päättyvien päätösten osalta on tarkistettu palvelutarve 1.1.18 alkaen. Vammaispalvelujen tiedossa olevat asiakkaiden erityistilanteet on huomioitu jatkopäätösten teon yhteydessä ja tarvittavassa määrin ko. olevilla asiakkailla jatkaa entinen palveluntuottaja. Entinen palveluntuottaja on jatkanut kilpailutuksesta huolimatta n. 10 %:lla asiakkaista näistä erityistä perusteista johtuen.

Uusi palveluntuottaja kartoittaa avustettavan kanssa tarkasti avustajan työtehtävät ja asiakkaan toiveet avustajan suhteen. Sitten palveluntuottaja etsii asiakkaalle sopivan avustajaehdokkaan, jonka vammainen henkilö sitten hyväksyy tai hylkää. Mikäli vammainen henkilö on ollut tyytyväinen nykyiseen ostopalveluna hankittuun avustajaansa ja avustaja on halunnut jatkaa avustajana, niin tämä on ollut mahdollista, jos avustaja on ollut halukas siirtymään uuden palveluntuottajan palvelukseen. Kilpailutuksen voittanut palveluntuottaja on ilmoittanut voivansa ottaa halukkaat vanhat avustajat palkkalistoilleen.

Palveluntuottajan vaihtuminen johtuu kilpailutuksesta, ja toiminnassa on noudatettava lainvoimaista päätöstä, jolla ostopalveluna hankittava henkilökohtainen apu ohjataan kilpailutuksen voittaneelle palveluntuottajalle. Kuitenkin on syytä huomioida, että kilpailutus itsessään on aiheuttanut palveluntuottajan muuttumisen, mutta ei esimerkiksi tuntimäärissä tapahtuneita muutoksia. Palvelussa tapahtunut muutos on aiheutunut uudesta palvelutarpeen arvioinnista ja palvelusuunnitelman tarkistamisesta.

Valtuustokysymyksessä nousee esiin myös omaishoito. Joitakin omaishoidon tuen sopimuksia ei ole määräaikaisten päätöksen/ palvelusuunnitelman tarkistamisen jälkeen jatkettu erityisesti entisen peruspalvelukeskus Oivan alueella. Oivassa oli erilaiset ja väljemmät myöntämiskriteerit verrattuna Lahteen ja Peruspalvelukeskus Aavaan. 1.1.2017 alkaen myöntämiskriteerit yhtenäistettiin koko yhtymän alueella vastaamaan entisen Lahden ja Aavan kriteerejä. Kriteerien tiukennus aiheutti sen, että aiemmin tukea saaneita putosi pois palvelun piiristä. Myös tämä liittyy siis yhtymän alueen yhteneviin perusteisiin ja asiakkaiden yhdenvertaiseen kohteluun.

Pirkko Valtanen
Tulosaluejohtaja
Vammaispalvelut

Leena Kunttunen
Tulosityksiköpäällikkö
Vammaispalvelut

27.9.2018

Asia: Lisäselvitys henkilökohtaisesta avusta tehtyyn valtuustokysymykseen

Viite: Ulla Sepposen selvityspyyntö

Lahden kaupunginvaltuusto käsitteli 12.3.2018 vammaisten henkilökohtaisesta avusta tehtyä valtuustokysymystä ja palautti sen takaisin valmisteluun: "Valtuustokysymys palautetaan valmisteluun niin, että palvelutarpeen arvioinnit tarkastellaan uudelleen vammaisten oikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta niin, että he myös tulevat kuulluksi. Palvelusopimuksen uudelleentarkastelussa avustajakäytäntöjen kohdalla otetaan huomioon vammaisten todellinen avuntarve. Jatkovalmistelussa kuullaan vammaisneuvostoa."

Lisäselvitys:

Vammaisille henkilöille tehty henkilökohtaisen avun päätökset ovat pohjautuneet voimassa olevaan lainsäädäntöön ja yksilöllisiin palvelutarpeen arviointeihin ja palvelusuunnitelmiin. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perustaminen 1.1.2017 alkaen on edellyttänyt kriteerien, linjausten ja toimintamallien yhdenmukaistamista. Keskeisenä tavoitteena on ollut yhdenvertaisuuden toteutuminen asiakkaiden kesken Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän alueella. Asiakkaiden palvelutarve ja palvelusuunnitelma voidaan tarkistaa joko asiakkaan tai viranomaisen aloitteesta. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä on päädytty tarkistamaan palvelusuunnitelmat yhdenvertaisuuden varmistamiseksi kaikkien, ei vain lahtelaisten tai ikääntyneiden, asiakkaiden osalta. Lisäksi lahtelaisten asiakkaiden päätökset oli pääosin tehty määräaikaisina ja päättyivät vuoden 2017 lopussa, mikä jo sinällään edellytti palvelusuunnitelmien päivittämistä.

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella. Vammaispalvelulaki on ensisijainen suhteessa kehitysvammalakiin, mutta toissijainen suhteessa sosiaalihuoltolakiin. Henkilökohtainen apu on mahdollista tarvittaessa yhdistää muihin vammaispalvelulain, sosiaalihuoltolain tai kehitysvammalain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin. Palvelutarvetta kartoitettaessa ja viimeistään palveluista päätettäessä on yksilöllisesti arvioitava, millä keinoin asiakkaan palvelutarve parhaiten tyydytetään.

Jos avun ja avustamisen tarve perustuu pääosin hoivaan, hoitoon ja valvontaan, tulee siihen vastata muulla tavoin kuin henkilökohtaisella avulla.

Tällaista hoivaa, hoitoa ja valvontaa, jota laissa tarkoitetaan, on ainakin sellainen hoito ja huolenpito, jota annetaan pääasiassa lääketieteellisin perustein tai sellainen hoito ja huolenpito, jota on annettavissa henkilön vammaisuudesta tai sairaudesta riippumatta, esimerkiksi ns. perushoito. Henkilökohtaisen avun järjestämisen ulkopuolelle ei ole suljettu vamman tai sairauden laadun, diagnoosin tai iän perusteella mitään ryhmää.

Hallituksen esityksen (HE 166/2008) mukaan ikääntymiseen liittyvä vammaisuus on erotettavissa normaaliksi katsottavasta ikääntymisestä. Pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista johtuva avun ja tuen tarve ei kuulu vammaispalvelulain nojalla järjestettäväksi. Tähän avun ja tuen tarpeeseen vastaaminen tapahtuisi muun sosiaali- ja terveydenhuollon yleis- ja erityislainsäädännön nojalla.

Vammaispalvelulain 8 c §:n 3 momentin säännöksellä ei suljeta ikääntyneitä henkilöitä henkilökohtaisen avun ulkopuolelle, vaan ainoana perusteena palvelun saamiselle on henkilön vammasta tai sairaudesta aiheutuva avun tarve. Merkitystä ei ole sillä, missä elämän vaiheessa henkilö on vammautunut tai sairastunut. Siten myös ikääntyneillä vaikeavammaisilla henkilöillä sekä ikääntyneenä vaikeasti vammautuneilla on oikeus henkilökohtaiseen apuun samoin perustein kuin muillakin vaikeavammaisilla henkilöillä. Mutta kuten edellä on todettu, pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista johtuva avun ja tuen tarve ei oikeuta vammaispalveluihin eikä henkilökohtainen apu ole hoitoa, hoivaa tai valvontaa. Näihin tilanteisiin ja tarpeisiin vastataan muilla palveluilla kuin henkilökohtaisella avulla.

Lahden kaupungin vammaisneuvoston puheenjohtaja ja vammaisasioissa aktiivinen kuntalainen tekivät keväällä 2018 erilliset kantelut yhtymän henkilökohtaisen avun päätöksistä aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto totesi 29.6.2018 antamassaan vastauksessa, ettei aluehallintoviraston toimivaltaan kuulu arvioida palvelujen myöntämisen perusteluja, eikä aluehallintovirasto katso tässä vaiheessa aiheelliseksi jatkaa valvontaa. Aluehallintovirasto toteaa yleisellä tasolla, että Päijät-Hämeen kuntayhtymän on tarpeen ottaa oma-aloitteisesti hallinto-oikeuden ratkaisut huomioon vastaisen varalle omavalvonnassaan ja ohjeistuksessaan, mikäli päätöksenteossa ilmenee lainvastaisuutta.

Vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun päätöksistä on tehty valituksia Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, mutta hallinto-oikeus ei ole vielä antanut yhtään ratkaisua ko. valituksiin. Tämän vuoksi päätöksiä ei ole otettu uudelleen käsittelyyn vammaispalveluissa. Vammaispalvelut huomioi tulevat hallinto-oikeuden ratkaisut jatkolinjauksissa ja päätökset tarkistetaan, mikäli aihetta muutoksiin ilmenee.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vammaispalvelut järjesti 22.5.2018 Päijät-Hämeen kuntien vammaisneuvostoille ja keskeisille vammaisjärjestöille suunnatun tilaisuuden, jossa yhtenä teemana oli henkilökohtainen apu; mitä se on, kenelle sitä myönnetään ja miten sitä tuotetaan. Tämän pohjalta käytiin keskustelua henkilökohtaisesta avusta ja kuultiin asiakkaita ja heidän toiveitaan.

Vammaispalvelut järjesti keväällä 2018 asiakasohjauksen viranhaltijoille kolme puoli päivää kestänyttä koulutusta vammaispalveluihin perehtyneiden juristien vetämänä, jolloin viranhaltijat saivat kohdennettua lisäkoulutusta vammaispalveluista. Aiheina oli mm. hyvä hallinto ja päätöksenteko sosiaali- ja terveystoimessa, sosiaalihuoltolaki ja vammaispalvelut sekä vammaispalvelulain soveltaminen.

Vammaispalvelut on mukana Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hankkeessa, jossa pilotoidaan RAI-välinettä /arviointijärjestelmää aikuisten omaishoidontuen ja henkilökohtaisen avun arvioinnissa. RAI-arviointijärjestelmä tukee viranhaltijan päätöksentekoa palvelun tarpeesta ja tuntimääristä. Haasteellisissa tilanteissa on lisäksi mahdollisuus käyttää yhtymän henkilökohtaisen avun keskus Apurin arviointijaksoa tai hankkia arviointi ulkopuoliselta taholta ostopalveluna, mikä mahdollistaa neutraalin arvion tarvittavista henkilökohtaisen avun tuntimääristä.

Lisätiedot: tulosityksiköpäällikkö Leena Kunttunen, p. 0400 889 280.

Pirkko Valtanen
Tulosaluejohtaja
Vammaispalvelut

Leena Kunttunen
Tulosityksiköpäällikkö
Vammaispalvelut

LAHTI

Osallisuus- ja hyvinvoinnin jaosto

Vammaisneuvoston kannanotto, valtuustoaloite vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämisestä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä D/59/6/00.02.00.03/2018

Vammaisneuvosto yhtyy valtuutettu Seppo Korhosen 12.11.2018 jättämään valtuustoaloitteeseen. Aloitteessa todetaan, että kuntayhtymässä vammaisten-, myös 65 vuotta täyttäneiden vammaisten, henkilökohtaisen avun päätökset tulee tehdä YK:n vammaissopimusta kunnioittaen ja vammaispalvelulain mukaisesti.

Päijät- Hämeen hyvinvointikuntayhtymän laintulkinta, jossa vammaisen henkilökohtaisen avun perusteita muutetaan ikään perustuen, on lainvastainen.

Lahden kaupungin vammaisneuvosto on huolestuneena seurannut Päijät Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yksipuolista toimintaa, jolla se on muuttanut lahtelaisten vammaisten henkilökohtaisen avun perusteita niin, että avunsaanti muuttuu henkilön täyttäessä 65 v ja heiltä on evätty aikaisempi henkilökohtainen avustaja ja – apu. Hylkäyspäätökset ovat kohdistuneet mm. ikääntyneisiin liikuntavammaisiin, jopa sokeisiin. Vammaisen perussairaudet ja – vammat pysyvät samoina riippumatta iästä. Esim. sokea ei saa näköään takaisin täytettyään 65 vuotta, joten avuntarpeen kriteerit pysyvät entisellään.

Henkilökohtaisen avun saajat ovat saaneet kirjeitä, joissa yksipuolisesti ilmoitetaan seuraavaa:

- tuotannollisista syistä johtuen vammaisen henkilökohtainen apu poistetaan ja esitetään tilalle mahdollisesti kotipalvelua.
- lähettäjä kertoo, että lainkriteerit ovat muuttuneet ja tulkinnan mukaan vammaisen henkilö ei enää olisi vammaispalvelulain kohdan 8 C mukainen vammaisen vaan avuntarve on muuttunut ikääntymisestä johtuvaksi.

Lainmukaisia henkilökohtaista haastattelua ei ole suoritettu eikä ole kuunneltu avunsaajien mielipiteitä, henkilökohtaisen avunsaajat kuuluvat usein 100% invaliditeettin piiriin.

Vammaispalvelulain 8 C –kohta sanoo: henkilökohtaista apua järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen 1 momentissa tarkoitetuista toiminnoista eikä avun tarve johdu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista.

Henkilökohtaisen avustajan turvaamana vammaisen pystyy osallistumaan harrastuksiin, osallistumaan yhteiskunnallisiin toimintoihin ja pitämään yllä sosiaalista vuorovaikutusta.

LAHTI

Tämä mahdollisuus poistuu mikäli yli 65-vuotias poistetaan vammaispalvelulain piiristä. Henkilökohtaisen avustajan turvaamana vammainen pystyy osallistumaan harrastuksiin, yhteiskunnallisiin toimintoihin ja pitämään yllä sosiaalista vuorovaikutusta. Eli elämään tasavertaisena yhteiskunnan jäsenenä lainhengen mukaisesti

Vammaisneuvosto katsoo, että Päijät- Hämeen kuntayhtymän pitää noudattaa olemassa olevaa lakia ja tarjota tasavertaiset palvelut ikään katsomatta.

Lahti 3.10.2019

Marja-Leena Taavila, puheenjohtaja

Perhe- ja sosiaalipalvelut

LAUSUNTO
21.11.2019

Selvityspyyntö / valtuustokysely

D/2820/07.01.03.00.02/2018

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston selvityspyyntö

Lahden kaupungin osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto pyytää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä selvitystä siitä, miten yhtymässä noudatetaan ja sovelletaan vammaispalvelulakia sekä YK:n vammaissopimusta liittyen yli 65-vuotiaiden vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen avun järjestämiseen ja palvelujen myöntämiseen.

Asia liittyy valtuutettu Seppo Korhosen 12.11.2018 jättämään valtuustoaloitteeseen § 133, liittyen vammaisten ihmisten henkilökohtaisen avun järjestämiseen hyvinvointikuntayhtymässä. Yhtymä on toimittanut vastineet asiassa 1/2019 ja 4/2019. Jaosto on käsitellyt vastineita 6/2019, päättänyt asian palauttamisesta valmisteluun ja pyytänyt vammaisneuvoston lausuntoa asiassa. Lahden kaupungin vammaisneuvosto on toimittanut kannanottonsa 3.10.2019, jossa se toteaa, että hyvinvointikuntayhtymän laintulkinta, jossa vammaisen henkilökohtaisen avun perusteita muutetaan ikään perustuen, on lainvastainen.

Vammaisneuvoston lausuntoon liittyen, osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto pyytää yhtymältä tarkennettua lisäselvitystä siitä, millä perusteella aiemmin vammaispalvelulain mukaisia palveluita saaneet henkilöt siirtyvät 65 vuotta täytettyään palveluiden myöntämisen suhteen sosiaalihuoltolain piiriin. Lisäksi pyydetään selvitystä siitä, miten muutoksissa on kuultu vammaisia henkilöitä, ja miten hyvinvointikuntayhtymä toteuttaa lainmukaiset, tasavertaiset palvelut ikään katsomatta.

Asiassa annettava selvitys

Todetaan, että periaatteet Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vammaispalveluiden toteuttamisessa, kuten muuallakin Suomessa, ovat voimassa olevien sopimusten, lakien ja asetusten mukaiset. YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen artikkelit ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä ja ne tulee ottaa huomioon vammaisen henkilön palveluja suunniteltaessa ja järjestäessä.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

LAUSUNTO
21.11.2019

Suomalaisessa lainsäädännössä noudatetaan myös lakien määritettyä soveltamisjärjestystä. Vammaispalvelulain 4 §:n mukaisesti ko. lain palveluja ja tukitoimia järjestetään aina toissijaisesti, eli silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Lain tarkoituksena onkin tarvittaessa täydentää yleisiä sosiaalipalveluja ja toimeentuloturva.

Vammaispalvelulaissa ei ole suljettu mitään vammaisryhmää lain soveltamisen ulkopuolelle. Laissa ei myöskään ole ikään perustuvia rajoituksia. Vanhusväestöön kuuluva henkilö voi täyttää vaikeavammaisuuden kriteerit yhtä hyvin kuin alle kouluikäinen lapsi. Hallituksen esityksessä HE 166/2008 vp on lausuttu muun ohella, että lähtökohtaisesti kaikki vaikeavammaiset henkilöt diagnoosiin ja ikään katsomatta voivat olla henkilökohtaisen avun piirissä. Kuitenkin niin, että pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista johtuva avuntarve ei oikeuta laissa tarkoitettuun henkilökohtaiseen apuun. Tähän avun ja tuen tarpeeseen vastaaminen tapahtuu muun sosiaali- ja terveydenhuollon yleis- ja erityislainsäädännön nojalla. Kunkin asiakkaan päätös perustuu yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin ja viranhaltijapäätökseen.

Jaoston selvityspyynnöstä ja siihen liittyvistä dokumenteista voi saada vaikutelman, että hyvinvointikuntayhtymän vammaispalveluissa olisi tehty systemaattista tarkastelua nimenomaisesti ja vain 65-vuotta täyttäneiden vammaisten henkilöiden palveluiden ja palvelutarpeiden osalta. Tämä ei pidä paikkaansa.

Vammaispalveluissa on tarkistettu henkilökohtaiseen apuun liittyviä palvelutarpeita järjestämistavan perusteella. Ensivaiheessa käytiin läpi asiakkaita, joilla järjestämistapana on ollut ostopalvelu. Seuraavassa vaiheessa on käyty läpi asiakkaita, joilla järjestämistapana on ollut työnantajamalli. Arvioinnit ovat kohdistuneet kaiken ikäisiin vammaisasiakkaisiin.

Palvelutarpeen arvioinnit on toteutettu pääsääntöisesti asiakkaat tavaten, ja asiat on dokumentoitu normaaliin tapaan sosiaalihuollon kirjaamista ohjaavien periaatteiden ja määrämuotoisten lomakkeiden mukaan. Sekä palvelutarpeen arviointilomakkeelle että palvelusuunnitelmalle merkitään tiedoksi esimerkiksi asiakkaan mielipide ja näkemys omasta palveluntarpeestaan.

On myös syytä todeta, että vammaisen 65 vuotta täyttänyt henkilö ei siirry automaattisesti esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden piiriin. Palvelutarpeita ei ole tarkistettu iän perusteella. Kun palvelutarpeen arviointiin muutoin päädytään, kyseessä on aina yksilölliseen selvitykseen perustuva tulkinta siitä, mihin palveluihin kukin henkilö on oikeutettu, ja minkä lain puitteissa palvelua voidaan henkilölle tuottaa. Oikeuskäytännön perusteella on kiistatonta, että henkilö voi saada palvelutarpeensa mukaisia palveluita eri lainsäädäntöjen perusteella.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

LAUSUNTO

21.11.2019

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä on hyviä kokemuksia vammaispalveluiden ja ikäihmisten asiakasohjausten välisestä yhteistyöstä ja yhdessä asiakkaille tuotetuista palvelukokonaisuuksista, joissa myönnetyt perus- ja erityistason palvelut tukevat toisiaan ja asiakkaan arkea. Samanlaista yhteistyötä ja palvelukokonaisuuksien tuottamista tehdään myös esimerkiksi vammaispalveluiden ja lapsiperhepalveluiden välillä. Mainittakoon myös, että nykyinen Suomen hallitus korostaa koko sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamishankkeessaan nimenomaisesti perustason palveluiden kehittämistä ja saatavuutta sekä hyvää yhteentoimivuutta erityistason palveluiden kanssa.

Kuten jo yhtymän aiemmissa selvityksissä todetaan, Lahden kaupungissa aiemmin noudatetut henkilökohtaisen avun myöntämiskäytännöt eivät ole kaikilta osin vastanneet vammaispalvelulain henkeä. Todetaan siis aiempien selvitysten mukaisesti, että jos henkilön toimintakyky on alentunut ikääntymisestä johtuvasta sairaudesta tai toimintarajoitteesta johtuen, eikä henkilön voida katsoa olevan vaikeavammainen, ei henkilö ole oikeutettu henkilökohtainen apuun vaan avuntarpeeseen tulee vastata sosiaalihuoltolain mukaisilla tai muilla ensisijaisilla palveluilla.

Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu on subjektiivisena palveluna lainsäädännössämme varsin tuore palvelumuoto, joten on luontevaa, että koko Suomessa henkilökohtaisen avun lain hengen mukainen linjaus on hakenut uomaansa, esimerkiksi käytettävissä olevan oikeuskäytännön perusteella. Eräässä hallinto-oikeuden vuonna 2019 yhtymälle antamassa ratkaisussa muun muassa todetaan, että viranomaisen voi arvioida vammaispalvelujen tarvetta ja määrää riippumatta siitä, minkälaisia palveluja hänelle on aiemmin myönnetty. Samaisessa päätöksessä otetaan kantaa myös siihen, että esimerkiksi henkilökohtaisen avun arviointijaksoja voidaan edellyttää asiakkaan palvelutarpeen ja soveltuvan palvelun arvioimiseksi.

Vaikeavammaiselle henkilölle järjestettävä henkilökohtainen apu on kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva palvelu, ja hyvinvointikuntayhtymän viranhaltija myöntää välttämättömän määrän laissa tarkoitettua henkilökohtaista apua silloin, kun henkilö on vammaispalvelulain tarkoittama vaikeavammainen henkilö. Oikaisuvaatimusten perusteella eriävät näkemykset asiakkaan ja viranhaltijan välillä liittyvät usein vaikeavammaisuuden tai välttämättömän henkilökohtaisen avun määrän määrittelyyn. Näissä tapauksissa jokaisella asiakkaalla on mahdollisuus käyttää muutoksenhakuoikeuttaan, jolloin asia voidaan saattaa aina Korkeimman hallinto-oikeuden tarkasteluun asti.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

LAUSUNTO
21.11.2019

Pirkko Valtanen
Tulosaluejohtaja
Vammaispalvelut

Jonna Ritvanen
Va. tulosyksikköpäällikkö
Asiakasohjaus

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 2

Saatavien poistaminen osallisuuden ja hyvinvointipalveluiden vastualueen vuoden 2019 tileistä

D/187/02.06.04.00.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, puh. 044 482 0590

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto päättää, että osallisuus ja hyvinvointipalvelujen saamatta jääneet maksut, yhteensä 59 987,85 euroa, poistetaan luottotappiona vuoden 2019 tileistä liitteissä 1 ja 2 esitetyn mukaisesti.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön talousasiat-aulukon tilinpäätös ja tilit-kohdan mukaan jaosto päättää 250 000 euroon asti luottotappioista ja arvonalentumisista alaisensa yksikön osalta. Yli 250 000 euron luottotappioista ja arvonalennuksista päättää kaupunginhallitus.

Jaosto päättää sellaisten jaoston toimialaan kuuluvien maksujen, korvausten ja muiden saatavien tileistä poistamisesta, joita ei ole ulosottomenettelyllä tai muulla tavalla pystytty perimään tahi joiden periminen muista syistä ei ole mahdollista.

Lahden kaupungin osallisuus ja hyvinvointipalveluiden saatavien periminen kuuluu Provincia Oy:n tehtäviin. Provincia Oy ehdottaa osallisuus ja hyvinvointipalveluiden saamatta jääneiden maksujen poistamista luottotappioina osallisuus ja hyvinvointipalveluiden vastualueen vuoden 2019 tileistä liitteissä 1 ja 2 erittelyn mukaisesti.

Luottotappio on yhteensä 59 987,85 euroa.

Salassa pidettävät luettelot poistettavista saatavista on nähtävillä luottamushenkilöiden Extranetissä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Provincia Oy, osallisuus ja hyvinvointipalvelut

2 (2)

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 2

Liitteenä

1. Provincia 10.1.2019: Ehdotus luottotappioiksi kirjattavista saavista 2019
2. Provincia 9.1.2019: Ehdotus luottotappioiksi kirjattavista saavista 2019

			10.1.2020
			
	PROVINCIA.		
LAHDEN KAUPUNKI			
Osallisuus ja hyvinvointi			
EHDOTUS LUOTTOTAPPIOIKSI KIRJATTAVISTA SAATAVISTA 2019			
Myyntiryhmä		Summa	
L01	Kaupunginhallitus	10813,36	
	Yhteensä	10813,36	
	Irene Haarala		
	Palveluasiantuntija		
	Provincia Oy		
	Laskutus ja myyntireskontra		
	maksuntarkkailu@provincia.fi		

			9.1.2020
			
	PROVINCIA.		
	LAHDEN KAUPUNKI		
	Sosiaali- ja terveystoimiala		
	EHDOTUS LUOTTOTAPPIOKSI KIRJATTAVISTA SAATAVISTA 2019		
	Myyntiryhmä	Summa	
L26	Sotevi	890,51	
L27	Avoterveys	3178,00	
L32	Avoterveys Kunta	88,00	
L34	Kela Laskut	124,00	
L29	Hoitopäivälaskut	17919,10	
L30	Kotihoito	9838,20	
L31	Hyvinvointipalvelut	3205,10	
L35	Hammashoito	5374,50	
L36	Sotevi ei perintää	8557,08	
	Yhteensä	49174,49	
	Irene Haarala		
	Palveluasiantuntija		
	Provincia Oy		
	Laskutus ja myyntireskontra		
	maksuntarkkailu@provincia.fi		

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 3

Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelma 2020

D/178/02.02.00.00.03/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Controller Anu Vesikukka, puh. 044 416 3328

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto hyväksyy liitteenä olevasta Konsernihallinnon käyttösuunnitelmasta Osallisuus- ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelman vuodelle 2020.

Käsittely Esittelijä lisäsi perusteluosaan seuraavan:
”Nastolan aluejohtokunta sisältyy osallisuus ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelmaan. Nastolan aluejohtokunnan 21.1.2020 § 3 hyväksymä toimintasuunnitelma liitetään pöytäkirjan liitteeksi 2.”

Perusteluosa Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Lahden kaupungin talousarviosta vuodelle 2020 sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2020 – 2022 päätti kaupunginvaltuusto 25.11.2019 (§ 114).

Lahden kaupungin hallintosäännön 37 §:n mukaan ”Kaupunginhallitus sekä lauta- ja johtokunnat sekä jaostot hyväksyvät omalta osaltaan talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat, jotka koskevat kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja tavoitteiden toteuttamista sekä määrärahojen jakoa käyttötarkoituksiin.”

Hallintosäännön 42 §:n 5 momentin mukaan lautakunnan tai muun toimielimen on vuosittain määrättävä sekä ilmoitettava kaupungin kirjanpidosta vastaavalle yksikölle ne henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät menotositteet.

Konsernihallinnon taloussuunnittelussa on valmisteltu talousarvion laadintaohjeen mukaisesti Konsernihallinnon yhteinen asiakirja ”Konsernihallinnon käyttösuunnitelma vuodelle 2020”, joka sisältää Osallisuus- ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelman. Siinä esitetään vastuualueittain vuoden 2020 kustannuspaikkajaon mukaisesti määrärahojen jakautuminen sekä tositteiden hyväksyjät. Käyttösuunnitelma sisältää myös tietoa organisaatiosta sekä sen toimintaperiaatteista, viranhaltijapäätösten nähtävillä pidosta, strategian ja

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 3

toiminnallisten tavoitteiden toteutuksesta sekä henkilöstöstä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote tositteiden hyväksyjät, Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut, Konsernipalvelut/ taloussuunnittelu, Provincia Oy

Liitteenä

1. Konsernihallinnon käyttösuunnitelma 2020

LAHTI

Konsernihallinnon käyttösunnitelma vuodelle 2020

Tarkastuslautakunta 15.1.2020
Elinvoima- ja työllisyysjaosto 20.1.2020
Konserni- ja tilajaosto 20.1.2020
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto 23.1.2020
Kaupunginhallitus 3.2.2020

Sisällys

1.	Johdanto	3
2.	Organisaatio	3
3.	Viranhaltijapäätösten nähtävillä pitäminen	4
4.	Kokousaikataulu	5
5.	Konsernihallinto	6
6.	Strategia ja toiminnalliset tavoitteet	8
7.	Konsernipalvelut	13
	Sitova määräraha ja tuloarvio	13
	Henkilöstö.....	13
	Määrärahajako	14
	Toimintasuunnitelma	16
	Valtuustoryhmät ja niiden toiminnan tukeminen	17
	Lainannostosuunnitelma	17
	Toistuvaisavustukset	17
	Jäsenmaksut	18
8.	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut sekä Tukityöllistäminen	19
	Sitova toimintakate	19
	Henkilöstö.....	19
	Määrärahajako	20
	Toimintasuunnitelma	22
9.	Osallisuus ja hyvinvointipalvelut	24
	Sitova toimintakate	24
	Henkilöstö.....	24
	Määrärahajako	24
	Toimintasuunnitelma	25
	Sosiaalinen luototus.....	25
	Jäämistöt	25
	Veteraaniavustukset	25
10.	Tarkastustoimi	26
	Sitova määräraha ja tuloarvio	26
	Henkilöstö.....	26
	Määrärahajako	26
11.	Ostot hyvinvointiyhtymästä	27
	Määrärahavaraus.....	27
12.	Käyttöomaisuuden myyntivoitot- ja tappiot	27
	Määrärahavaraus, ei valtuustoon nähden sitova	27
13.	Lahden Tilakeskus	28
	Sitova tilikauden ylijäämä (alijäämä) ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoa ja -tappioita.....	28
	Henkilöstö.....	28
	Investoinnit.....	29
	Määrärahajako	31
	Toimintasuunnitelma ja toimenpiteet omien tavoitteiden toteuttamiseksi	32
	Jäsenmaksut	33
14.	Liitteet	34
	Konsernihallinnon laskentatunnisteet ja hyväksyjät.....	34

1. Johdanto

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Lahden kaupungin talousarviosta vuodelle 2020 sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2020–2022 päätettiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.11.2019 (§ 114).

Lahden kaupungin organisaatio jakautuu konsernihallintoon, sivistyksen palvelualueeseen, kaupunkiympäristön palvelualueeseen sekä taseyksikköihin, jotka kaikki toimielimien vastaavat osaltaan siitä, että kaupunginvaltuuston talousarviossa 2020 asettamat taloudelliset sekä toiminnalliset tavoitteet toteutuvat. Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion perusteella tulee laatia määrärahojen käytölle käyttösuunnitelmat, joissa toimitaan ottaa kantaa viranhaltijoiden toimivaltaan ja laskujen hyväksymiseen. Käyttösuunnitelmavaiheessa ei enää muuteta kaupunginvaltuuston hyväksymiä sitovuus- tasojen kokonaistuloja ja kokonaismenoja.

Käyttösuunnitelmat hyväksytään toimitelmissä ja ne toimivat pohjana talousarvion seurannassa ja raportoinnissa. Niissä tulee huomioida kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkitasoiset sitovat tavoitteet sekä henkilöstösuunnittelu. Käyttösuunnitelma on vahvistettava viimeistään 31.1.2020 mennessä.

Lahden kaupungin talousarvion 2020 toimeenpano-ohjeiden mukaisesti on valmisteltu yhtenäinen käyttösuunnitelma, joka vietään toimitelmiin päätettäväksi seuraavasti:

- Konsernipalvelujen käyttösuunnitelman vahvistaa kaupunginhallitus.
- Lahden Tilakeskus taseyksikön käyttösuunnitelman vahvistaa Konserni- ja tilajaosto, joka päättää myös talonrakennusinvestoinneista.
- Elinvoima- ja kilpailukykypalvelujen käyttösuunnitelman vahvistaa Elinvoima- ja työllisyysjaosto.
- Osallisuus- ja hyvinvointipalvelujen käyttösuunnitelman vahvistaa Osallisuuden- ja hyvinvoinnin jaosto.
- Tarkastustoimen käyttösuunnitelman vahvistaa tarkastuslautakunta.
- Sivistyksen palvelualueen käyttösuunnitelman vahvistaa omien vastuualueidensa osalta sivistyslautakunta, liikunta- ja kulttuurilautakunta tai Wellamo-opiston johtokunta.
- Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman vahvistaa Tekninen ja ympäristölautakunta.

2. Organisaatio

Lahden kaupungin organisaatiokaavio on kuvattu alla.

Tarkemmat organisaatiokaaviot konsernihallinnon ja palvelualueiden osalta löytyvät Lahden www-sivuilta:

<https://www.lahti.fi/tietoa-lahdesta/kaupungin-organisaatio>

3. Viranhaltijapäätösten nähtävillä pitäminen

Kaupungin virallinen ilmoitustaulu on kaupungintalon 1 krs:ssa. Ilmoitustaululla paperisina kuulutetaan vain muualta tulleet kaupungille kuulutettavat asiat.

Kaupungin omat kuulutukset julkaistaan sähköisinä kaupungin internet sivuilla, kohdassa kuulutukset ja ilmoitukset (www.lahti.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-ilmoitukset).

Viranhaltijapäätökset pidetään yleisesti nähtävillä Lahden kaupungin internet sivuilla www.lahti.fi, mikäli asianomainen viranomaisena katsoo sen tarpeelliseksi eikä salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

4. Kokousaikataulu

Poliittisen päätöksenteon aikataulu:

Kv 11.11.2019, kh 4.11.2019

OH-jaosto 6.11.2019

ET-jaosto 18.11.2019

KT-jaosto 18.11.2019

Kokousaikataulu v. 2020 KEVÄT

TAMMIKUU		HELMIKUU		MAALISKUU		HUHTIKUU		TOUKOKUU		KESÄKUU	
1Ke	Uudenvuodenpäivä	1La		1Su		1Ke	Pjtmk, KV-info	1Pe	Vappu	1Ma	KTJ, ETJ
2To		2Su		2Ma	KH	2To		2La		2Ti	
3Pe		3Ma	KH	3Ti		3Pe		3Su		3Ke	
4La		4Ti		4Ke	Pjtmk, KV-info	4La		4Ma	KH, KH-lähetekeskustelu	4To	
5Su		5Ke		5To		5Su		5Ti		5Pe	
6Ma	Loppiainen	6To		6Pe		6Ma	KH, KV	6Ke	Pjtmk, KV-info, KV-kehysinfo	6La	
7Ti		7Pe		7La		7Ti		7To		7Su	
8Ke		8La		8Su		8Ke		8Pe		8Ma	KH
9To		9Su		9Ma	KH, KV	9To		9La		9Ti	
10Pe		10Ma	KH	10Ti		10Pe	Pitkäperjantai	10Su		10Ke	OHJ, Pjtmk, KV-info
11La		11Ti		11Ke		11La		11Ma	KH, KV, Talousarvion laadintaohje	11To	
12Su		12Ke		12To		12Su	Pääsiäispäivä	12Ti		12Pe	
13Ma	KH	13To		13Pe		13Ma	2. Pääsiäispäivä	13Ke		13La	
14Ti		14Pe		14La		14Ti		14To		14Su	
15Ke		15La		15Su		15Ke		15Pe		15Ma	KH, KV
16To		16Su		16Ma		16To		16Ti		16Ti	
17Pe		17Ma	KTJ, ETJ	17Ti		17Pe		17Su		17Ke	
18La		18Ti		18Ke		18La		18Ma	KTJ, ETJ	18To	
19Su		19Ke		19To	Kv-seminaari	19Su		19Ti		19Pe	Juhannusaatto
20Ma	KTJ, ETJ, Käyttösuunnitelma	20To		20Pe	Kv-seminaari	20Ma	KH	20La		20La	Juhannuspäivä
21Ti		21Pe		21La		21Ti		21To	Helatorstai	21Su	
22Ke	Pjtmk, KV-info	22Su		22Su		22Ke		22Pe		22Ma	
23To	OHJ, Käyttösuunnitelma	23La		23Ma	KTJ, ETJ	23To		23La		23Ti	
24Pe		24Ma		24Ti		24Pe		24Su		24Ke	
25La		25Ti		25Ke	OHJ	25La		25Ma	KH	25To	
26Su		26Ke		26To		26Su		26Ti		26Pe	
27Ma	KH, KV, Käyttösuunnitelma	27To		27Pe		27Ma	KTJ, ETJ	27Ke		27La	
28Ti		28Pe		28La		28Ti		28To		28Su	
29Ke		29La		29Su		29Ke	OHJ	29Pe		29Ma	
30To				30Ma	KH, tilinpäätös	30To		30La		30Ti	
31Pe				31Ti		31Su		31Su			

Kokousaikataulu v. 2020 SYKSY

HEINÄKUU		ELOKUU		SYYSKUU		LOKAKUU		MARRASKUU		JOULUKUU	
1Ke		1La		1Ti		1To		1Su		1Ti	
2To		2Su		2Ke	Pjtmk, KV-info	2Pe		2Ma	KH	2Ke	OHJ
3Pe		3Ma		3To		3La		3Ti		3To	
4La		4Ti		4Pe		4Su		4Ke	OHJ, Pjtmk, KV-info	4Pe	
5Su		5Ke		5La		5Ma	KH, KV	5To		5La	
6Ma		6To		6Su		6Ti	K:n TA-esitys	6Pe		6Su	Itsenäisyyspäivä
7Ti		7Pe		7Ma	KH, KV	7Ke		7La		7Ma	KTJ, ETJ
8Ke		8La		8Ti		8To		8Su		8Ti	
9To		9Su		9Ma		9Pe		9Ma	KH, KV (vero-%)	9Ke	Pjtmk, KV-info
10Pe		10Ma	KH	10To		10La		10Ti		10To	
11La		11Ti		11Pe		11Su		11Ke		11Pe	
12Su		12Ke		12To		12Ma	KTJ, ETJ	12To		12La	
13Ma		13To		13Su		13Ti		13Pe		13Su	
14Ti		14Pe		14Ma	KTJ, ETJ	14Ke		14La		14Ma	KH, KV
15Ke		15La		15Ti		15To	Kv-seminaari	15Su		15Ti	
16To		16Su		16Ke		16Pe	Kv-seminaari	16Ma	KTJ, ETJ	16Ke	
17Pe		17Ma	KTJ, ETJ, TA käsittely	17To		17La		17Ti		17To	
18La		18Ti		18Pe		18Su		18Ke		18Pe	
19Su		19Ke		19To		19Ma		19To		19La	
20Ma		20To		20Su		20Ti		20Pe		20Su	
21Ti		21Pe		21Ma	KH	21Ke		21La		21Ma	
22Ke		22La		22Ti		22To		22Su		22Ti	
23To		23Su		23Ke	OHJ	23Pe		23Ma	KH, KV-TA	23Ke	
24Pe		24Ma	KH	24To		24La		24Ti		24To	Jouluaatto
25La		25Ti		25Pe		25Su		25Ke		25Pe	Joulupäivä
26Su		26Ke		26La		26Ma	KH TA, KH	26To		26La	Tapaninpäivä
27Ma		27To	OHJ, TA käsittely	27Su		27Ti	KH TA	27Pe		27Su	
28Ti		28Pe		28Ma	KH	28Ke	KH TA (vara-pv)	28La		28Ma	
29Ke		29La		29Ti		29To		29Su		29Ti	
30To		30Su		30Ke	Pjtmk, KV-info	30Pe		30Ma	KH	30Ke	
31Pe		31Ma	KH			31La				31To	

KV = Kaupunginvaltuusto klo 18.00
 KV-info = Kaupunginvaltuustoinfo klo 16.30
 KH = Kaupunginhallitus klo 15.30, (valtuustopäivinä klo 14.30)
 KH IK = Kaupunginhallituksen iltakoulu klo 15.30
 ETJ = Elinvoima- ja työllisyysjaosto klo 15.00
 KTJ = Konserni- ja tilajaosto klo 13.00
 OHJ = Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto klo 15.00
 Pjtmk = Valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunta klo 15.15

Vki, pyhä tai muu vapaapäivä
Koulujen syysloma, vko 43

5. Konsernihallinto

Konsernihallinto sis. Lahden Tilakeskus

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	482 519 285	510 236 300	518 111 900	524 569 400	527 749 900
Tulot	81 391 318	80 931 500	80 866 200	83 518 900	85 332 400
Toimintakate	-400 231 538	-428 704 800	-436 645 700	-440 450 500	-441 817 500

Henkilöstön kehitysnäkymät

Konsernihallinnon henkilötyövuodet ovat vähentyneet vuodesta 2018 verrattuna vuodelle 2019 arvioituihin henkilötyövuosiin. Suunnitelmien mukaan henkilötyövuodet vähenevät talousarviovuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021–2022. Vähennys johtuu muun muassa siitä, että velvoitetyöllistämiseen käytettävissä olevien määrärahojen vähenemisen vaikutusta ei ollut aiemmin huomioitu.

Henkilöstösuunnitelma (palkalliset henkilötyövuodet)	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Konsernipalvelut	131	126	124	124	122
Muutos		-5	-2	0	-2
Elinvoima ja kilpailukykypalvelut	27	25	28	28	28
Muutos		-2	3	0	0
Tukityöllistäminen	157	149	143	135	135
Muutos		-8	-6	-8	0
Osallisuus ja hyvinvointipalvelut	28	26	25	24	24
Muutos		-2	-1	-1	0
Tarkastustoimi	2	2	2	2	2
Muutos		0	0	0	0
Lahden Tilakeskus	46	46	47	47	47
Muutos		0	1	0	0
Yhteensä	391	374	369	360	358
Muutos		-17	-5	-9	-2

*2018 luvut poikkeavat tilinpäätöksessä esitetyistä laskentatavan muutoksen vuoksi

Henkilötyövuodet ja henkilöstökustannukset jaksotetaan myöhemmin ja tästä saadaan tavoitteet, joiden toteutumista seurataan osana kuukausittaista johdon raportointia. Raportoinnista saatavaa tietoa hyödynnetään muun muassa täyttölupamenettelyssä vuoden aikana.

Yksiköt kehittävät ja ylläpitävät henkilöstön osaamista yksikkökohtaisten kehittämis- ja koulutussuunnitelmien mukaisesti. Vuonna 2020 osaamisen kehittäminen ja ylläpito kohdentuu erityisesti alakohtaiseen ammatilliseen osaamiseen ja tietotyövälineiden käyttöön. Suunnitelmien perusteella osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon suunnitellaan varattavaksi keskimäärin 5,4 päivää per työntekijä.

Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelman toteutus

Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelmalla 2019–2022 tavoitellaan tuottavuushyötyjä vuonna 2020 konsernihallinnossa alla kuvatuin toimenpitein. Käyttötalous- ja investointisäästöt sisältyvät talousarviolukuihin.

Työllistymistä ja työttömyyden vähentämistä toteutetaan monin eri toimin. Lahti on mukana toukokuussa 2020 käynnistyvässä kolmivuotisessa Työllisyyden kuntakokeilussa, joka tarjoaa nykyistä laajemmat mahdollisuudet kehittää toimia työttömyyden vähentämiseksi. Kokeilu on alueellinen ja sen piiriin ohjataan sellaiset työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan, sekä kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja maahanmuuttajat. Työllisyyttä tuetaan myös lisäämällä kuntouttavaa työtoimintaa yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toimijoiden kanssa. Tavoitteena on järjestää vähintään 1 200 työmarkkinatukilistoilla olevan lahtelaisen aktivoiminen kuntouttavan työtoiminnan keinoin. Yritys- ja oppilaitos-yhteistyötä sekä työllistymisen tukipalvelujen saatavuutta parannetaan ja koko kaupunkikonserni veloitetaan edistämään aktiivisesti työllisyyttä.

Johtamista ja johtamiskulttuuria edistetään mm. lisäämällä valmentavaa esimiestyötä, turvaamalla joustavat ja toimivat palvelut palvelualueille. Esimiestyön kehittämistä jatketaan, tavoitteena on henkilöstön työkuormittavuuden tunnistaminen ja ehkäiseminen sekä töiden tasapuolisen jakautumisen varmistaminen yksiköissä. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi lisätään henkilöstön työhyvinvointia useilla toimenpiteillä, esimerkiksi varhaisen välittämisen mallin päivityksen/jalkauttamisen välityksellä, esimiestyön kehittämisellä. Wellamo Työterveyden roolia terveysperusteisten poissaolojen ennaltaehkäisevässä työssä vahvistetaan. Henkilöstön liikunta- ja kulttuuriharrastusten tukemisen on otettu käyttöön ePassi.

Henkilöstön osaamista tuetaan vuonna 2019 käyttöönotetun Lahti-mallin koulutusten avulla, jotka on suunniteltu muuttuvan työelämän tarpeita varten. Hallinnon prosesseja tehostetaan ja automatisoidaan. Esimies ja asiantuntijatyön sekä hallinnon tukipalvelujen välistä työnjakoa selkeytetään. Perustietotekniikassa pilvipohjaisiin ratkaisuihin siirtyminen mahdollistaa lisenssikustannusten alenemisen. Kaupungin operatiiviset järjestelmät käydään läpi vuoden 2020 aikana ja samalla luovutaan tarpeettomista järjestelmistä.

Tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien ohjauksessa korostetaan Lahti-konsernin kokonaisuutta. Yhtiöiden tuloutusten tasot tarkistetaan. Kaupungin talous- ja henkilöstöpalvelujen reaalikustannuksia alennetaan Provincia Oy:n viiden prosentin vuotuisen hintojen alentamistavoitteen avulla. Lahden Jäähalli Oy:n sopimus pääomituksesta päättyy vuoden 2020 aikana ja yhtiön omistus järjestellään uudelleen.

Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelman vaikutus käyttötalouteen on yhteensä 7,2 milj. euroa vuonna 2020, josta Konsernihallinnon käyttötalouteen tästä kohdistuu 2,8 milj. euroa, Sivistyksen palvelualueelle 1,5 milj. euroa ja Kaupunkiympäristön palvelualueelle 1,0 milj. euroa. Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelma pitää sisällään lisäksi kaupunkitasoisia säästöjä, jotka eivät kohdistu Konsernihallintoon tai palvelualueille ja näiden vaikutus käyttötalouteen on 1,9 milj. euroa vuonna 2020.

6. Strategia ja toiminnalliset tavoitteet

Konsernihallinnon vuoden 2020 kärkitoimenpiteet:

1. LAHTI OPISKELUKAUPUNKI

Kärkihanke lyhyesti: Kärkihankkeen tavoitteena on kehittää Lahtea innostavana, ainutlaatuisena ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -voitto kytkeytyy vahvasti kärkihankkeen toimenpiteisiin tarjoten opiskelijoille uniikkeja oppimis- mahdollisuuksia ja oppilaitoksille uudenlaisen tilaisuuden tehdä yhteistyötä toistensa, kaupungin ja alueen yritysten kanssa. Kärkihankkeessa toteutetaan toimenpiteitä, jotka edistävät kaupungin vetovoimaa, lisäävät tietoa kaupungin koulutustarjonnasta, kehittävät oppilaitoksien välistä yhteistyötä ja kasvattavat kaupungin innovaatiopotentiaalia. Niemen aluetta hyödynnetään kokeilualustana kaupungin kestävien liikkumisratkaisujen kehittämisessä ja kaupungin kampusalueita kehitetään aktiivisesti.

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö/ tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Osallistetaan ja sitoutetaan alueen oppilaitokset ja opiskelijat aktiivisesti mukaan Lahden Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -vuoden suunnitteluun ja toteuttamiseen. (Koha)	<ul style="list-style-type: none"> - Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -vuoden suunnitteluun ja valmisteluihin osallistuneiden oppilaitosten määrä - Monitieteellisen Lahti Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -harjoitteluohtelman suunnittelu ja konseptointi opiskelijoille 	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistuvien oppilaitoksien määrä / tavoitteena kaikki Lahden oppilaitokset (ml. korkeakoulu, ammatilliset oppilaitokset, lukiot ja peruskoulu) - Harjoitteluohtelman valmis toteuttavaksi vuonna 2021 	<p>Vuosi 2020 on Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden valmisteluvuosi ja vuoden 2021 toteutuksen valmisteluihin osallistetaan ja sitoutetaan alueen oppilaitokset.</p> <p>Vuonna 2020 suunnitellaan ja konseptoidaan vuonna 2021 toteutettava opiskelijoiden harjoitteluohtelman.</p>
Vahvistetaan innovaatio-toimintaa ja tutkimusta rakentamalla innovaatiokumppanuuksia Lahden kaupungin strategisten teemojen ympärille yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja yhteisöjen kanssa (erityiskärkenä kiertotalous ja muotoilu) (Koha)	<ul style="list-style-type: none"> - Innovaatioallianssi-toiminnan käynnistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Innovaatioallianssin mukainen toiminta on käynnissä - Osallistuvien yritysten, korkeakoulujen ja yhteisöjen määrä/ tavoitteena kaikki korkeakoulu, avainyhteisöt sekä 5 yritystä - -/2 uutta innovaatiokokeilua 	<p>Vuonna 2020 käynnistetään eri toimijoiden yhdessä toteuttama innovaatioekosysteemitointa älykkään kiertotalouden teemalla.</p>
Vahvistetaan Lahden kaupungin mainetta ja tunnettuutta opiskelukaupunkina (Koha)	<ul style="list-style-type: none"> - Lahti opiskelukaupunki - palautekyselyn laadinta ja toteutus lahtelaisille korkeakouluopiskelijoille - Lahti opiskelukaupunki - viestintäkampanjan toteutus - "Tervetuloa opiskelijaksi Lahteen"-konseptin ideointi ja pilotointi yhdessä korkeakoulujen, oppilaskuntien ja yritysten kanssa - Lisätään korkeakoulujen ja oppilaitoksien näkyvyyden lisäksi keskustassa laatimalla oppilaitoksien yhteistyökonsepti kaupungin Palvelutorille 	<ul style="list-style-type: none"> - Kyselyn pilotointi ja tulosten analysointi keväällä ja syksyllä 2020, keskiarvotavoite nouseva ja 3/5 - Kampanja toteutettu keväällä ja syksyllä 2020 - Konsepti valmis ja kokeilussa syksyllä 2020 - Yhteisten tilaisuuksien ja tapahtumien määrä, 4 kpl vuodessa 	<p>Keväällä ja syksyllä 2020 toteutetaan palautekysely Lahdessa opiskeleville korkeakouluopiskelijoille.</p> <p>Vuonna 2020 toteutetaan viestintäkampanja.</p> <p>Syksyllä 2020 toteutetaan Tervetuloa-konsepti syksyllä aloitaville uusille korkeakouluopiskelijoille (LABin ja LUTin opiskelijat).</p> <p>Keväällä ja syksyllä 2020 toteutetaan Lahti opiskelukaupunkitilaisuuksia Palvelutorilla.</p>

2. LUONNOLLISESTI LIIKKEESSÄ

Kärkihanke lyhyesti: Kärkihankkeen tavoitteena on luoda vahva ja yhdessä suunniteltu visio keskustan liikennejärjestelmän kehittämiseksi ja sitä tukevaksi kestävästi liikkumisen visioksi. Keskustan liikennejärjestelmän visio tähtää kaupunkistrategian vuoteen 2030 ja osaltaan luo puitteet viihtyisään ja sujuvaan liikkumiseen kasvavassa kaupungissa. Hankkeessa kasvatetaan palveluiden saavutettavuutta kävellen, pyöräillen ja julkisia kulkuneuvoja käyttäen. Kärkihanke nivoutuu osaksi kestävästi liikkumisen ohjelman (SUMP) työtä. Ympäristöpääkaupunkivuonna nostetaan esiin toteutuneita toimenpiteitä.

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö- / tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Otetaan käyttöön työsuhdematkalippu (Koha) Vastuhenkilö: Mira Keitaanranta	- Työsuhdematkalippujen käyttöaste	- 2020: 50 %:a henkilöstöstä käyttää työsuhdematkalippua ja heistä 10 %:lla on kuukausilippu - 2021: 55 %:a käyttää työsuhdematkalippua ja 15 %:lla on kuukausilippu.	- Käyttöön liittyvien prosessien ja linjausten laadinta sekä järjestelmäliittymien rakentaminen käyttöönoton mahdollistamiseksi - Kampanjaluonteiset markkinointitoimet henkilöstölle
Viestitään ja markkinoidaan aktiivisesti kestävästi liikkumisen mahdollisuuksista (CitiCAP) - Neuvonta, tietoisuuden lisääminen, viestintä, pyöräilyviikko, liikkujan viikko (Koha/Kymp) Vastuhenkilö: Anna Huttunen Mirkka Ruuhonen	- Henkilökohtaisen päästökauppasovelluksen (CitiCAP-app) lataukset kaupunkilaisten joukossa. - Tapahtumat pyöräilyviikolla - Tapahtumat liikkujan viikolla	- 2021 mennessä: 2000 kaupunkilaista ladannut appin - Väh. 5 tapahtumaa / viikko - Väh. 200 osallistujaa / viikko	2020: Talvipyöräilynäyttely Palvelutorilla CitiCAP sovelluksen lanseeraus 2020-2021: Tapahtumien järjestäminen pyöräilyviikolla ja liikkujan viikolla Viestintä kestävästä liikkumisesta CitiCAP ja KYMP toimesta.

3.YRITYSTEN LAHTI

Kärkihankke lyhyesti: Kaupungin toimijoiden tavoitteena on tunnistaa tehokkaasti erityyppisten ja erikokoisten yritysten palvelutarpeet. Kärkihankkeen myötä kaupungin palveluita voidaan segmentoida jatkossa paremmin erilaisia yrityksiä palvelevaksi kokonaisuudeksi. Hanke vie eteenpäin kaupungin yritysystävällisyyttä käytännössä edistäviä toimintamalleja ja parantaa osaavan työvoiman saatavuutta. Kärkihankkeessa toteutetaan myös maankäytön suunnittelua, jonka tavoitteena on monipuolinen ja sijainniltaan kiinnostava tonttitarjonta.

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö- / tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
Parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta (Koha) Vastuhenkilö: Miiikka Venäläinen Sami Kuikka Henna Eskonsipo-Bradshaw	- Työnantajamielikuvakoulutusta yhdessä alueen yritysten kanssa - Kv-osaajien palvelumallin luominen alueelle	- Koulutus järjestetty - Yritysten kokemukset osaavan työvoiman saatavuudesta (haastattelututkimus yrityksille 2018 vs. 2020) - Harjoittelijoiden määrä kaupunkikonsernissa selvitetään ja määrän kehitystä seurataan. Tavoitteena määrän kasvu - Käynnistetty kv-osaajien palvelumallia kehittävä hanke	Järjestetään koulutuskokonaisuus työnantajamielikuvan parantamiseksi alueen yrityksille. Toteutetaan kyselytutkimus, jolla seurataan harjoittelijoiden määrän kehitystä. Käynnistetään ja resursoidaan Lahti Talent hub -hanke.
Uudistetaan kaupungin palveluprosesseja (Koha) Vastuhenkilö: Miiikka Venäläinen	- Lahtelaisten yritysten haastattelututkimus - Yritysten asiakaspalautteen keräämisen systematisointi	- Tutkimus toteutettu ja tuloksia hyödynnetty - Pilotoidaan automaattisen palautteen keräämistä	- Toteutetaan 500 lahtelaisyriksen haastattelututkimus - Pilotoidaan puhelimitse ja kasvokkain tapahtuvien asiakaspalvelutilanteiden automaattista palautteen keräämistä.
Kehitetään kaupunkia yritysten alustana (Koha) Vastuhenkilö: Miiikka Venäläinen Tarinka Ringval	- Konserni uusien innovaatioiden alustana (konserniyhtiöt, palvelualueet) - 5G-valmiudet kuntoon - Hankintojen paikallisuuden lisääminen - Yrityspalvelusetelitoiminnan laajentaminen	- Konsernin innovatiivisten kehityshankkeiden määrä yritysten kanssa kasvaa - 5G-strategia luotu 2020 aikana - Alueen yritysten osuus hankinnoista kasvaa - Yrityspalvelusetelien määrää lisätään. 2019 20 kappaletta	- Tiivistetään kaupungin ja konserniyhtiöiden välistä vuorovaikutusta innovatiivisissa kehityshankkeissa - Tehdään selvitys kaupungin 5G verkkojen vaikutuksesta kaupungin toimintaan. - Tehostetaan paikallisten yritysten osallisuutta kaupungin hankinnoista lisäämällä vuorovaikutusta ja kouluttamalla yrityksiä. - Yrityspalvelusteitä jaetaan yritysten myynnin ja markkinoinnin kehittämiseen sekä kestävän liiketoiminnan kehittämiseen

4.PALVELUTORI

Kärkihanke lyhyesti: Palvelutorin lähtökohtana on julkisten palveluiden palvelukonsepti, joka sujuvoittaa kuntalaisten arkea, helpottaa julkisten palvelujen kestävästä käyttämisestä, lisää palvelujen tasavertaista saavutettavuutta ja mahdollistaa palvelukehityksen joustavuuden. Palvelukokonaisuus laajenee Palvelutorin II-vaiheessa Kauppakeskus Triossa vuosien 2020–2021 aikana. Yhteisten toimintatapojen syventäminen, kaupungin ja muiden toimijoiden palvelujen yhteensovittaminen ja siitä syntyvien synergiaetujen hyödyntäminen mahdollistaa kuntalaisille paremman asiakaskokemuksen ja paremman asiakastytyvyyden julkisiin palveluihin ja niiden saavutettavuuteen tulevaisuudessa. Palvelutori osallistavana toimintapaikkana toimii myös vahvana hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevana alustana asukkaille, yhdistyksille, yrityksille ja oppilaitoksille.

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö- / tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
<p>Käynnistetään Palvelutorin II- vaihe ja yhteensovitaan aktiivisesti kaupungin sekä muiden toimijoiden palvelut Palvelutorille (Koha)</p> <p>Vastuhenkilö: Mikko Komulainen Laura Packalen-Vehko</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorten ja työllisyyttä tukevien kaupungin palvelujen siirron käynnistäminen Palvelutorille - Palvelutorin yleistä asiakastytyvyyttä sekä tapahtumien, tarjonnan ja toiminnan asiakaskokemusta mittaavan mallin laatiminen - Toteutetaan palvelutori-toimijoille yhteistyökysely. Kyselyn pohjana käytetään Palvelutorilaisen opasta yhteistyöstä ja synergiaetuja tavoittelevasta toiminnasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Palvelutorin II-vaiheen palvelut ja toimijat kartoitettu - Tilarpeiden ja palveluprosessien määrittely ja palveluiden käynnistäminen Palvelutorilla 2020 - Malli luotu ja käyttöön otettu. Tulosten analysointi kuukausittain ja tavoitteena positiivisten asiakaskokemusten kasvu - Muodostetaan Palvelutorille eri toimijoista koostuvia työryhmiä (viestintä, asiakasohjaus, kokemusagentit). Säännölliset koontumiset 6-10 kertaa vuodessa - Tiivistetään palvelutoimijoiden välistä yhteistyötä ja hyödynnetään yhteensovittamisesta syntyvää synergiaetua 	<p>II- vaiheen palvelut, toimijat ja tilatarpeet kartoitetaan ja sitoutetaan mukaan Palvelutorikonseptiin</p> <p>Käynnistetään tila- ja palveluarkkitehtuurin yhteissuunnittelu palvelumuotoilun keinoin</p> <p>Luodaan asiakaskokemusta mittaava malli</p> <p>Palvelutorille muodostetaan toimijoista työryhmiä ja käynnistetään niiden säännöllinen toiminta</p> <p>Toteutetaan palvelutorilaisten / toimijoiden yhteistyökysely. Kartoitetaan toteutuneita synergiaetuja ottamalla käyttöön yhteinen asiakkuudenhallintajärjestelmä (Dynamics 365)</p>
<p>Kehitetään Palvelutoria osallistavana toimintalustana kaupunkilaisten, yhdistysten ja järjestöjen sekä yritysten ja oppilaitosten käytössä (Koha)</p> <p>Vastuhenkilö: Laura Packalen-Vehko Tia Mäkinen Anne Saloranta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Palvelutorin tilojen tehokas käyttö osallisuutta ja hyvinvointia tukevana toimintalustana 	<ul style="list-style-type: none"> - Vähintään 5 tapahtumaa tai tilaisuutta kuukaudessa 	<p>Pilotoidaan ja otetaan käyttöön sähköinen ajanvarausjärjestelmä, joka tukee tilojen tehokasta käyttöä ja kuntalaisten mahdollisuutta osallisuuteen</p> <p>Toteutetaan Palvelutorin asukkaille ja toimijoille suunnattua viestintäsuunnitelmaa</p>
<p>Mahdollistetaan Palvelutorilla työskentelevän Lahti-Luotsin välityksellä helppo, sujuva yhteydenpito toimijoiden ja kuntalaisten välillä (Koha)</p> <p>Vastuhenkilö: Laura Packalen-Vehko Tia Mäkinen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lahti-luotsi mallin käynnistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Lahti-Luotsi malli valmis ja mallia toteuttava henkilö palkattu 	<p>Lahti-Luotsi rekrytoidaan</p> <p>Lahti-Luotsi- mallin kehittäminen ja käynnistäminen huomioiden myös osallistavan budjetoinnin kaupunkitasoiset tarpeet</p>

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö- / tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
<p>Kehitetään Palvelutorilla monikanavaista asiakaspalvelua sekä nykyisten sähköisten palveluiden ohjausta ja neuvontaa. Samalla tuotetaan tärkeää tietoa kaupungin sähköisten palveluiden kehittämisen tueksi (Koha)</p> <p>Vastuhenkilö: Laura Packalen-Vehko Niina Savolainen</p>	<p>- Asiakastytyväisyys Palvelutorin monikanavaisen asiakaspalveluun, ohjaukseen ja neuvontaan sekä yleinen tyytyväisyys kaupungin sähköisiin palveluihin</p>	<p>- Sähköisten kanavien kautta tapahtuvan asiakaspalvelun laatua mittaavan mallin luominen</p>	<p>Sähköisten kanavien / palautejärjestelmien kehittäminen yhteistyössä tietohallinnon kanssa</p> <p>Toteutetaan kaupunkitasoinen Chat-palvelun pilotointi Lahti-Pisteellä.</p>

5. LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Kärkihanke lyhyesti: Vahvistamme yhdessä tekemällä lasten ja nuorten hyvinvointia edistävää toimintamallia. Toteutamme maakunnallista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Toteutamme Lahden mallin – lasten ja nuorten harrastustakuuseen. Suunnittelemme uusia oppimisympäristöjä sekä kaupunkiympäristöä ja leikkialueita yhdessä lasten ja nuorten kanssa uusia ja innostavia menetelmiä hyödyntäen.

Palvelualueen toimenpide	Mittari	Lähtö- / tavoitetaso	Käyttösuunnitelman toimenpiteet
<p>EHKÄISEVÄN HYVINVOINTIYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN</p> <p>Sisällytetään vaikutusten arviointi päätösvalmisteluprosessiin uudistettaessa asian- ja dokumentinhallintajärjestelmää (Koha)</p> <p>Vastuhenkilö: Janne Mäki</p>	<p>- Valmiusaste</p>	<p>- -/vaikutusten ennakoarviointi sisältyy päätöksentekoprosessiin</p>	<p>Toteutetaan osana asianhallinta- ja dokumentinjärjestelmän käyttöönottoa</p>
<p>LASTEN HARRASTUS- KUUN TOTEUTTAMINEN</p> <p>Luodaan yhteistyömalli lasten ja nuorten liikkumisalueiden suunnittelussa ja kunnossapidossa (<u>Kymp</u>, koha, sivi)</p> <p>Vastuhenkilö: Jouni Arola Kirsi Kujala Tommi Lanki</p>	<p>- Yhteinen palveluverkkotarkastelu</p>	<p>- Palveluverkkotarkastelu valmis</p> <p>- Kartoitetaan päällekkäiset toiminnot ja laaditaan toimenpideohjelma palveluverkkotarkastelun yhteydessä</p>	<p>Kaupunkitasoinen palveluverkkotarkastelu ja kehittämissuunnitelma koskien luonto-, liikunta-, puisto- ja kiinteistöjen ulkoilun ja liikunnan matalan kynnyksen palveluita. Vaikutus taloussuunnitelmaan.</p> <p>Kympin ja sivistyksen yhteinen rakentamissuunnitteluryhmä sekä tilakeskuksen, sivistyksen ja kympin liikuntarakentamisryhmä päivittävät säännöllisesti ja ympäri- vuotisesti liikkumisympäristöjen palveluverkkoa ja vastuita.</p>

7. Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen vastuualueelle kuuluvat seuraavat kaupungin päätöksentekaelimet: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, elinvoima- ja työllisyysjaosto, osallisuuden ja hyvinvoinninjaosto sekä konserni- ja tilajaosto.

Kaupunginvaltuusto on kaupungin ylin toimielin, jonka vahvaa asemaa kuntalaki korostaa. Kaupunginhallitus vastaa hallinnosta ja taloudesta sekä valmistelelee valtuustossa käsiteltävät asiat.

Virkaorganisaatio koostuu seuraavista toiminnoista ja palveluyksiköistä: kaupunginjohtajan ja sisäisen tarkastuksen toiminta, sekä hallinto-, henkilöstö-, kehitys-, laki-, omistajaohjaus-, talous- ja viestintäpalvelujen palveluyksiköt.

Konsernipalvelut vastaa keskitetyistä toimisto- ja asiantuntijatehtävistä yhden kaupungin toimintamallissa:

- kaupungin johdon linjaukset
- konsernin ja kaupungin sisäinen tarkastus
- päätöksentekaelinten päätösvalmistelu, kaupungin asia-kirjahallinto ja arkistotoimi, toimistopalvelut sekä johdon tukipalvelut
- henkilöstöpoliittiset linjaukset, henkilöstö- ja työhyvinvointipalvelut
- kehitys-, tietohallinto- sekä tilasto- ja tietopalvelujen toiminnot
- lakipalvelut ja riskienhallinnan toiminnot
- konsernin omistajaohjaus
- talouslinjaukset, taloussuunnittelu ja -hallinto, rahoituspalvelut ja sisäinen laskenta
- kaupungin viestintä ja markkinointi

Vastuualueelle on varattu maksuosuus pelastuslaitoksen toimintaan (10,1 milj. euroa), vahinkorahastosääntöjen (säädoskoelma 2016/8) mukainen 50 000 euron varaus, josta voidaan korvata kaupungin omaan tai vastuulla olevaan omaisuuteen kohdistuvia vahinkoja sekä kaupunkitasoinen eläkevastuuvarauksen purku 0,5 milj. euroa. Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeen toteutukseen on varattu 2020 vuonna 0,75 milj. euroa, 2021 vuonna 1,7 milj. euroa ja 2022 vuonna 0,35 milj. euroa. Euroopan ympäristöpääkaupunki -hankkeelle on myönnetty valtion avustusta yhteensä 3,0 milj. euroa.

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	40 190 870	44 054 700	49 160 600	50 812 100	49 619 200
Tulot	7 244 946	6 416 000	6 118 200	6 302 900	5 547 400
Toimintakate	-32 945 924	-37 638 700	-43 042 400	-44 509 200	-44 071 800

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	131	126	124	124	122
Muutos		-5	-2	0	-2

Määrärahajako

Konsernipalvelujen menot ovat 49 160 600 euroa ja tulot 6 118 200 euroa. Menot kustannuspaikoittain ja tulot tulosityksikoittain on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Menot	Tulot	Toimintakate
KONSERNIPALVELUT	49 160 600	6 118 200	-43 042 400
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101001 Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus	32 694 900	164 500	-32 530 400
101010010 Kaupunginvaltuusto	768 600		
101010012 Kaupunginhallitus	2 771 200		
101010016 Konserni- ja tilajaosto	43 700		
101010017 Elinvoima ja työllisyysjaosto	43 100		
101010018 Sisäinen tarkastus	109 300		
101010019 Osallisuus- ja hyvinvointijaosto	43 700		
101010020 Kh:n käytävissä olevat määrärahat	638 600		
101010021 Kaupunkitasoiset yhteiskustannukset	15 255 300		
KuEL-eläkemenoperusteinen	9,3 milj.		
Osuus verotuskustannuksiin	2,9 milj.		
Vanhat eläkkeet	0,4 milj.		
101010023 Jäsenmaksut	12 101 200		
Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen maksuosuus	10,1 milj.		
101010024 Toimikunnat	130 200		
101010026 Ystävyydekaupunkiasiat	40 000		
101010027 Euroopan ympäristöpääkaupunki	750 000		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101090 Vahinkorahasto	50 500	0	-50 500
101010900 Vahinkorahasto	50 500		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101600 Vaalit	19 200	0	-19 200
101016004 Keskusvaalilautakunta	19 200		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101200 Konsernijohd ja omistajaohjaus	2 073 500	0	-2 073 500
101012015 Omistajaohjaus	168 400		
101012000 Konsernijohd	234 200		
101012019 Konsernipalvelujen yhteiskustannukset	1 670 900		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101202 Talouspalvelut	1 909 200	0	-1 909 200
101012008 Rahoituspalvelut	457 400		
101012009 Taloussuunnittelu	1 242 900		
101012010 Talouspalvelut	208 900		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101203 Henkilöstöpalvelut	3 629 300	811 700	-2 817 600
101012030 Henkilöstöpalvelut	1 708 300		
101012040 Henkilöstön koulutus	104 000		
101012050 Henkilöstön työterveydenhuolto	1 279 800		
101012055 Henkilöstöjärjestöt	341 000		
101012060 Työhyvinvointivaltuudet	196 200		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101204 Kehityspalvelut	4 614 000	30 800	-4 583 200
101012020 Kehityspalvelut	560 300		
101012021 Tietohallinto	3 668 800		
101012022 Tilasto- ja tietopalvelut	384 900		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101207 Hallintopalvelut	2 219 600	0	-2 219 600
101012070 Hallintopalvelut	346 800		
101012071 Asiakirjahallinto ja arkistotoimi	491 800		
101012072 Johdon tuki ja toimistopalvelut	1 066 800		
101012074 Päätösvalmistelupalvelut	314 200		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101208 Lakipalvelut	548 500	0	-548 500
101012002 Lakipalvelut	548 500		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101206 Viestintä	1 401 900	0	-1 401 900
101012006 Viestintä	1 401 900		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101700 Korvaukset konserniyhtiöiltä	0	5 111 200	5 111 200
101017000 Korvaukset konserniyhtiöiltä	0		

Toimintasuunnitelma

Toiminta 2020

Toteutamme konsernipalveluille strategiassa asetetut tavoitteet ja toiminnassa keskitymme taloussuunnittelukaudella 2020 – 2022 perustehtävien lisäksi edistämään ja hyödyntämään johdon raportointia (JORA), tukemaan Dynasty10 asian- ja toiminnanhallintajärjestelmään siirtymistä, selvittämään nykyisten tietojärjestelmien toimivuutta ja muutostarpeita sekä valmistelemaan henkilöstöpoliittisten linjausten päivityksen vuonna 2020. Tuemme toiminnallamme Euroopan ympäristöpääkaupunkihankkeen sekä työllisyyden kuntakokeilun toteuttamista.

Toiminnan tavoitteet:

1. Johtaminen ja toimintakulttuuri

- Valmistaudutaan uuden johtamismallin mukaiseen pormestarimalliin
- Tarkastellaan yhden kaupungin toimintamallia, jossa varmistetaan joustavat ja toimivat palvelut
- Vähennetään sairauspoissaoloja
- Kehitetään työnantajakuva

2. Talouden ja toiminnan tasapaino 2019–2022

- Edistetään vuonna 2019 päivitetyn ohjelman hankkeita

3. Osaamisen kehittäminen

- Lisätään valmentavaa esimiestyötä
- Vahvistetaan organisaation digiosaamista

4. Konserniyhtiöiden ja -rakenteiden tarkastelu

- Jatketaan konsernirakenteen kehittämistä

Kehitämme edelleen yhden kaupungin toimintamallia toimintakokonaisuuksien ja prosessien tehostamiseksi sekä asiakaspalvelun joustavuuden lisäämiseksi. Prosessitarkastelussa keskitymme alkuvuodesta erityisesti asian- ja toiminnanhallintajärjestelmän käyttöönoton onnistumiseen. Yhtenäisiä toimintatapoja ja automaatiota lisätään mahdollisuuksien mukaan toiminnan tehostamiseksi ja kehittämiseksi sekä manuaaliryöntejä vähentämiseksi. Kaupungin ja Provincian palvelukeskuksen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelusopimus uusitaan alkuvuonna 2020 ja samalla päivitetään vastuunjaot ja palvelukeskuksen toimintakaus.

Valtuustoryhmät ja niiden toiminnan tukeminen

Valtuustolle osoitettuun määrärahaan (101010010) sisältyy Kuntalain 19 § "Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen" mukainen tuki enintään 1 000 €/valtuutettu vuonna 2020. Tuki maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan laskua vastaan. Kuntalain mukaan valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä ja ryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu. Tuella parannetaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksiä.

Lainannostosuunnitelma

Rahoituspalveluissa valmistellaan kaupungille vuosittain päivitettävä lainannostosuunnitelma talousarvion toimeenpano-ohjeiden mukaisesti. Lainannostosuunnitelma tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn 3.2.2020. erillisenä asiana.

Toistuvaisavustukset

Kaupunginhallituksen myöntämät toistuvaisavustuksen saajat päätetään käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä, eikä niistä tehdä erillisiä päätöksiä.

	2020
TOISTUVAISAVUSTUKSET (101010012)	1 020 200 €
KOKO Lahti Oy	850 000 €
Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö	100 000 €
Päijät-Hämeen lentokenttäseätiö	15 000 €
Pro Puu ry, puuarkkitehtuuripuisto	10 000 €
Muut avustukset	45 200 €

Jäsenmaksut

Kaupunki on jäsenenä useissa yhdistyksissä, joista osaan maksetaan vuotuista jäsenmaksua. Kaupunginhallituksen vuotuiset jäsenmaksut ovat vuonna 2020 yhteensä 12 101 200 euroa.

JÄSENMAKSUT (101010023)	12 101 200 €
Pelastuslaitoksen maksuosuus	10 119 700 €
Päijät-Hämeen liitto	1 228 300 €
Suomen Kuntaliitto ry / KT Kuntatyöntantajat	472 000 €
Kopiosto ry.	46 000 €
Päijät-Hämeen kesäyliopistoyhdistys ry	42 300 €
Hämeen Kauppakamari ry	36 000 €
Päijänteen virkistysalueyhdistys ry	19 200 €
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry	16 200 €
Motiva Services Oy	13 300 €
Suomen Teatterit-Finlands Teatrar	10 000 €
Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry.	9 000 €
EUROCITIES-verkosto	4 550 €
Union of the Baltic Cities	3 900 €
Kansalaisopistojen liitto Kol ry	3 000 €
Suomen Laatu yhdistys ry	2 800 €
Elävät Kaupunkikeskustat ry	2 200 €
Suomen Museoliitto ry.	2 000 €
Oy Nooan Arkki Ab (Green Office)	1 500 €
Kansainvälisen paikallishallinnon ympäristönsuojelujärjestö (ICLEI)	1 200 €
Suomen Vesitiedeyhdistys ry.	1 100 €
Suomen Kotiseutuliitto ry	800 €
Sisäiset tarkastajat ry	500 €
Työväen Näyttämöiden Liitto ry.	500 €
Hämeen Venäjän-kauppakilta ry	330 €
Tietojohtaminen ry	300 €
Kunnallistieteen yhdistys ry.	200 €
Päijät-Hämeen tutkimusseura ry.	150 €
Lastensuojelun Keskusliitto ry.	120 €
Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry.	100 €
 Muut jäsenmaksut ja varaus mahdollisiin korotuksiin	 63 950 €

Lisäksi kaupunki on jäsenenä seuraavissa yhdistyksissä, joihin ei makseta jäsenmaksua: Suomen Kirkkohistoriallinen Seura ry, Suomen Tieyhdistys ry, Lahden Kesäteatterin kannatusyhdistys ry, Pyöräily-kuntien verkosto ry.

8. Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut sekä Tukityöllistäminen

Elinvoima ja kilpailukykypalvelut pitää sisällään sekä Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut että Tukityöllistäminen sitovuustasot.

Sitova toimintakate

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut

Sitova toimintakate

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	9 005 861	9 429 800	9 741 400	9 876 300	9 983 800
Tulot	588 619	607 700	615 600	623 600	631 700
Toimintakate	-8 417 241	-8 822 100	-9 125 800	-9 252 700	-9 352 100

Tukityöllistäminen

Sitova toimintakate

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	21 908 046	20 487 000	20 534 500	20 613 100	20 684 300
Tulot	1 802 668	1 163 200	1 148 100	1 152 800	1 157 100
Toimintakate	-20 105 378	-19 323 800	-19 386 400	-19 460 300	-19 527 200

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut	27	25	28	28	28
Muutos		-2	3	0	0
Tukityöllistäminen	157	149	143	135	135
Muutos		-8	-6	-8	0

Määrärahajako

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelujen menot ovat 9 741 400 euroa ja tulot 615 600 euroa. Menot kustannuspaikoittain ja tulot tulosityksiköittäin on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Menot	Tulot	Toimintakate
ELINVOIMA JA KILPAILUKYKYPALVELUT	9 741 400	615 600	-9 125 800
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101400 Elinkeinotoimi	2 383 600	0	-2 383 600
101014000 LADEC Oy	1 640 000		
101014001 Lahti Region Oy	543 600		
101014002 Yrityspalveluseteli	200 000		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101401 Korkeakoulutoiminta	2 115 000	0	-2 115 000
101014012 Kesäyliopistoyhdistys	115 000		
101014015 Lappeenrannan tkk Lahdessa	800 000		
101014016 Helsingin yliopisto	1 200 000		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101403 Strategiset kehittämiskohteet	2 905 300	615 600	-2 289 700
101014036 Muut strategiset kehittämiskohteet	1 290 700		
101014037 Eteläisen Päijät-Hämeen maaseudun kehittäminen	12 600		
101014038 Lahti City	67 000		
101014039 Sisäiset projektit	1 200 000		
101014040 Tapahtumien tukeminen	335 000		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10101410 Strategia ja muut EKP palvelut	2 337 500	0	-2 337 500
101014100 Yht. palvelut yhteiskustannukset	1 532 500		
101014102 Kaupungin strategia	35 000		
101014103 Yhteyspalvelut	60 000		
101014105 Ympäristökehitys	600 000		
101014106 Hankintapalvelut	100 000		
101014107 Työllisyyspalvelut	10 000		

Tukityöllistäminen

Tukityöllistämisen menot ovat 20 534 500 euroa ja tulot 1 148 100 euroa. Menot kustannuspaikoittain ja tulot tulosityksikoittain on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Menot	Tulot	Toimintakate
TUKITYÖLLISTÄMINEN	20 534 500	1 148 100	-19 386 400

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101500 Ulkopuoliset rahoituskohteet	938 800	0	-938 800
101015000 Yhteistyöprojektit	233 800		
101015002 Lahti-lisät	705 000		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101502 Nuorten kuntoutus	1 500 000	326 400	-1 173 600
101015020 Nuorten kuntoutus	1 500 000		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101505 Velvoitetyöllistettävät	850 000	425 000	-425 000
101015050 Velvoitetyöllistettävät	850 000		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101506 Muut työllistämistoiminta	14 920 700	0	-14 920 700
101015060 Kesätyöt	300 000		
101015061 Muut työllistämistoimet	14 620 700		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101507 Työllisyyspalvelut	425 000	140 000	-285 000
101015070 Työllisyyspalvelut	425 000		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101508 Palkkatukityöllistäminen	900 000	256 700	-643 300
101015080 Palkkatukityöllistäminen	900 000		

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101509 Työllisyyden kuntakokeilu	1 000 000	0	-1 000 000
101015090 Työllisyyden kuntakokeilu	1 000 000		

Toimintasuunnitelma

Toiminta 2020

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelujen (EKP) kokonaisuudella edistetään kaupungin strategian, kilpailukykystrategian ja kasvu-/ekosysteemisopimusten mukaisen toiminnan toteutumista. EKP:n tehtäviin kuuluvat myös ympäristökehityksen tehtävät, hankintojen strateginen ohjaus ja tapahtumatoimintojen koordinointi. Kokonaisuuteen sisältyvät elinkeino-yhtiöiden ja korkeakoulu-toiminnan määräraharaukukset.

Lisäksi tuetaan strategisesti ja elinkeinopoliittisesti merkittävää kehittämistoimintaa ja tapahtumia sekä osarahoitetaan Lahdessa toteutettavia hankkeita. Vastuualueen tavoitteita toteutetaan omana toimintana sekä merkittävässä määrin kehitys-yhtiöiden ja kumppanuusien avulla.

Elinkeinotoimi

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelujen toiminnan painopisteenä vuonna 2020 on parantaa kaupungin elinkeinomyönteisyyttä ja lisätä vuorovaikutusta kaupunkikonsernin sekä seudun muiden toimijoiden (mm. korkeakoulut) välillä. Vuonna 2019 aloitettua yrityspalvelusetelikoekilua laajennetaan ja vakiinnutetaan. Vuonna 2020 yrityspalvelusetelit kohdennetaan kahteen teemaan: 1) myynti ja markkinointi ja 2) kestävä liiketoiminnan kehittäminen, jolla samalla aktivoidaan yrityksiä mukaan toteuttamaan Euroopan ympäristöpääkaupunki -vuoden teemoja. Yritysmönteisyyttä edistetään myös toteuttamalla yrityksille suunnattu haastattelututkimus sekä parantamalla osaavan työvoiman saatavuutta niin kansainvälisten kuin kotimaisten työntekijöiden osalta. Lisäksi kaupungin palveluiden asiakaslähtöisyyttä kehitetään sekä palvelumalleja että asiakaspalautteen keräämistä kehittämällä.

Lahden kaupunkiseudun kilpailukykystrategia päivitettiin vuonna 2019 ja vuoden 2020 aikana strategiasta luodaan Lahden kaupungille oma toimeenpanosuunnitelma, jonka avulla elinvoimatavoitteita mitataan. Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n ja Lahti Region Oy toteuttavat kaupungin elinkeinotavoitteita. LADECin ja Lahti Regionin nykyiset rahoittajasopimukset astuivat voimaan vuoden 2019 alussa, mikä tarkoitti muutoksia yhtiöiden rahoitus pohjaan, rahoittajakuntiin sekä yhtiöiden toimintaan. Vuoden 2020 alkupuolella laaditaan väliarviointi Ladecon toiminnasta uuden rahoittajasopimuksen jälkeen. Kaupunki tiivistää edelleen yhteistyötä kehitys-yhtiöiden kanssa tavoitteena toiminnallisen yhteistyön kehittäminen ja kaupunkiseudun kilpailukykystrategian toimeenpano.

Korkeakoulutoiminta

Vuoden 2020 aikana Lahden kaupunki vahvistaa entisestään yhteistyötään LUT-yliopiston, Helsingin yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun kanssa kaupungin elinvoiman ja kasvun edistämiseksi sekä uudenlaisten yhteistyöavauksien mahdollistamiseksi. Yhteistyön kärkinä ovat monipuolisen koulutustarjonnan kehittäminen sekä osaamisintensiivisen innovaatioekosysteemin synnyttäminen alueelle erityisesti kaikkien korkeakoulujen osaamista yhdistävällä älykkään kiertotalouden kärjellä. LUT-yliopiston ja Helsingin yliopiston strategista kumppanuutta Lahden seudulla vahvistetaan konkreettisten yhteistyöhankkeiden kautta ja LAB-ammattikorkeakoulun vetämää kasvuyrittäjyyden Start-up Centerin tavoitteiden toteutumista tuetaan aktiivisessa alueellisessa elinkeinotoimijoiden yhteistyössä. Lahden Yliopistokampus jatkaa merkittävää rooliaan alueen korkeakoulutoimijoiden ja kaupungin yhteistyön edistäjänä ja Päijät-Hämeen kesäyliopisto kehittää monialaista koulutustarjontaansa ja väyläopintoja. Korkeakoulu-yhteistyötä edistetään erityisesti Lahti opiskelukaupunki-kärkihankkeen kautta.

Euroopan komission myöntämän Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021-tunnustuksen myötä Lahti on arvostettu ympäristösektorin toimija ja kaupungin toimintaympäristö kansainvälistyy lähivuosina merkittävästi. Alueen yliopistoilla ja ammattikorkeakoululla on tärkeä rooli ympäristöpääkaupunkivuoden toteuttamisessa sekä Lahden rakentamisessa kansainvälisenä, yritysystävällisenä ja innovatiivisena ympäristökaupunkina. Yhteistyötä tehdään kaikkien alueen korkeakoulujen, eri verkostojen sekä Helsingin yliopiston kestävyystieteen instituutin HELSUS:in kanssa.

Strategiset kehittämiskohteet

Strategisissa kehittämiskohteissa toteutetaan vuonna 2020 kaupunkistrategian kärkihankkeita Yritysten Lahti ja Lahti Opiskelukaupunki.

Lahti on mukana edellisen hallituskauden pääkaupunkiseudun kasvusopimuksessa ja perustajana Smart&Clean-säätiössä. Vuoden 2020 aikana valtio neuvottelee Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisista ns. ekosysteemisopimuksista yliopistokaupunkien kanssa. Lahden teemoja ekosysteemisopimukseen ovat älykäs kiertotalous, urheilusta liikeitoimintaa ja korkea osaamisen lisääminen kaupunkiseudulla. Muotoilun kokonaisuutta kehitetään yhteistyössä Suomen Muotoilusäätiön ja Lahden ammattikorkeakoulun kanssa. Lisäksi rahoitetaan kaupungin strategiaa tai seudullista kilpailukykystrategiaa tukevia EU-osarahoitteisia hankkeita kuntarahoitusosuuksilla ja tuetaan elinkeinopoliittisesti merkittävien tapahtumien saamista Lahteen (mm. Salpausselän kisat, Ironman, Red Bull 400 Race,).

Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -voiton myötä myös EKP:n kansainvälinen toiminta tulee vahvistumaan. Sen pääteemoja ovat Lahti ympäristökaupunkina ja Lahti kansainvälisesti tunnettuna urheilu- ja tapahtumakaupunkina. Myös kansainvälistä toimintaa vahvistetaan ulkoisia hankerahoituksia hyödyntäen.

EU:n Urban Innovative Actions-ohjelmasta yhteensä 4,7 milj.euron kokonaisrahoituksen saanut CitiCAP-hanke (2018-2021) kehittää Lahden kaupunkia kestävä ja älykkään liikkumisen ympäristönä. Vuoden 2020 aikana CitiCAP-hankkeessa kerätään liikkumisen dataa päästökauppasovelluksen avulla sekä tehdään tutkimusta henkilökohtaisesta päästökaupasta ja kestävästä liikkumisesta Lahden kaupungin alueella. CitiCAP-pyörätie rakennetaan kokonaisuudessaan vuonna 2020. Pyörätiellä kokeillaan älykkäitä ratkaisuja, kuten energiaa säästävää valaistusta ja infotauluja, joiden kautta pyörätilille voidaan viestiä esimerkiksi joukkoliikenteen aikatauluista tai päästökaupan tuloksista. Pyörätiellä on lisäksi käynnissä talvikunnossapidon kokeilu. Kestävä kaupunkiliikkumisen ohjelma (SUMP) tulee osana Lahden suunta -työtä ehdotusvaiheen päätöksentekoon.

Lisäksi varaudutaan edelleen antamaan väliaikaisrahoitusta yleishyödyllisten toimijoiden hankkeille kaupunginhallituksen 3.10.2016 § 227 päätöksen mukaisesti.

Strategia

Kaupunkistrategiaa toteutetaan vuonna 2020 talousarviossa hyväksytyjen kärkitoimenpiteiden sekä käyttösuunnitelmissa esittävien muiden toimenpiteiden avulla. Vuoden 2020 strategian kärkihankkeet ovat 1. Lahti opiskelukaupunki 2. Luonnollisesti liikkeessä 3. Yritysten Lahti 4. Palvelutori ja 5. Lasten ja nuorten hyvinvointi. Strategian seuranta on kytketty talousarvion seurantaan. Strategia näkyy kaupungin henkilöstölle mm. uuden kehityskeskustelulomakkeen strategiaa käsittelevien kohtien muodossa.

Ympäristökehitys

Ympäristökehityksen vuoden 2020 toiminnan painopisteitä ovat asukkaiden ja henkilöstön sitouttaminen kaupungin ympäristötavoitteisiin, kestävä liikkumisen CitiCAP-hanke, ympäristöneuvonta ja -kasvatus alueen asukkaille, Ympäristöviikon järjestäminen, ilmastonmuutoksen varautumisen ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen sekä Salpausselkä UNESCO Geopark-hankkeen edistäminen. Yksi tärkeistä painopisteistä on olla mukana rakentamassa Lahdesta Euroopan ympäristöpääkaupunkia. Ympäristökehityksen roolina on tarjota käytännönläheistä asiantuntija-apua arjen ympäristövalintoihin, tukea kouluja ja päiväkotia kestävä kehityksen toiminnassa, edistää ympäristöasiaa läpileikkaavasti henkilöstön keskuudessa sekä toisaalta vastata myös osaltaan kasvavaan kansainväliseen kiinnostukseen Lahden ympäristöratkaisuja kohtaan.

Työllisyydenhoito 2020

Lahden kaupungin työllisyystoimissa painotetaan ennaltaehkäisyä, työnhakijoille suunnattujen tukitoimenpiteiden tosiasiallista vaikuttavuutta ja joustavia yhteistyömalleja.

Työllisyyden kuntakokeilussa sovittavien reunaehtojen mukaisesti kuntien roolia työllisyydenhoidossa vahvistetaan ja kehitetään työllisyydenhoidon verkostojen yhteistoimintaa aiempaa systemaattisemmin ja pitkäjänteisemmin yhteistyössä TE-hallinnon, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän, koulutusorganisaatioiden, elinkeinoelämän sekä välityömarkkinoilla toimivien tahojen kanssa.

Kokeilussa työllisyystoimia kohdistetaan nuorten, heikosti työllistyvien ja maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseen, ja painotetaan erityisesti työnhakijoiden osaamiseen ja työelämävalmiuksiin, työ- ja toimintakykyyn sekä yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa.

Tukityöllistämisen budjettiin on varattu erillismääräraha kuntakokeilun valmisteluun ja toteutukseen vuodelle 2020. Lisäksi työllisyysbudjettiin on odotettavissa käyttösuunnitelmamuutoksia kaupungin työllisyydenhoidon todennäköisten uudelleenjärjestelyiden vuoksi. Näiden määrärahojen osalta käyttösuunnitelman muutoksista päätetään kokeilu- ja organisoitavalmistelun edetessä kevään aikana.

Työnhakija-asiakkaiden nopeaan ohjautumiseen heille soveltuviin moniammatillisiin palveluihin sekä henkilökohtaiseen työhönvalmennukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Samalla helpotetaan työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmaa tarjoamalla asiakaskohtaisesti räätälöityjä valmennus- ja koulutusratkaisuja Lahden seudun työnantajien tarpeisiin.

Kaupungin omien toimintojen lisäksi (mm. työpajat ja valmennus) työllisyysvaroilla rahoitetaan useiden eri toimijoiden työllisyys- ja kehityshankkeita sikäli kuin ne vastaavat kaupungin strategiasta johdettuihin tavoitteisiin. Monen toimijan verkostolla pyritään ylläpitämään kattavaa ja kehittyvää työllisyydenhoidon palveluvalikoimaa lahtelaisten työnhakijoiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Kaiken kaupungin rahoittaman työllistämistoiminnan sen toteuttajasta riippumatta tulee olla tavoitteellista ja edistää työnhakija-asiakkaiden sijoittumista avoimille työmarkkinoille tai tutkimukseen johtavaan koulutukseen.

9. Osallisuus ja hyvinvointipalvelut

Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen vastuualueen päätöksentekoeleminä toimivat osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto sekä aluejohtokunta. Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on johtaa ja koordinoita hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä kaupungissa poikkihallinnollisesti sekä yhteensovittaa toimia muiden toimijoiden kanssa. Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen vastuualue koordinoi maakunnalliseen hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyön valmistelua.

Osallisuus ja hyvinvointipalvelut vastaa sosiaali- ja terveystalouden edunvalvonnasta ja ohjauksesta sekä sidosryhmäsuhteista, maahanmuuttotyöstä ja järjestö- ja yhdistysyhteistyöstä osallisuus ja hyvinvointipalvelujen osalta.

Vastuualue koostuu seuraavista toimintayksiköistä: osallisuus ja hyvinvointipalvelut, aluejohtokunta, monitoimikeskus Takatasku, maahanmuuttotyö (sisältää kotouttamisen ja alueellisen integraatiopalvelupisteen) ja Lahti-piste. Lahti-piste siirtyy osaksi palvelutoria tammikuussa 2020.

Sitova toimintakate

Sitova toimintakate

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	4 053 570	3 139 900	3 728 500	4 058 400	4 106 200
Tulot	3 414 046	2 268 000	1 595 500	1 625 400	1 655 600
Toimintakate	-639 524	-871 900	-2 133 000	-2 433 000	-2 450 600

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	28	26	25	24	24
Muutos		-2	-1	0	0

Määrärahajako

Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen menot ovat 3 728 500 euroa ja tulot 1 595 500 euroa. Menot kustannuspaikoittain ja tulot tulosyksiköittäin on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Menot	Tulot	Toimintakate
OSALLISUUS JA HYVINVOINTIPALVELUT	3 728 500	1 595 500	-2 133 000
	Menot	Tulot	Toimintakate
10103998 Osallisuus ja hyvinvointi	2 217 600	1 517 100	-700 500
101039980 Osallisuus ja hyvinvointipalvelut	1 792 400		
101039960 Aluejohtokunta	206 800		
101039985 Takatasku	218 400		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10103506 Maahanmuuttopalvelut	376 700	28 400	-348 300
101039983 Kotouttaminen	198 700		
101035064 Alueellinen integraatiopalvelupiste	178 000		
	Menot	Tulot	Toimintakate
10103997 Lahti-Piste	1 134 200	50 000	-1 084 200
101039970 Lahti-Piste	1 134 200		

Toimintasuunnitelma

Toiminta 2020

Vastuualueen tehtävänä on kehittää Palvelutori-konseptia kaupunkitasoisesti, joka on yksi Lahden kaupungin strategian kärkihankkeista vuodelle 2020. Kärkihankkeen tavoitteena on käynnistää palveluiden ja palveluohjauksen monitoimijamalliin pohjautuva Palvelutori, joka yhdistää fyysisen asioinnin ja paikasta riippumattomat sähköiset palvelut sekä yhteiskehittämisen mahdollisuudet asukkaille, 3. sektorin toimijoille ja yrittäjille. Kaupungin palvelut, ohjaus ja neuvonta keskitetään laajasti Lahti-Pisteelle, Palveluturikonseptin alle. Palvelutori osallisuusalustana/dialogin paikkana ja uudessa tehtävässä aloitettava yhteiskehittäjä vahvistavat kaupunkitasoista yhdistys- ja yhteisökoordinointia. Vastuualueella jatketaan osallistuvan budjetoinnin toimintamallin kehittämistä.

Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen vastuualue vastaa ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman laadinnasta ja toteuttamisesta vuonna 2020. Toimintaohjelman laatimisesta vastaa hyvinvointijohtajan johdolla ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori, joka aloittaa uudessa kaupunkitasoisessa tehtävässä alkuvuodesta 2020. Ehkäisevän päihdetyön toimielin määrittelee ohjelman tavoitteet tietopohjaisen tilannekuvan perusteella. Toimintaohjelman toimenpiteet suunnitellaan tarvelähtöisesti ja niille määritellään seurantamittarit. Toimintaohjelman toteutumisesta ja tuloksista tuodaan seurantaraportti valtuustolle vuosittain, ensimmäisen kerran vuonna 2021. Ohjelmaa tarkastellaan kerran valtuustokaudessa osana strategiatyötä.

Maahanmuuttotyö sisältää Kotouttamistyön ja Alueellisen integraatiopalvelupisteen, Alipin. Alipi jatkaa toimintaansa maahanmuuttajien kotouttamis-, ohjaus- ja neuvontatyössä toiminta-alueenaan koko Päijät-Häme, litti, Myrskylä ja Pukkila. Vuoden 2020 päivitetään Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma. Alipin toiminta siirtyy Palvelutorille Kotouttamoon, jonka yhteyteen kootaan muita maahanmuuttotyötä tekeviä toimijoita kuten työhallinnon, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän, järjestöjen sekä hankkeiden edustajia.

Monitoimikeskus Takatasku on Lahden seurakuntayhtymän ja Lahden kaupungin yhteinen toimintakeskus, palvelutyöpaja. Sen toiminta-ajatuksena on ennen kaikkea työllisyyden edistäminen työvalmennuksen sekä työhönvalmennuksen keinoin. Edelleen ajatuksena on syrjäytymisen ehkäisy, yhteisöllisyyden edistäminen sekä edullisten ja hyvinvointia edistävien palvelujen tarjoaminen yksinäisille ja / tai pienituloisille eläkeläisille ja työttömille sekä osallistumiseen kannustaminen.

Aluejohtokunnan tarkoituksena on vahvistaa asukasosallisuutta kaupungin kehittämisessä. Aluejohtokunnalle kohdennettu määräraha käytetään henkilöstö- ja toimintakulujen lisäksi yhteisöjen avustuksiin, jotka kohdistuvat Nastolan alueen tapahtumiin sekä asukkaita aktivoivaan ja palvelemaan toimintaan ja kaupunkitasoiseen kehittämiseen toimintasuunnitelman mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ostamiseksi Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymältä on tehty määräraahavaraus. Yhteistyössä hyvinvointiyhtymän kanssa vuodelle 2020 on laadittu palvelusopimus, jonka toteutumista seurataan aktiivisesti eri toimintojen osalta. Hyvinvointiyhtymän kanssa jatketaan eri toimintojen yhdyspintojen selkeyttämistä. Vastuualue osallistuu osaltaan toiminnan ja talouden ohjintaan, valvontaan ja toimintatapojen kehittämiseen sekä toimii aktiivisesti asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Sosiaalinen luototus

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän hallitus (9.12.2019 § 219) on päättänyt lopettaa sosiaalisen luototuksen 1.1.2020 alkaen. Lahdessa ennen 1.1.2020 myönnetty lainapääoma jää Lahden kaupungin hoidettavaksi kuitenkin siten, että luottojen hallinnointiin liittyvä asiakastyö, esimerkiksi luoton maksujen seuranta ja maksuohjelmien muutokset, tehdään edelleen hyvinvointiyhtymässä taloudellisen tuen yksikössä. Hoidettavaksi jää noin 150 lainaa.

Sosiaalisen luototuksen maksuohjelman muutoksista ja maksuajan pidennyksistä enintään 12 kuukaudella päättää Lahden kaupungin Osallisuus ja hyvinvointipalvelujen vastuualueen erityisasiantuntija. Päätökset toimitetaan konsernipalvelujen rahoituspalvelut yksikköön, jossa tiedot viedään tietojärjestelmään ja seurataan sosiaalisen luototuksen käyttöä. Hyväksyjä ja varahyväksyjä on ilmoitettu tositteiden hyväksyjät taulukossa.

Jäämistöt

Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut kohdentaa jäämistöjä sosiaalisiin ja kulttuurisiin käyttötarkoituksiin ja valvoo niiden käyttöä. Jokaisella jäämistöllä on käyttötarkoitus, joka on määritelty hakuvaiheessa osallisuuden ja hyvinvoinnin jaostossa tai testamentissa. Hyväksyjä ja varahyväksyjä on tositteiden hyväksyjät taulukossa.

Veteraaniavustukset

Asiakaspalvelujen ostot (sos. ja terveyspalvelut)	22 100 €
Avustukset kotitalouksille (hautausavustus)	18 300 €

10. Tarkastustoimi

Sitovuustasolle Tarkastustoimi kuuluvat Lahden kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaava tarkastuslautakunta ja sen alaisuudessa toimiva tarkastustoimisto sekä tilintarkastaja. Tarkastustoimen toiminta on kaupungin muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta.

Sitova määräraha ja tuloarvio

Sitova määräraha ja tuloarvio

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	329 070	388 500	405 800	412 300	418 500
Tulot	0	0	0	0	0
Toimintakate	-329 070	-388 500	-405 800	-412 300	-418 500

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	2	2	2	2	2
Muutos		0	0	0	0

Määrärahajako

	Menot	Tulot	Toimintakate
TARKASTUSTOIMI	405 800	0	-405 800

	Menot	Tulot	Toimintakate
10101100 Tarkastustoimi	405 800	0	-405 800
101011000 Tarkastustoimisto	233 500		
101011001 Tarkastuslautakunta	112 300		
101011002 Tilintarkastus	60 000		

11. Ostot hyvinvointiyhtymästä

Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestää ja tuottaa Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä. Määrärahavarauksella ostettavat palvelut sisältävät sosiaali- ja perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja ensihoidon.

Hyvinvointiyhtymän omistajaohjauksessa kiinnitetään kulupaineiden hallitsemiseksi erityistä huomiota perusterveydenhuollon ja perheiden ennalta ehkäisevien palvelujen saatavuuteen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämissohjelman toteuttamiseen.

Määrärahavaraus

Sitova määräraha

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	368 971 680	392 500 000	392 900 000	396 829 000	400 797 300
Tulot	0	0	0	0	0
Toimintakate	-368 971 680	-392 500 000	-392 900 000	-396 829 000	-400 797 300

12. Käyttöomaisuuden myyntivoitot- ja tappiot

Talousarviovuonna tehostetaan sellaisen omaisuuden myyntiä, jota ei tarvita kaupungin palvelutuotannossa. Tehtäväalueelle on budjetoitu tuloarvio käyttöomaisuuden myyntivoittoihin (ei KV sitova).

Määrärahavaraus, ei valtuustoon nähden sitova

Ei valtuustoon nähden sitova

Määrärahat	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	1 006 787	0	0	0	0
Tulot	5 687 146	4 313 000	3 120 000	3 120 000	3 120 000
Toimintakate	4 680 359	4 313 000	3 120 000	3 120 000	3 120 000

13. Lahden Tilakeskus

Lahden Tilakeskus toiminta-ajatustaan toteuttaen kaupungin palvelutuotannossa tarvittavien toimitilojen omaisuudenhoidosta, rakennuttamisesta, kiinteistönpidosta ja vuokraustoiminnasta asiakaslähtöisesti. Tilakeskuksen tehtävänä on lisäksi valmistella konserni- ja tilajaostolle kaupunkikonsernin tilahallintoon kuuluvat asiat hallintosäännössä sanotun mukaisesti.

Sitova tilikauden ylijäämä (alijäämä) ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita

Lahden Tilakeskus	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikevaihto	62 298 396	65 613 600	67 718 800	70 144 200	72 670 600
Menot	37 053 401	40 236 400	41 641 100	41 968 200	42 140 600
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 049 325	-341 800	508 700	507 000	511 000
Käyttöomaisuuden myynti (ei sitova)	-283 704	500 000	500 000	500 000	500 000
Tilikauden yli-/alijäämä	-765 621	-841 800	8 700	7 000	11 000

Liikevaihtoon eivät sisälly valmistus omaan käyttöön, myyntivoitot, tuet ja avustukset eivätkä muut tuotot.

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelma	TP 2018	TA+LTA:t 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	46	46	47	47	47
Muutos		0	1	0	0

Kaupunkikonsernin tilahallinnon yhteistoiminnan tehostaminen tilakeskuksen koordinoimana konserniyhteisöjen kesken on aloitettu, mutta toimintatapa on vielä vakiintumattomassa vaiheessa.

Taloussuunnitelmakaudella tilakeskuksen eläkkeelle siirtyvien tehtäviä ja tehtäväjakoja tarkastellaan ja tarkennettuja tehtäviä suorittamaan palkataan tarpeen mukaan korvaavaa henkilöstöä. Tilahallinnon kehittäminen, omaisuuden ja kova investointitahti edellyttävät henkilöstövahvuuden säilyttämistä ja panostamista osaamisresursseihin. Ostopalveluiden osittaista korvaamista omilla henkilöresursseilla harkitaan, mikäli henkilöstölisäyksellä voidaan kasvattaa tuottavuutta ja alentaa.

Investoinnit

VUONNA 2020 TOTEUTETTAVAT TALONRAKENNUSTYÖT		8.1.2020		
Työkohte	Valtuuston hyväksymä määräraha	Käyttösuunnitelma		
		Rahoitus- varaus	Aika- taulu	
PERUSPARANNUKSET				
KONSERNIHALLINNON HANKERYHMÄ		1 304		
jatkuu	Konsernihallinto - Kaupungintalon perusparannus, suunnittelu - Myöhemmin kohdennettavat työt Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		1 304 1 109 195 195	1-12
SIVISTYKSEN PALVELUALUEEN HANKERYHMÄ		13 836		
jatkuu	- Kannaksenkatu 22 (Muotoiluinstituutti) perusparannus ja muutostyöt		8 589 3 664	6-12
jatkuu	- Kirkkokatu 16 (Aikuiskoulutuskeskus) perusparannus ja muutostyöt, suunnittelu		567	1-12
jatkuu	- Paavolan kampusalueen sisäiset liikennejärjestelyt		1 194	4-11
jatkuu	- Länsiharjun koulun perusparannus		100	6-9
	- Länsiharjun pikku koulun korjaus- ja muutostyöt, hankesuunnittelu		50	6-12
jatkuu	- Kaupunginteatterin perusparannus		1 034	4-9
jatkuu	- Historiallisen museon toiminnalliset muutokset (2. vaihe)		1 980	4-12
	Päiväkotien perusparannukset		1 051	
	- Kaarikadun päiväkodin perusparannus, suunnittelu		60	6-12
jatkuu	- Ruoriniemen päiväkodin piha		343	5-10
jatkuu	- Mettiksen muutostyöt		30	1-2
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		618	
	Urheilukeskuksen perusparannukset		400	
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		400	
	Toimialan pienet työkohteet		3 796	
jatkuu	- Kärpäsen koulun kenttä		1 000	4-10
	- Kärpäsen koulun piha ja paikoitus		313	6-9
jatkuu	- Historiallisen museon kosteusvauriokorjaukset		750	8-12
	- Renkomäen monitoimitalon pysäköintialue		400	6-10
jatkuu	- Renkomäen monitoimitalon elinkaarihankkeen kilpailutus		150	1-12
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		1 183	
	Myöhemmin kohdennettavat työt, toimiala yhteensä		2 201	
MUUN VUOKRAUSTOIMINNAN HANKERYHMÄ		3 081		
	Päätterveysaseman pienet hankkeet		200	
	- Myöhemmin kohdennettavat työt		200	
jatkuu	- Sibeliustalon kongressisiiven sisäänkäynti ja salin uudistaminen		2 334	
	- salin uudistaminen		1 313	4-9
	- kongressisiiven sisäänkäynti		1 021	4-12
	- Sibeliustalon rakennusautomaatio		350	4-12
	- Vesijärven asema, vesikaton ja julkisivujen maalaus ja kunnostus		297	4-8
jatkuu	- Launeen terveysaseman suunterveydenhuollon tilat		214	1-3
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		-314	
PERUSPARANNUKSET YHTEENSÄ		18 221		

KORVAUSINVESTOINNIT			
SIVISTYKSEN PALVELUALUEEN HANKERYHMÄ		36 855	
jatkuu	- Launeen monitoimitalo		3640 1-4
jatkuu	- Rakokiven monitoimitalo		14427 1-12
jatkuu	- Kivimaan monitoimitalo, uudisrakennus		10000 1-12
	- Myllypohjan monitoimitalo, uudisrakennus hankesuunnittelu		63 5-12
	- Kaarikadun päiväkotii, uudisrakennus, suunnittelu		1072 1-12
jatkuu	- Paavolan kampus, Laaksokatu 6:n päiväkotii		4302 1-6
jatkuu	- Paavolan kampus, Kannaksenkatu 22 (Muotoiluinstituutti), uudisrakennus		3351 6-12
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		0
KORVAUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		36 855	
UUSINVESTOINNIT			
SIVISTYKSEN PALVELUALUEEN HANKERYHMÄ		2 612	
jatkuu	- Paavolan kampus, Kirkkokatu 16 (Aikuiskoulutuskeskus), uudisrakennus		2 612 6-12
jatkuu	- Kariston koulun ja päiväkodin loppurahoitus		81
	Myöhemmin kohdennettavat työt, hankeryhmä yhteensä		-81
UUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		2 612	
KESKENERÄISET HANKKEET		1 500	

Perusparannus yhteensä	18 221
Korvausinvestoinnit yhteensä	36 855
Uusinvestoinnit yhteensä	2 612
Keskeneräiset yhteensä	1 500
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	59 188

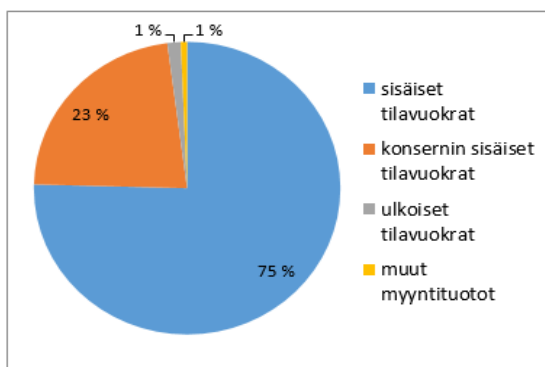
Määrärahajako

Tilakeskuksen tulo- ja menorakenne 2020

Liikevaihto

67 718 800

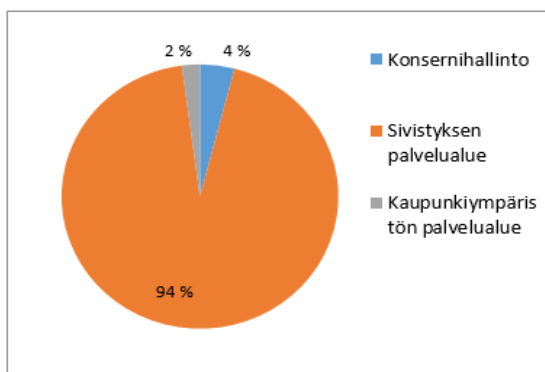
sisäiset tilavuokrat	51 068 800
konsernin sisäiset tilavuokrat	15 250 000
ulkoiset tilavuokrat	950 000
muut myyntituotot	450 000

Sisäiset tilavuokrat

51 068 800

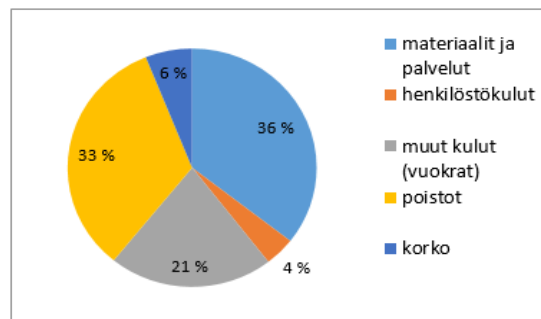
Konsernihallinto	2 055 800
Sivistyksen palvelualue	47 940 800
Kaupunkiympäristön palvelualue	1 072 200

Tuloslaskelmameno

68 442 100

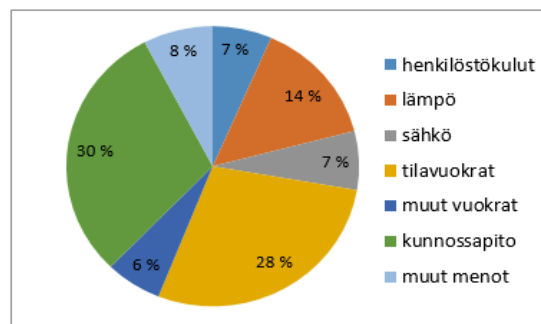
materiaalit ja palvelut	24 313 500
henkilöstökulut	2 720 400
muut kulut (vuokrat)	14 607 200
poistot	22 650 000
korke	4 151 000

Toimintakulut

41 641 100

henkilöstökulut	2 720 400
lämpö	6 000 000
sähkö	2 820 000
tilavuokrat	11 800 000
muut vuokrat	2 590 100
kunnossapito	12 507 800
muut menot	3 202 800

Kunnossapitoon sisältyy kunnossapitoluonteiset rakentamispalvelut, ulkoalueiden hoito ja kiinteistöhoito. Muut menot sisältävät rakennuskannan ja tilahallinnan vakuutukset, tutkimukset, asiantuntipalvelut, koulutukset, vero, ICT-menot, kirjanpito, kameravalvonnan, siivouksen, sekä jätehuolto- ja vesikustannuksia.

Toiminta 2020

Toimitilahallinnon toimintaan kuuluvat keskeisesti omaisuudenhoitajan ja palveluntuottajan roolit. Investoinnit toimitilakantaan ovat taloudellisesti pitkäaikaisvaikutteisia. Investointeja tehdään vain kaupungin toiminnan ja vetovoiman kannalta välttämättömään tarpeeseen pyrkien toimitiloista aiheutuvien pääomakulujen ja käyttötalouskustannusten optimointiin. Kaupungin palvelutuotannon tilankäyttöä keskitetään, yhteiskäyttöä lisätään ja vähennetään määrätietoisesti tiloja palveluverkkoa tiivistämällä yhden kaupungin periaatteen mukaisesti palvelu- ja vastuualueiden yhteisin toimenpitein. Tilankäytön tehostamisella pienennetään investointitarvetta ja sillä saavutetaan investointisäästöjä. Investointiohjelman rinnalla rakennuskannan kunnossapito-ohjelmaan panostetaan jatkuvasti sen kattavuuden ja laajuuden parantamiseksi. Tässä on kyse koko rakennuskannan vastuullisesta ylläpidosta ja em. ohjelmien paremmasta yhteensovittamisesta ja tiedon välittämisestä niiden kesken. Kiinteistökannan salkutuksessa E-salkun eli imagorakennusten osalta vuokratulorahoituksella ei pystytä kattamaan tarvittavaa kunnossapitoa tai investointeja. E-salkun kohteille on tehty usealle vuodelle ajoittuva kunnostusohjelma välttämättömille ja kiireellisille korjaustoimenpiteille.

Tilakeskuksen toiminnan yhtenä tärkeänä painopisteenä kaikessa toiminnassaan on energiatehokkuus- ja ympäristönäkökulmien huomioiminen ja toiminen edelläkävijänä näissä asioissa sekä näiden asioiden jatkuva kehittäminen toiminnassamme. Lisäksi rakennushankkeissa ja olemassa olevissa kiinteistöissä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan entistä paremmin toimipisteiden olosuhteiden kehittäminen työmatkaliikuntaa tukevaksi.

Toimintasuunnitelma ja toimenpiteet omien tavoitteiden toteuttamiseksi

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso
Lahden Tilakeskuksen toiminnan vaikuttavuutta parannetaan	Sisäisille vuokralaisille tehdyllä kyselyllä mitattu tyytyväisyys (%) Lahden Tilakeskuksen toimintaan	Tyytyväisiä vähintään 75 % (2019: 75 %)

Toimintasuunnitelma: Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan syksyllä 2020.

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso / lähtötaso
Korjausvelan määrä omassa rakennuskannassa	euroa/h-ala m ²	Määrä alenee (TP2018: 150 €/m ²)

Toimintasuunnitelma: Toteutumista seurataan vuosittain.

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso
Tilankäytön tehostaminen ja tilahankkeiden karsinta sekä yksityisten investointien hyödyntäminen	Tilakannasta poistuneiden huoneistoneliöiden (m ²) määrä sekä tilakannan lisäys (m ²)	Poistumaa kertyy (myynnit, purkamiset), lähtötaso vuoden 2018 alussa 0 m ² ja vuoden 2019 lopussa yhteensä n. 53.000 m ² . Tilakannan lisäys (rakentaminen ja kaupat) on ollut vastaavana ajan-kohtana yhteensä 15.800 m ² .

Toimintasuunnitelma: Toteutumista seurataan vuosittain.

Tavoite/toimenpide	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso
Salkutusraportissa.2018 suojeltaviksi luokiteltujen ns. imagorakennusten kunnostus ja kunnossapito varmistetaan	Kiireellisyysjärjestykseen asetetut kunnostustarpeet on tunnistettu ja rakennuksia kunnostetaan suunnitelmallisesti	E-salkun rakennusten kunnossapitoa toteutetaan tehdyn kunnostusohjelman (jakso 10 vuotta) mukaisesti vuosittain

Toimintasuunnitelma: Toteutumista seurataan vuosittain.

Lisäksi:

Toimitilaohjelman tarkistus päivitetyn strategian ja palveluohjelman pohjalta

Jäsenmaksut

Lahden Tilakeskus on jäsenenä kahdessa yhdistyksessä, joista maksetaan vuotuista jäsenmaksua.
Nämä ovat

Green Building Council Finland (GBC Suomi ry)	1 650 €/v
RAKLI ry	9 250 €/v

14. Liitteet

Konsernihallinnon laskentatunnisteet ja hyväksyjät

Konsernipalvelut

KONSERNIPALVELUT	Kustannuspaikka	tilaus/prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus				
Kaupunginvaltuusto	101010010		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Kaupunginhallitus	101010012		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Mainos- ja markkinointikulut	101010012	101010001	Kaupunginjohtaja	Kaupunginsihteeri
Luottamushenkilöiden ansionmenetykset	101010012	101010002	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Väestönsuojelu	101010012	101010003	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Kaupunginhallituksen avustukset	101010012		Konsernipalvelujohtaja	Talusohtaja
Sisäinen tarkastus	101010018		Konsernitarkastaja	Konsernipalvelujohtaja
Jaostot				
Konserni- ja tilajaosto	101010016		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Elinvoima ja työllisyysjaosto	101010017		Kaupunkikehittämisjohtaja	Kaupunginsihteeri
Osallisuus- ja hyvinvointijaosto	101010019		Hyvinvointijohtaja	Kaupunginsihteeri
Kh:n käytettävissä olevat määrärahat				
Edustajien luottamustoimien palkkiot	101010020	101010032	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Kaupungin vastaanotto	101010020	101010033	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Lahjat ja ansiomerkit	101010020	101010034	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Kutsuntakahvit ja varusmiesten vapaa-aika	101010020	101010035	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Erittelemättömät kustannukset	101010020	101010036	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Hansaparkki	101010020	101010037	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Kaupunkitasoiset yhteiskustannukset	101010021		Talusohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Jäsenmaksut	101010023		Talusohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Toimikunnat				
Valtuustoryhmien puh.joht.tmk	101010024	101010049	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Valtuustotoimikunta	101010024	101010050	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Nimistötoimikunta	101010024	101010052	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Työllisyystoimikunta	101010024	101010053	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Veteraaniasiain neuvottelukunta	101010024	101010054	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Vanhusneuvosto	101010024	101010055	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Vammaisneuvosto	101010024	101035302	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Muut toimikunnat	101010024	101010059	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Johtamisjärjestelmätoimikunta	101010024	101010061	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Ystävyysskaupunkiasiat				
Yhteydenpito ystävyysskaupunkiin (kh)	101010026	101010080	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Ystävyysskaupunkitoiminnan tukeminen	101010026	101010081	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Ystävyyssseuratyön tukeminen	101010026	101010082	Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Euroopan ympäristöpääkaupunki	101010027		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginsihteeri
Vahinkorahasto	101010900		Konsernipalvelujohtaja	Talusohtaja
Vaalit				
Kunnallisvaalit	101016000		Kesk.vaalitk. puh.johtaja	Kesk.vaalitk.varapuh.johtaja
Eduskuntavaalit	101016001		Kesk.vaalitk. puh.johtaja	Kesk.vaalitk.varapuh.johtaja
EU-vaalit	101016002		Kesk.vaalitk. puh.johtaja	Kesk.vaalitk.varapuh.johtaja
Presidentinvaalit	101016003		Kesk.vaalitk. puh.johtaja	Kesk.vaalitk.varapuh.johtaja
Keskusvaalilautakunta	101016004		Kesk.vaalitk. puh.johtaja	Kesk.vaalitk.varapuh.johtaja
Konsernijohto ja omistajaohjaus				
Konsernijohto	101012000		Konsernipalvelujohtaja	Talusohtaja
Omistajaohjaus	101012015		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginlakimies
Konsernipalvelujen yhteiskustannukset	101012019		Talusohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Lakipalvelut	101012002		Kaupunginlakimies	Lakimies
Viestintäryhmä	101012006		Viestintäjohtaja	Viestintäpäällikkö
Talouspalvelut				
Rahoituspalvelut	101012008		Rahoituspäällikkö	Rahoitussuunnittelija
Taloussuunnittelu	101012009		Laskentapäällikkö	Talouspäällikkö
Talouspalvelut	101012010		Talusohtaja	Laskentapäällikkö
Kehityspalvelut				
Kehityspalvelut	101012020		Kehittämisjohtaja	Kehittämispäällikkö
Tietohallinto	101012021		Tietohallintojohtaja	IT-controller
Tilasto- ja tietopalvelut	101012022		Kehittämispäällikkö	Kehittämisjohtaja
Hallintopalvelut				
Hallintopalvelut	101012070		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies
Asiakirjahallinto ja arkistotoimi	101012071		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies
Toimistopalvelut	101012072		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies
Johdon tuki	101012073		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies
Päätösvalmistelupalvelut	101012074		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies

KONSERNIPALVELUT	Kustannuspalkka	tilaus/prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Henkilöstöpalvelut				
Henkilöstöpalvelut	101012030		Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Henkilöstön koulutus	101012040		Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Koulutuksen ostopalvelut	101012040	101012040	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Tuottamismieskoulutus	101012040	101012041	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Työhyvinvointikoulutus	101012040	101012042	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Esimiesvalmennus	101012040	101012043	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Esimies- ja henkilöstökoulutus	101012040	101012044	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Muu henkilöstökoulutus	101012040	101012045	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Omaehtoisen koulutuksen tuki	101012040	101012046	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Työkokeilu	101012040	101012047	Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Henkilöstön työterveydenhuolto	101012050		Henkilöstöjohtaja	Työhyvinvointipäällikkö
Työnohjaus	101012050	101012050	Henkilöstöjohtaja	Työhyvinvointipäällikkö
Henkilöstöjärjestöt	101012055		Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Työhyvinvointivaltuudet	101012060		Henkilöstöjohtaja	Henkilöstöpäällikkö HRM
Korvaukset konserniyhtiöiltä	101017000		Konsernipalvelujohtaja	Talusojohtaja
Henkilökohtaiset laskut				
Kaupunginjohtaja	101010012		Kh:n puheenjohtaja	Kh:n I varapuheenjohtaja
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	101010012		Kaupunginsihteeri	Kaupunginlakimies
Konsernitarkastaja	101010018		Kaupunginjohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Konsernipalvelujohtaja	101012000		Kaupunginjohtaja	Kehittämisjohtaja
Kaupunginlakimies	101012002		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Viestintäjohtaja	101012006		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Rahoituspäällikkö	101012008		Talusojohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Talusojohtaja	101012010		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Laskentapäällikkö	101012009		Talusojohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Kehittämisjohtaja	101012020		Konsernipalvelujohtaja	Kaupunginlakimies
Tietohallintojohtaja	101012021		Kehittämisjohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Henkilöstöjohtaja	101012030		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Kaupunginsihteeri	101012070		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Toimitilajohtaja, Lahden Tilakeskus	102099000		Konsernipalvelujohtaja	Kehittämisjohtaja
Sivistyksen palvelualueen johtaja	101050010		Kaupunginjohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Hyvinvointijohtaja	101039980		Kaupunginjohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Kaupunkikehitysjohtaja	101070003		Kaupunginjohtaja	Konsernipalvelujohtaja
Talousarvion tulos- ja rahoituslaskelmaosa				
Verotulot			Konsernipalvelujohtaja	Talusojohtaja
Käyttötalouden valtionavut			Konsernipalvelujohtaja	Talusojohtaja
Korkotulot ja -menot			Konsernipalvelujohtaja	Rahoituspäällikkö
Muut rahoitustulot ja -menot			Konsernipalvelujohtaja	Rahoituspäällikkö
Antolainat			Konsernipalvelujohtaja	Rahoituspäällikkö
Lainojen lyhennykset			Konsernipalvelujohtaja	Rahoituspäällikkö
Lainanotto			Konsernipalvelujohtaja	Rahoituspäällikkö
Talousarvion investointiosa				
Arvopaperit			Konsernipalvelujohtaja	Talusojohtaja
Tasellit				
Taselleihin liittyvät kirjaukset/kohdistukset			Konsernipalvelujohtaja	Talusojohtaja
Pankkitapahtumien allekirjoitusoikeudet				
Konsernipalvelujohtaja				
Talusojohtaja				
Rahoituspäällikkö				
Henkilöstöjohtaja				
Kaupunginsihteeri				
Kaupunginlakimies				
Kehittämisjohtaja				
Laskentapäällikkö				
Rahoitussuunnittelija				
Rahoitusassistentit				

Erityismenettelyt tositteiden hyväksymisiin

Pienet perintäkululaskut (yksikkökohtaisesti enintään 50 euroa) hyväksyy Talusojohtaja tai Rahoituspäällikkö (Taloustiimi 20.6.2013 § 4 Pienten perintäkululaskujen hyväksyntä) ja ne lähetetään infokiertoon palvelualueille.

Provincia Oy:n kirjanpidon ja palkkahallinnon hyväksymisoikeudet omaaville vastuuhenkilöille myönnetään oikeus hyväksyä Lahden kaupungin palkkoihin liittyviä tilityksiä, kuten VaEL-, ay- ja KuEL-tilitykset, ulosotot sekä maksunääräys palkat.

Talossihteerit asiatakkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Taluspäällikkö hyväksyy Provincia Oy:n laatimat kaupungin kirjanpitoventejä koskevat muistiot SAP talous-järjestelmässä.

Ostolaskujen toistuvaissopimukset hyväksyy Konsernihallinnon Controller.

Kesäajan varahyväksyjät nimetään tarvittaessa toukokuussa erillisellä kaupunginhallituksen päätöksellä, kun hyväksyjien vuosilomat on päätetty.

Elinvoima ja kilpailukykypalvelut

ELINVOIMA JA KILPAILUKYKYPALVELUT	Kustannuspaikka	tilaus/prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Elinkeinotoimi				
Lahten seudun kehitys LADEC Oy	101014000		Kaupunkikehitysjohtaja	Yhteysjohtaja
Lahti Region Oy	101014001		Kaupunkikehitysjohtaja	Yhteysjohtaja
Yrityspalveluseteli	101014002		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Korkeakoulutoiminta				
Kesäyliopistoyhdistys	101014012		Yhteysjohtaja	Kehityspäällikkö
Lappeenrannan tkk Lahdessa	101014015		Yhteysjohtaja	Kehityspäällikkö
Helsingin yliopisto	101014016		Yhteysjohtaja	Kehityspäällikkö
Strategiset kehittämiskohteet				
Muut strategiset kehittämiskohteet	101014036		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Eteläisen Päijät-Hämeen maaseudun kehittäminen (ETHÄPÄ)	101014037		Yhteysjohtaja	Kehityspäällikkö
Lahti City	101014038		Yhteysjohtaja	Kehityspäällikkö
Sisäiset projektit	101014039		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Tapahtumien tukeminen	101014040		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Strategia ja muut EKP palvelut				
EKP yhteiskustannukset	101014100		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Kaupungin strategia	101014102		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Yhteyspalvelut	101014103		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Ympäristökehitys	101014105		Ympäristöjohtaja	Yhteysjohtaja
Hankintapalvelut	101014106		Yhteysjohtaja	Kaupunkikehitysjohtaja
Työllisyyspalvelut	101014107		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Henkilökohtaiset laskut				
Yhteysjohtaja	101014100		Kaupunkikehitysjohtaja	Kaupunginjohtaja

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Tukityöllistäminen

TUKITYÖLLISTÄMINEN	Kustannuspaikka	tilaus/prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Yhteistyöprojektit	101015000		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Lahti-lisät	101015002		Työllisyysasioiden päällikkö Palvelupäällikkö/	Yhteysjohtaja
Nuorten kuntoutus	101015020		työllisyys- ja erityispalvelut	Nuorisotoimenjohtaja
Velvoitetuottolistettävät	101015050		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Kesätyöt	101015060		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Muut työllistämistoimet	101015061		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Työllisyyspalvelut	101015070		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Palkkatukityöllistäminen	101015080		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja
Työllisyyden kuntakokeilu	101015090		Työllisyysasioiden päällikkö	Yhteysjohtaja

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Osallisuus ja hyvinvointipalvelut

OSALLISUUS JA HYVINVOINTIPALVELUT	Kustannuspaikka	tilaus/prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Osallisuus ja hyvinvointi				
Osallisuus ja hyvinvointipalvelut	101039980		Hyvinvointijohtaja	Erytisasiantuntija
Aluejohtokunta	101039960		Hyvinvointijohtaja	Erytisasiantuntijat
Takatasku	101039985		Hyvinvointijohtaja	Erytisasiantuntijat
Maahanmuuttopalvelut				
Kotouttaminen	101039983		Erytisasiantuntija	Maaanmuuttotyön asiantuntija
Alueellinen integraatiopiste	101035064		Maaanmuuttotyön asiantuntija	Erytisasiantuntija
Lahti-piste	101039970		Palveluesimies	Erytisasiantuntijat
Sosiaalinen luototus			Erytisasiantuntija	Erytisasiantuntija
Jäämistöt	tili 232500		Erytisasiantuntija	Lakimies
Veteraaniavustukset	101039980		Erytisasiantuntija	Erytisasiantuntijat
Henkilökohtaiset laskut				
Hyvinvointijohtaja	101039980		Kaupunginjohtaja	Konsernipalvelujohtaja

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Toimitilaan (Saimaankatu 11, yhteinen tarkastustoimisto, hankintapalvelut, osallisuus ja hyvinvointipalvelut, psykologi- ja kuraattoripalvelut ja päivähoito) liittyvien sopimuksiin perustuvien sisäisten ja ulkoisten laskujen (vuokra, sähkö ym.) hyväksyjänä voi olla myös hankinta-asiantuntija tai hänen estyneenä ollessaan talousjohtaja.

Tarkastustoimi

TARKASTUSTOIMI	Kustannuspaikka	tilaus/ prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Tarkastustoimisto	101011000		Kaupunginreviisori	Tarkastaja
Tarkastuslautakunta	101011001		Kaupunginreviisori	Tarkastaja
Tilintarkastus	101011002		Kaupunginreviisori	Tarkastaja
Henkilökohtaiset laskut				
Kaupunginreviisori	101011000		Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	Kaupunginjohtaja

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Tarkastustoimen laskut hyväksyy kaupunginreviisori Juha Tapiola ja hän estyneenä ollessa tarkastaja Reijo Ollikka. Kaupunginreviisorin henkilökohtaiset laskut hyväksyy tarkastuslautakunnan puheenjohtaja. Lisäksi kaupunginjohtajalla on oikeus hyväksyä tarkastustoimen laskuja.

Ostot hyvinvointiyhtymästä

OSTOT HYVINVOINTIYHTYMÄSTÄ	Kustannuspaikka	tilaus/ prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Ostopalvelut	101039990		Hyvinvointijohtaja	Erytisasiantuntijat

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot- ja tappiot

KÄYTTÖOMAISUUDEN MYNTIVOITOT JA -TAPPIOT	Kustannuspaikka	tilaus/ prr-osa	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
Maa-alueiden myyntivoitot ja -tappiot	101018000		Konsernipalvelujohtaja	Talousjohtaja
Rakennusten myyntivoitot ja -tappiot	101018010		Konsernipalvelujohtaja	Talousjohtaja
Muun käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	101018020		Konsernipalvelujohtaja	Talousjohtaja

Taloussihteerit asiarkastavat ja hyväksyvät omien vastuuyksiköiden osalta kaupungin sisäiset menotositteet SAP talous-järjestelmässä.

Lahden Tilakeskus

Tulosityksikkö	Kustannuspaikka/määrä	Hyväksyjä	Varahyväksyjä
10208610 Tilahallinto	Kulukorvaukset ja henkilöstömenot	toimitilajohtaja	rakennuttajapäällikkö kiinteistöpäällikkö tilapalvelupäällikkö
Kaikissa seuraavissa Tilakeskuksen menotapahtumissa toimii tarvittaessa hyväksyjänä toimitilajohtaja sekä varalla rakennuttajapäällikkö ja kiinteistötaloussuunn.			
10208610 Tilahallinto	102099000 Tilahallinto	kiinteistötaloussuunnittelija	kiinteistöpäällikkö
10208630 Rakennusten ylläpito	1020520 Isännöinti 1020530 Pääomakustannukset	kiinteistötaloussuunnittelija	kiinteistöpäällikkö
10208610 Tilahallinto	Kehityshankkeet	kehitysinsinööri	toimitilajohtaja
10208630 Rakennusten ylläpito	1020511 Ulkoiset vuokrat	toimitilajohtaja	kiinteistötaloussuunnittelija
10208630 Rakennusten ylläpito	1020501 Rakennusten kunnossapito 1020502 Ohjelmoitu kunnossapito 1020503 Laitehuolto 1020505 Jätehuolto 1020507 Kiinteistönhoito 1020508 Tilajärjestelyt	kiinteistöpäällikkö tilapalvelupäällikkö sähkötekniikko kunnossapidon asiantuntija	
10208630 Rakennusten ylläpito	1020509 Projektit	kiinteistöpäällikkö	tilapalvelupäällikkö
10208620 Kiinteistöjen erillispalvelut	1020512 Erilliskustannukset	kiinteistöpäällikkö	tilapalvelupäällikkö

Talonrakennus, perusparannukset

Konsernihallinnon hankeryhmä		rakennuttajapäällikkö	
	kaupungintalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
Sivistyksen palvelualueen hankeryhmä		rakennuttajapäällikkö	
	Kannaksenkatu 22 perusparannus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kirkkokatu 16 perusparannus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Paavolan kampusalueen liikennejärj.	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Länsiharjun koulun perusparannus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kaupunginteatterin perusparannus	rakennuttajapäällikkö	
	Historiallisen museon perusparannus	rakennuttajapäällikkö	
	Päiväkotien perusparannukset	rakennuttajapäällikkö	
	Kaarikadun päiväkotit	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Ruorinniemen pvk piha	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Urheilukeskuksen perusparannukset	rakennuttajapäällikkö	
	Palvelualueen pienet työkohteet	rakennuttajapäällikkö	
Muun vuokraustoiminnan hankeryhmä		rakennuttajapäällikkö	
	Päätterveysaseman pienet hankkeet	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Sibeliustalon muutostyöt	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Imagorakennusten korjaukset	rakennuttajapäällikkö	
	Muut pienet työkohteet	rakennuttajapäällikkö	

Talonrakennus, korvausinvestoinnit

Sivistyksen palvelualueen hankeryhmä		rakennuttajapäällikkö	
	Launen monitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Rakokiven monitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kivimaan minitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Myllypohjan monitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Renkomäen monitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kaarikadun pvk uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Laaksokadun pvk uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kannaksenkatu 22 uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Länsiharjun esiopetus- ja päivähoitotile	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Kukkasen/Kirkonkylän uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Harjun koulun korvaava uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö
	Mukkulan monitoimitalo	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö

Talonrakennus, uusinvestoinnit

Sivistyksen palvelualueen hankeryhmä		rakennuttajapäällikkö	
	Kirkkokatu 16 uudisrakennus	projektipäällikkö	rakennuttajapäällikkö

Lahden kaupunki
Konsernihallinto
Osallisuus ja hyvinvointipalvelut
Nastolan aluejohtokunta

LAHDEN KAUPUNGIN NASTOLAN ALUEJOHTOKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Nastolan aluejohtokunta 21.1.2020 § 3

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
1 NASTOLAN ALUEJOHTOKUNNAN TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT.....	4
1.1 Arvopohja ja toimintaa ohjaavat linjaukset	4
1.1.1 Nastola-identiteetti	5
1.2 Aluejohtokunnan tehtävä	6
2 TOIMINNAN TAVOITTEET	7
2.1 Visio.....	8
2.2 Vuoden 2018 päätavoitteet.....	8
2.3 Toiminnan painopisteet.....	8
2.4 Päätöksentekoon vaikuttaminen	9
2.5 Alueellinen yhteistyö	9
2.6 Lähidemokratian kehittäminen Lahden kaupungissa	9
2.7 Tärkeimmät alueelliset elinvoimatekijät.....	10
3 TOIMINNAN SUUNNITTELU JA JÄRJESTÄMINEN.....	10
3.1 Aluejohtokunnan tehtävien toteuttaminen	10
3.2 Toiminnan hallinnointi ja koordinointi	11
3.3 Toiminnasta tiedottaminen.....	11
3.4 Nastolan aluejohtokunnan viestinnän painopisteet	12
3.5 Lausuntojen antaminen.....	12
3.6 Tuet ja avustukset.....	13
3.7 Toiminta-alue ja tilat.....	14
3.8 Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen sekä niiden mahdollistaminen.....	14
3.9 Nastola-mitallien ja Nastola-kunniakirjojen myöntäminen	14
3.10 Lahti-pisteen toiminnan edistäminen sekä kylien ja maaseudun kehittäminen	15
4 YHTEISTYÖ	15
4.1 Yhteistyö Lahden kaupungin palvelu- ja vastuualueiden sekä toimielinten kanssa	15
4.2 Yhteistyöstä toisen ja kolmannen sektorin kanssa.....	16
4.3 Yritysyhteistyö.....	16
4.4 Muut yhteistyötahot	16
5 MÄÄRÄRAHA JA TALOUDEN KÄYTTÖSUUNNITELMA	17

6 TOIMINNAN SEKÄ PALVELUIDEN LAADUNARVIOINTI JA SEURANTA 17

LIITE 1

Johdanto

Nastolan aluejohtokunta perustettiin Lahden kaupungin ja Nastolan kunnan 15.12.2014 tekemän yhdistymissopimuksen mukaisesti sekä valtuustojen yhdistymispäätöksillä 26.1.2015. Yhdistymissopimus oli voimassa 2018 vuoden loppuun asti. Nastolan alueena käsitetään vanhaa Nastolan kunnan aluetta.

Aluehallinnon tarkoituksena on vahvistaa Lahden kaupungin ja vanhan Nastolan kunnan alueen elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä. Tämä toimintasuunnitelma tukee Lahden kaupungin Nastolan aluejohtokunnan tehtävien toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan toiminnan järjestämisen kannalta oleellisia periaatteita ja linjauksia.

Toimintasuunnitelma on voimassa 21.1.2020 alkaen ja sen saatua lainvoiman. Aluejohtokunnan talousarvion vahvistaa osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto 23.1.2020. Toimintasuunnitelma päivitetään tarvittaessa ja mahdolliset muutokset viedään Nastolan aluejohtokunnan hyväksyttäväksi. Toiminnan kehittäminen vaatii tarkistuksia ja muutoksia toiminnan sisällöllisten, määrällisten ja laadullisten tekijöiden osalta. Näin varmistetaan toiminnan laatu, jatkuva kehittäminen ja arviointi.

1 Nastolan aluejohtokunnan toiminnan lähtökohdat

Kunta päättää johtosäännössään, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan kuntalain¹ säännösten mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2017 § 109 muutetun Lahden kaupungin hallintosäännön koskevien erillissäätöjen (§ 6) Nastolan aluejohtokunnan asettamisen Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston alaisuuteen, sen tehtävät, toimialueen ja jäsenmäärän sekä nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissa. Kaupunginvaltuusto² päätti Aluejohtokunnan vaalit vv. 2017 - 2021. Vaaleissa valittiin 9 jäsentä ja 9 varajäsentä seuraaville vaalivuosille.

Kaupunginvaltuusto³ päätti vuoden 2020 talousarviossa Lahden kaupungin konsernihallinnon osallisuus ja hyvinvointipalveluiden määrärahan vuodelle 2020. Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto hyväksyy käyttösuunnitelmassa Nastolan aluejohtokunnan talousarvion kokouksessaan 23.1.2020. Talousarviossa aluejohtokunnalle kohdennettu määräraha käytetään henkilöstö- ja toimintakulujen lisäksi yhteisöjen avustuksiin, jotka kohdistuvat Nastolan alueen kehittämishankkeisiin sekä asukkaita aktivoivaan ja palvelemaan toimintaan.

Aluejohtokunnan tulee luoda toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aluejohtokunnan toiminnan järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

1.1 Arvopohja ja toimintaa ohjaavat linjaukset

Lahden ja Nastolan yhdistymissopimus, Lahden kaupungin strategia⁴, kaupunginhallituksen, sivistyksen palvelualueen, osallisuus ja hyvinvointipalveluiden sekä Lahden kaupungin maaseutupoliittisen ohjelman⁵ linjaukset määrittävät lakien ja hallintosäännön lisäksi reunaehdot Nastolan aluejohtokunnan toiminnalle ja tavoitteille. Alueellisen toiminnan lisäksi aluejohtokunta pyrkii toimimaan kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti sekä tukee osaltaan palvelu- ja vastuualueiden toimintaa Nastolan alueella.

”Lahti – rohkea ympäristökaupunki”

”avoimesti, vastuullisesti, yhdessä”

”Kansainväkinen yliopistokaupunki ratkaisee tulevaisuuden haasteita. Lahdessa teemme rohkeita valintoja sujuvan arjen, hyvinvoinnin ja yrittämisen edistämiseksi.”

Aluejohtokunnan toimintaa ohjaavat myös arvot, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen, monikulttuurisuuden hyväksyminen, yhteisöllisyys, avoimuus, rehellisyys, joustavuus, asukaslähtöisyys, yhteistyö sekä paikalliskulttuuri.

¹ Kuntalaki 50 § 1 mom. (1068/2008) ja 2 mom.

² Kaupunginvaltuusto 19.6.2017 § 103

³ Kaupunginvaltuusto 25.11.2019 § 114

⁴ Kaupunginvaltuusto 14.5.2018 § 53

⁵ Elinvoima- ja työllisyysjaosto 19.12.2016 § 98

Toiminnalla halutaan edistää asukkaiden aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä, yhtenäisyyttä, osallisuutta, Nastola-identiteettiä ja maaseudun elinvoimaisuutta, asuinympäristön viihtyisyyttä osana Lahden kaupunkia sekä edistää osaltaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä alueella.

Aluejohtokunta haluaa olla lähellä asukasta. Yhteistyö kaupungin palvelu- ja vastuualueiden, toisen ja kolmannen sektorin, alueellisen verkoston ja yritysten kanssa on avainasemassa aluejohtokunnan tehtävien toteuttamisessa. Talouden määrärahat luovat raamit sekä toiminnan mahdollisuudet pitkäjärjestykselle kehittämiselle. Toimintaa suunnitellaan laajempi kokonaisuus ja pitkän tähtäimen tavoitteet huomioiden. Toiminnan kehittämiseksi perehdytään alueelliseen kehittämiseen ja eri tehtävien toteuttamiseen asiantuntijoita kuulemalla valtakunnallinen kehitys huomioiden.

Aluejohtokunta vahvistaa osaltaan Nastolan aluetta vireänä ja osallistuvana kaupunginosana sekä maaseudun, pitäjämäisyyden ja yhteisöllisyyden lisäarvoa tuovana aktiivisena alueena. Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden sekä ikäihmisten palvelut ja tapahtumat huomioidaan vuosittain. Alueen vireyttä, elinvoimaa sekä perinne- ja kylätoimintaa lisäävät toimenpiteet huomioidaan myös suunnittelussa.

NELLI – Lahden maaseutupoliittinen ohjelma on laadittu tukemaan kaupungin maaseutualueiden kehittämistyötä uuden ajan odotusten ja tarpeiden mukaan. Ohjelman laadinnassa lähtökohtana ovat olleet Lahden Nastolan alueen tarpeet. Monet toimenpiteet on suunnattu suoraan Nastolan alueella oleviin alueisiin ja kohteisiin, mutta osa voidaan toteuttaa maaseutumaisessa ympäristössä koko Lahden alueella.

NELLI lisää maaseutuymmärrystä ja ohjaa päätöksentekoa yhteiseen suuntaan. Se kokoaa kansalaisten, elinkeinoelämän ja viranhaltijoiden maaseutuun liittyviä kehittämisajatuksia, lisää päättäjien ja viranhaltijoiden maaseutuun liittyvää tietämystä, pyrkii saamaan maaseutua tukevia ratkaisuja ja sisältöä eri hallintokuntien suunnitelmiin ja budjetteihin, kannustaa asukkaita tarttumaan aktiivisesti asuinalueensa kehittämiseen.

1.1.1 Nastola-identiteetti

Kulttuuri-identiteetti on aina sidoksissa aikaan ja persoonaan, joka pohtii suhdettaan menneeseen nykyhetkessä. Kulttuurisen identiteetin rajat eivät ole pysyviä vaan toimintaympäristön muutokset synnyttävät uudenlaisia identiteettejä. Professori ja kirjailija James A. Banks on identifioinut kuusi kulttuuria muovaavaa pääelementtiä, joista yksi on kulttuurinen tietoisuus. Tällä tarkoitetaan tietoisuutta omasta ryhmästä ja sen erottuvuudesta muista ryhmistä samassa yhteiskunnassa.

Kulttuuritutkija Stuart Hall on kirjassaan Identiteetti (1999) sanonut kulttuuri-identiteetin olevan jatkuvan muutoksen alla. Se juontaa menneisyydestämme, mutta suuntaa tulevaisuuteen. Se koostuu jaetuista kokemuksista, yhteisestä menneisyydestä. Kulttuuria voidaan kuvailla myös välineeksi, jonka avulla arvoja voidaan ilmentää sekä ihmisten välinen kommunikointi ja yhteisymmärrys tehdään mahdolliseksi. Kulttuuri koostuu niin sanotusti monista osatekijöistä. Kulttuuri on ihmisryhmien keino ymmärtää todellisuutta. Kulttuurissa ihmiset samaistuvat toisiinsa⁶.

⁶ Kulttuuri-identiteetti ja kasvatus, Suomen kulttuuriperintökasvatuksen julkaisuja 8, Suomen kulttuuriperintökasvatusseura 2014

Nastola-identiteetti rakentuu alueen asukkailla erilaisista asioista. Nastolaan on muutettu eri aikoina niin Karjalasta, Savosta kuin muualtakin Suomesta. Nastolan voidaan sanoa olevan kulttuurien ”hedelmäsalaatti”. Nastolalaisuus nähdään arvona ja tietoisuutena omasta yhteisöstä. Nastolan aluejohtokunnalle tehdyn kyselyn (14.1.2016) perusteella *Nastola-identiteetti, Nastola, nastolalaisuus* ovat muun muassa seuraavia asioita:

- yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuutta, yhteistyökykyisyyttä
- hyvinvointia ja hyvää oloa
- asioihin realistisesti ja avoimesti suhtautumista
- kotiseuturakkautta ja Nastola-henkeä (Nastola-historiaa kivikaudesta lähtien)
- elinvoimainen maaseutu; maalaisuutta ja vireää kylätoimintaa
- turvallinen ja luonnonläheinen asuinympäristö
- hyvät liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet
- monipuolinen luonto; luontoarvojen ymmärtäminen
- lähellä olevat peruspalvelut
- vahvaa perusteellisuutta, elinkeinoelämää ja toimintakulttuuria

1.2 Aluejohtokunnan tehtävä

Kuntalaki⁷ määrittää aluejohtokunnan tehtävän seuraavasti:

”Alueellisen toimielimen tehtävänä on kunnan päätöksentekoon vaikuttaminen sekä kunnan osa-alueen kehittäminen. Alueelliselle toimielimelle tulee varata mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin.

Alueellisen toimielimen muista tehtävistä ja toimivallasta määrätään hallintosäännössä.”

Lahden kaupungin hallintosääntö⁸ määrittää Nastolan aluejohtokunnalle asetetut tehtävät seuraavasti:

”6 § ALUEJOHTOKUNTA

Kaupunginvaltuusto asettaa aluejohtokunnan joka toimii kaupunginhallituksen osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston alaisena. Kaupunginvaltuusto määrittelee aluejohtokunnan toimialueen asettaessaan johtokunnan ja sitä voidaan muuttaa aluejohtokunnan esityksestä. Aluejohtokunnan ja sen alaisen aluetoiminnan tarkoituksena on kehittää tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen ja kuntalaisten kanssa alueen asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä edistää paikallista toimintaa, identiteettiä ja kulttuuria.

Aluejohtokunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä kuntalaissa (410/2015) säädetään:

1) antaa lausuntonsa eri hallintokuntien tekemistä aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista,

⁷ Kuntalaki 6 luku 36 §

⁸ Kaupunginvaltuusto 19.6.2017 § 109

- 2) antaa lausuntonsa talousarviosta ja –suunnitelmasta ja seurata niiden toteutumista,
- 3) päättää määrärahojensa puitteissa tuista ja avustuksista toimialueensa asukkaiden järjestö-, vapaa-aika-, kulttuuri-, liikunta-, kylä- ja muuhun harrastetoimintaan sekä erilaisille tapahtumille,
- 4) seurata ja arvioida kunnan palveluiden laatutason ja asukastyytyväisyyden toteutumista alueellaan,
- 5) järjestää ja mahdollistaa paikallisia tapahtumia, kansalaisten kuulemistilaisuuksia ja foorumeita toimialueellaan.
- 6) tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille toimialueensa palvelujen toimivuuden, saatavuuden ja laadun kehittämiseksi,
- 7) myöntää Nastola – mitalit ja Nastola – kunniakirjat sekä päättää muusta huomioimisesta alueen hyväksi tehdystä työstä,
- 8) edistää Nastolan yhteispalvelupisteen toimintaedellytyksiä, alueen viihtyisyyttä ja kylien ja maaseutualueen kehittämistä.

Aluejohtokunnan tulee toimia tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen kanssa alueen identiteetin, palveluiden ja elinvoimaisuuden kehittämiseksi.”

Kuntalaki sekä Lahden kaupungin hallintosääntö velvoittavat ja edellyttävät Nastolan aluejohtokuntaa kehittämään tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen ja kuntalaisten kanssa alueen asukkaiden hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistämään paikallista toimintaa, identiteettiä ja kulttuuria.

Aluejohtokunta toimi Lahden kaupungin maaseutupoliittisen ohjelman⁹ ohjausryhmänä. Ohjelma pitää sisällään 52 eri toimenpidettä. 29 toimenpiteessä aluejohtokunta on Nelli-toimijana sekä toimenpiteiden eteenpäin viejänä yhdessä muiden Nelli-toimijoiden kanssa.

2 Toiminnan tavoitteet

Aluejohtokunnan tavoitteena on vahvistaa lähidemokratiaa (kts. Liite1) ja asukasosallisuutta Lahden kaupungissa. Lahden kaupungin ja alueen toimijoiden kesken pyritään kehittämään yhteistyötä sekä mahdollistamaan monipuolista toimintaa sekä palveluita alueella.

Aluejohtokunta toimii Nastolan alueen edunvalvojana Lahden kaupungissa. Aluejohtokunta pyrkii toimimaan aktiivisesti yhteisöllisyyttä ja asukkaiden hyvinvointia vahvistaen. Tavoitteena on myös Lahden kaupungin ja Nastolan alueen työllisyyden sekä elinkeinoelämälle myönteisten toimintaedellytysten kehittäminen erilaisin toimenpitein ja kannanotoin. Nastolan aluejohtokunnan vahvuuksia pyritään hyödyntämään käytännön toiminnassa. Nastolan maaseutu- ja kyläalueet tuovat lisäarvoa ja mahdollisuuksia Lahden kaupungille niin elinkeinoelämän kuin asukkaiden näkökulmastakin.

Nastolan aluejohtokunnan ensimmäiset toimintavuodet ovat olleet toimintamallien ja yhteistyön rakentamista. Toimintakulttuurien yhteensovittaminen vie vuosia, mikä huomioidaan suunnittelussa. Aluejohtokunta on luonut ensimmäisten vuosien aikana oman

⁹ Elinvoima- ja työllisyysjaosto 19.12.2016 § 98

toimintamallinsa ja tapansa toimia alueella sekä kaupunkiorganisaatiossa. Toimintaa tullaan arvioimaan eri mittareilla ja tietoa hyödynnetään lähidemokratian kehittämisessä.

Ensimmäisten toimintavuosien teemana on ollut nastolalaisen perinnetoiminnan vahvistaminen.

2.1 Visio

- 1) vetovoimainen, vireä Nastolan alue, jossa on hyvä asua ja elää – vahva yhteistyö- ja toiminta alueen toimijoiden kesken – maalaisidylliä kyläyhteisöistä ja kauniista luonnosta sekä liikuntamahdollisuuksista
- 2) aikaansaava ja toimiva aluejohtokunta – osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja lähidemokratiaa edistävä toimielin koko Lahden alueelle

2.2 Vuoden 2020 päätavoitteet

1. Aloitteellisuus ja vaikuttaminen kaupungin päätöksentekoon aluetta koskien sekä maaseutupoliittisen ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta
2. Yhteisöjen ja niiden välisen yhteistyön tukeminen eri toimenpitein (avustukset, tapahtumat jne.)
3. Osallisuuden ja lähidemokratian edistäminen koko kaupungissa sekä alueen omaleimaisuuden ja vetovoiman vahvistaminen.

2.3 Toiminnan painopisteet

1. Nastolan aluetta koskeviin suunnitelmiin ja päätöksentekoon vaikuttaminen
2. Alueen palvelutarjontaan ja saatavuuteen vaikuttaminen, kehittäminen sekä yhteispalvelupisteen toimintaedellytysten vahvistaminen tulevaan Rakokiven monitoimitaloon
3. Yhteisöllisyyden, yhteistoiminnan vahvistaminen ja kehittäminen
4. Aktiivisen osallisuuden ja lähidemokratian kehittäminen sekä aluejohtokunnan toiminnan vaikuttavuuden arviointi
5. Kolmannen sektorin tukeminen ja avustaminen
6. Maaseutupoliittinen yhteistyö ja kehittäminen
7. Nastolan sekä Rakokiven alueen elinvoimaisuuden vahvistaminen kaupungin itäisenä osakeskuksena
8. Paikalliskulttuurin ja identiteetin vahvistaminen
9. Tapahtumien, tilaisuuksien mahdollistaminen ja järjestäminen yhteistyössä alueen yhdistysten, yhteisöjen sekä yritysten kanssa (erit. lasten-, nuorten-, ja perheiden tapahtumat)
10. Aukkaiden hyvinvoinnin, terveyttä edistävien palveluiden, ennaltaehkäisevän työn ja harrastustoiminnan tukeminen Nastolan alueella
11. Lahti - Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden toteuttamisen edistäminen

2.4 Päätöksentekoon vaikuttaminen

Aluejohtokunta toimii osaltaan Nastolan alueen edunvalvojana Lahden kaupungissa sekä antaa lausuntoja kaupungin aluetta koskevista suunnitelmista, strategioista ja päätöksistä. Aluejohtokunta antaa myös lausuntonsa talousarviosta ja – suunnitelmasta ja seuraa niiden toteutumista Nastolan alueella. Aluejohtokunta voi tehdä myös esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille toimialueensa palvelujen toimivuuden, saatavuuden ja laadun kehittämiseksi.

Aluejohtokunta ottaa kantaa aluetta koskeviin Lahden kaupungin ja toimialojen merkittäviin suunnitelmiin, seuraa ja arvioi kunnan palveluiden laatutasoa ja asukastyytyväisyyden toteutumista alueella sekä toimii maaseutualueiden hyväksi Lahden kaupungissa.

Nastolan aluejohtokunta pyrkii ottamaan huomioon toiminnan suunnittelussaan ja kehittämistyössään niin jäsenistönsä, nuorisovaltuuston edustajien, alueen asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen kuin alueen yritysten näkökulmat ja palautteen. Aluejohtokunnan jäsenistöön on valittu Nastolan alueella asuvia yhdistys- ja järjestö- sekä poliittisten ryhmien edustajia.

2.5 Alueellinen yhteistyö

Nastolan aluejohtokunta toimii tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen kanssa. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti ja kannustaen eri sektoreiden toimijoita yhteistyöhön erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä sekä uusien toimintamallien kehittämisessä. Aluejohtokunta tuottaa erilaisia tilaisuuksia myös itse sekä mahdollistaa taloudellisilla kannustumilla yhteisöjä tukemaan kansalaisaktiivisuutta sekä esimerkiksi erilaisia hyvinvointi- ja virkistyspalveluja alueella.

Nastolan alueen asukkaita ja yhteisöjä osallistetaan yhteistyöhön, ideointiin, kehittämiseen ja toimintaan mm. eri toimenpiteillä, viestinnällä, sähköisillä osallistamis- ja palautejärjestelmillä, yhteistyö- ja kuulemistilaisuuksilla sekä kyselytutkimuksilla. Aluejohtokunta kannustaa alueen asukkaita ja toimijoita yhteyteen, yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen. Esimerkiksi säännölliset Kerro Pois! – aluejohtokunta kylillä - kahvihetket asukkaiden, yrittäjien ja aluetoimijoiden kanssa mahdollistavat kuulemisen, osallistumisen ja asukasnäkökulman saamisen eri teemoista paikallisesti.

2.6 Lähidemokratian kehittäminen Lahden kaupungissa

Asukkaiden omaehtoisen aktiivisuuden tukemisella vahvistetaan kaupungin ja Nastolan alueen lähidemokratiaa (kts. Liite 1). Alueellinen toiminta vahvistaa identiteettiä ja antaa pohjaa yhteiselle näkemykselle oman asuinalueen kehittämisestä. Kuntalaiset ovat kiinnostuneista palvelujen lisäksi omaan lähiympäristöönsä liittyvistä kysymyksistä sekä monipuolisesta paikallistoiminnasta, yhteistyöstä ja kaupunkiaktivismista.

Kyläyhdistykset ja alueelliset yhteisöt voivat vaikuttaa oman asiantuntemuksensa kautta muun muassa asuinalueiden kehittämiseen ja kaavoituskysymyksiin yhteistyössä kaupungin kanssa. Kolmannella sektorilla on usein aktiivista vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa. Eri paikallistoimijoiden merkitys on suuri asioiden valmisteluvaiheessa, arvioinnissa ja toimintojen kehittämisessä.

Lähidemokratia voi onnistuessaan luoda uusia mahdollisuuksia ja vahvistaa asukasnäkökulman huomioimista päätöksenteolle, jolloin kaupungin eri asuinalueiden asukkaat ja yhteisöt voivat vaikuttaa laajemmin alueensa kehittämissuunnitelmiin ja päätöksiin. Alueellista lähidemokratiamallia voidaan kehittää myös Lahden kaupungissa muille asuinalueille esimerkiksi aluekummintoiminnan, lähidemokraattisen toimielimen tai muun osallistuvan budjetoiminnan kautta. Aluejohtokunta haluaa osaltaan vahvistaa lähidemokratian mahdollisuuksia Lahden kaupungissa. Aluejohtokunta tukee kaupunkiorganisaatiota ja/tai mahdollisia yhteistyökumppaneita kaupunkitasoisen selvitystyön tekemisessä sekä aluejohtokunnan toiminnan arvioinnissa.

2.7 Tärkeimmät alueelliset elinvoimatekijät

Alueellisia elinvoimatekijöitä voidaan arvioida eri näkökulmista. Tässä suunnitelmassa käsittelemme elinvoimatekijöitä asukas- ja elinkeinoelämän näkökulmasta. Arvioinnissa on käytetty pohjatietona yhdistystoimijoiden ja aluejohtokunnan näkemyksiä vuosina 2015 – 2016.

- 1) Asukasnäkökulmasta tärkeimpiä alueellisia elinvoimatekijöitä ovat muun muassa
 - laadukkaat lähipalvelut ja niiden säilyminen
 - hyvät liikenneyhteydet
 - viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö sekä asumisrakenne, kaavoitus
 - hyvät ja monipuoliset liikunta- ja harrastusmahdollisuudet
 - puhdas, kaunis maaseutu ja luonto
 - kylien ja yhdistystoiminnan elinvoimaisuus, yhteistoiminta ja –henki
 - kotiseuturakkaus

- 2) Elinkeinoelämän näkökulmasta tärkeimpiä alueellisia elinvoimatekijöitä ovat
 - hyvät logistiset yhteydet (parannettavaa ja kehitettävää tieverkostossa)
 - vahva perusteellisuus alueella
 - metropolialuetta edullisemmat maa-alueet ja monipuolinen tonttitarjonta
 - elinkeinopolitiikka sekä uusien yritysten rantautumisen helpottaminen
 - yhteistyö kaupungissa ja yritystoiminnan tukeminen (vuorovaikutuksen lisääminen)
 - yritysyhteistyö alueella ja Lahden kaupungissa

3 Toiminnan suunnittelu ja järjestäminen

3.1 Aluejohtokunnan tehtävien toteuttaminen

Nastolan aluejohtokunta toteuttaa tehtävänsä Lahden kaupungin hallintosäännön ja linjausten mukaisesti. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään aktiivisesti perehtyen alueen monimuotoisuuteen, toimintamahdollisuuksiin ja perinteisiin asiantuntijoita kuulemalla, osallistamalla aluejohtokuntaa sekä alueen toimijoita ja asukkaita.

Toiminta- ja käyttösuunnitelma, avustusten toimintaperiaatteet sekä muut säännöt ja ohjeistukset luovat aluejohtokunnan toiminnalle reunaehdot. Aluejohtokunnan toimintaa järjestetään resurssien, kaupungin päätöksenteon aikataulujen sekä mahdollisuuksien mukaisesti.

Ensimmäisinä toimintavuosina on luotu perusta ja toimintamallit aluejohtokunnalle sekä kehitetty toimintoja palvelemaan aluetta, asukkaita ja kaupunkia entistä paremmin. Laadunarviointi on jatkuvaa aluejohtokunnan ja henkilöstön osalta. Asukas- ja yhteisöpalautetta seurataan myös aktiivisesti.

3.2 Toiminnan hallinnointi ja koordinointi

Toimintaa hallinnoi ja koordinoi Lahden kaupungin konsernihallinnon osallisuus ja hyvinvointipalvelut. Lahden kaupungin koordinoimasta toiminnasta kokonaisvastuu on kaupunginhallituksella. Nastolan aluejohtokunta kuuluu kaupunkiorganisaatiossa osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston alaisuuteen. Lahden kaupungin Nastolan aluehallinnon kehittämisen, linjausten ja arvioinnin tukena toimii myös osallisuus ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmä.

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto päätti¹⁰ hallintosäännön mukaisesti Nastolan aluejohtokunnan esittelijäksi Lahden kaupungin Osallisuus ja hyvinvointipalveluiden erityisasiantuntijan. Aluejohtokunnan työtä ja tehtävää vie eteenpäin osallisuusasiantuntija tai muu nimetty sijainen. Henkilöstöä vahvistetaan tarvittaessa ostopalveluilla aluejohtokunnan tapahtumien- ja tilaisuuksien järjestämiseen sekä kehittämiseen yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa.

Nastolan aluejohtokunnassa vaikuttaa yhdeksän jäsentä sekä yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä. Aluejohtokunta päättää läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan. Aluejohtokunta kokoontuu säännöllisesti vuosittain sekä järjestää lisäksi suunnittelu- ja yhteistyökokouksia koko jäsenistölleen.

Aluejohtokunnan esittelijällä, asiantuntijalla ja/tai sihteerillä, nuorisovaltuuston edustajilla, kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa. Lisäksi aluejohtokunta on päättänyt kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan. Aluejohtokunnan jäsenen tai varajäsenen henkilökohtaisella avustajalla (vammasta, sairaudesta tai terveydentilasta johtuen) on kokouksissa läsnäolo-oikeus.¹¹

Koordinointityöhön kuuluu aluejohtokunnan eri tehtävien, talouden ja toiminnan kokonaissuunnittelu ja järjestäminen, päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, alueen edunvalvonta, tiedottaminen ja viestintä, kehittämisen ja yhteistyön koordinointi sekä laadun arviointi ja seuranta.

3.3 Toiminnasta tiedottaminen

Nastolan aluejohtokunta tiedottaa toiminnastaan. Aluejohtokunnan kokouspöytäkirjat toimitetaan kaupunginhallitukselle sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin jaostolle.

Toiminnan tiedottamisen tarkoituksena on olla avointa ja aktiivista niin sosiaalisessa mediassa kuin eri viestintävälineiden kautta. Aluejohtokunnan käyttöön siirtyivät Nastola.fi-nettisivut, jotka uudistettiin alueen asukkaiden ja yhteisöjen palautetta kuunnellen.

¹⁰ Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto 21.11.2018 § 41

¹¹ Nastolan aluejohtokunta 22.8.2017 § 36

Aluejohtokunnan jäseniä ja varajäseniä tiedotetaan niin sähköpostitse kuin Lahden kaupungin luottamushenkilöiden extranetin välityksellä. Extranetissa on saatavilla esityslistat sekä dokumentteja päätöksenteon pohjaksi. Lisäksi käytössä on keskustelupalsta koko jäsenistön vuorovaikutuksen välineeksi. Nuorisovaltuuston edustajia tiedotetaan pääsääntöisesti sähköpostilla.

Alueen asukkaita, eri sektorien toimijoita ja yrityksiä tiedotetaan sosiaalisen median, sähköpostien, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksien kautta sekä yhteistyökokouksissa. Aluejohtokunnan edustajat ja/tai työntekijät osallistuvat yhteistyötapaamisiin, seminaareihin, tilaisuuksiin ja kokouksiin mahdollisuuksien mukaisesti.

Aluejohtokunta kuuluttaa ja tiedottaa pääsääntöisesti Nastola- ja UusiLahti-lehdissä. Nastolan aluejohtokunta tuottaa myös muuta tiedotusmateriaalia.

Lahden kaupunki voi tiedottaa Nastolan aluejohtokunnan asioista viestintäpalveluiden kautta eri materiaaleissa, viestinnän välineiden kautta sekä kaupungin nettisivuilla. Nastolan aluejohtokunnan projektiavustusten toimintaperiaatteet ja hakuohjeet, sähköinen avustushakemus ja avustusten käyttöselvitys julkaistaan Lahden kaupungin verkkosivuilla sekä www.nastola.fi-sivustolla. Kaupungin Lahti-Piste opastaa ja neuvoo hakuprosessissa.

3.4 Nastolan aluejohtokunnan viestinnän painopisteet

- Kaupunkitasoinen viestintä
 - Lähidemokratia ja sen kehittäminen
 - osallisuus- ja vaikuttamiskanavat
 - aluejohtokunta onnistunut lähidemokratian toimintamalli
 - Kansalaistoimijälähtöisen osallistuvan budjetoinnin toimintamallin kehittäminen
 - Kotikaupunki tutuksi – Nastolan alueen tunnettuuden vahvistaminen eri toimenpitein ja paikallistoiminnasta tiedottaminen
- Aluejohtokunnan viestintä
 - Paikallinen (kaupunki) tiedottaminen aluejohtokunnan toiminnasta
 - yhteisöllisyyden ja elinvoimaisuuden vahvistaminen kaupungin arvojen mukaisesti
 - asukkaiden kuuleminen ja päätöksentekoon vaikuttaminen
 - aluejohtokunnan tehtävät, toiminta ja rooli

3.5 Lausuntojen antaminen

Kuntalain mukaan¹² aluejohtokunnan tehtävä määritetään seuraavasti:

”Alueellisen toimielimen tehtävänä on kunnan päätöksentekoon vaikuttaminen sekä kunnan osa-alueen kehittäminen. Alueelliselle toimielimelle tulee varata mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa

¹² Kuntalaki 6 luku § 36

sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin.”

Nastolan aluejohtokunta antaa lausuntoja Lahden kaupungin eri hallintokuntien tekemistä aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista, talousarviosta ja – suunnitelmasta sekä seuraa niiden toteutumista alueella. Arviointia toteutetaan eri toiminnan mittareilla sekä säännöllisesti kyselytutkimuksilla ja omaseurannan avulla.

Aluejohtokunta tekee esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille toimialueensa palvelujen toimivuuden, saatavuuden ja laadun kehittämiseksi. Lisäksi aluejohtokunta ottaa kantaa alueellisten palveluiden tai kehityshankkeiden osalta, joilla voisi olla merkittäviä vaikutuksia alueen kehittämiseen.

3.6 Tuet ja avustukset

Aluejohtokunta päättää toiminnan käyttörahoista ja projektiavustuksista määrärahojensa puitteissa. Aluejohtokunta voi myöntää kaupungin avustuskriteerien, projektiavustusten toimintaperiaatteiden¹³ mukaisesti avustusta Nastolan alueella toimiville yhdistykselle, järjestölle tai yhteisölle. Avustusta ei myönnetä liiketoiminnan tukemiseen tai vuosittaisiin toimintakuluihin, joihin kaupungin muu palvelualue tai toimielin on myöntänyt avustusta. Avustusta voidaan myöntää lahtelaisille yhdistykselle, järjestölle, seuralle tai muulle yhteisölle.

Avustusta voidaan myöntää tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseen, hankkeisiin, koulutuksiin sekä muuhun sellaiseen Nastolan alueella tapahtuvaan toimintaan, joka edistää alueen asukkaiden hyvinvointia tai alueen kehittämistä. Avustuksilla mm. tuetaan järjestö-, vapaa-aika-, kulttuuri-, liikunta-, kylä- ja muuta harrastetoimintaa sekä mahdollistetaan erilaisia tapahtumia Nastolan alueella. Avustuksen määrä riippuu käytettävissä olevasta määrärahasta, hakemusten määrästä ja aluejohtokunnan harkinnasta toimintaperiaatteiden puitteissa. Avustuksia myönnettäessä kiinnitetään huomiota avustuksen tarpeeseen, toiminnan laatuun ja laajapohjaisuuteen, vaikuttavuuteen sekä hakijan muualta saamaan tukeen.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta, joka on jätetty täydellisenä liitteineen aluejohtokunnan käsittelyyn. Aluejohtokunta ei maksa avustuksia takautuvasti.

Nastolan aluejohtokunnan avustushakemus, projektiavustusten toimintaperiaatteet ja hakuohjeet löytyvät Lahden kaupungin verkkosivuilta ja www.nastola.fi-sivuilta. Aluejohtokunta voi myös päättää määrärahojensa puitteissa muista tuista toimialueen viihtyisyyden, kylien ja maaseutualueen kehittämiseen sekä erilaiseen harrastetoimintaan, tapahtumiin ja toimintaan, joka tukee paikallisidentiteettiä sekä alueen elinvoimaisuutta¹⁴.

¹³ Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto 12.12.2018 § 50

¹⁴ Kaupunginvaltuusto 19.6.2017 § 109

3.7 Toiminta-alue ja tilat

Nastolan aluejohtokunnan toimialueena on entisen Nastolan kunnan alue. Aluejohtokunta voi myös yhdistymissopimuksen mukaisesti ehdottaa maatieteellisen toimialueensa rajat nykyisestä toimialueesta poikkeavasti¹⁵.

Aluejohtokunnan käytössä on toimisto- ja kokoustiloja Nastolan kunnantalolla. Kokoustilojen käyttöä varten on tehty käyttöehdot ja käyttösopimuslomake¹⁶. Kokoustiloja voidaan luovuttaa vastikkeetta tai vuokrata myös yhdistyksille, yhteisöille, yrityksille ja henkilöille käyttöehtojen mukaisesti. Kukin tilakäyttäjä vastaa kaupungin tiloissa tapahtuvan toiminnan turvallisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Aluejohtokunta tulee tarvittaessa käyttämään/vuokraamaan käyttöönsä esimerkiksi alueen yhteisöjen tai kaupungin tiloja tarpeiden mukaisesti.

3.8 Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen sekä niiden mahdollistaminen

Nastolan aluejohtokunta järjestää ja mahdollistaa paikallisia tapahtumia, kansalaisten kuulemistilaisuuksia ja foorumeita toimialueellaan. Aluejohtokunnalle on määritetty tapahtumien vuosikello sekä määrärahoja talousarvioon.

Aluejohtokunta pyrkii kannustamaan eri toimijoita yhteistyöhön muun muassa paikallisten perinne-, kulttuuri-, liikunta-, lasten-, nuorten- ja perhetapahtumien sekä tilaisuuksien järjestämiseen Nastolan alueella. Aluejohtokunta voi myös toimia yhteistyökumppanina tapahtumia ja tilaisuuksia järjestettäessä. Aluejohtokunta tukee myös avustuksilla sekä muilla tukitoimilla Nastolan alueella toimivia yhteisöjä, yhdistyksiä ja juridisia henkilöitä tässä tehtävässä.

Aluejohtokunta järjestää asukas-, yhteistyö- ja tiedotustilaisuuksia tarvittaessa vuosittain alueen asukkaille, yhdistyksille, yhteisöille ja yrityksille. Nastolan alueen yhdistysiltoja järjestetään yhteistyökumppaneiden kanssa säännöllisesti vuosittain.

3.9 Nastola-mitalien ja Nastola-kunniakirjojen myöntäminen

Nastolan aluejohtokunta voi myöntää Nastola-mitalit ja Nastola-kunniakirjat henkilöille, jotka ovat elämän eri aloilla toimineet Nastolan hyväksi tai tehneet Nastolaa tunnetuksi. Aluejohtokunta voi päättää myös muusta huomiomisesta alueen hyväksi tehdystä työstä tai toimesta.

Nastola-mitalin on suunnitellut taiteilija Toivo Pelkonen. Nastola-mitalin suunnittelun lähtökohtana ovat olleet Nastolan luonto ja teollisuus.

¹⁵ Yhdistymissopimus 15.12.2014

¹⁶ Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto 18.12.2019 § 40

3.10 Lahti-Pisteen toiminnan edistäminen, alueen viihtyisyyden sekä kylien ja maaseudun kehittäminen

”Aluejohtokunta edistää Nastolan yhteispalvelupisteen toimintaedellytyksiä, alueen viihtyisyyttä ja kylien ja maaseutualueen kehittämistä.” (Lahden kaupungin hallintosääntö¹⁷)

Lahti-Pisteen toimintaa Nastolan alueella kehitetään yhdessä Lahden kaupungin Lahti-Pisteen henkilöstön kanssa. Asukkaat voivat myös antaa palautetta toiminnasta mm. Lahden kaupungin e-Palautejärjestelmään.

Aluejohtokunta ottaa vastaan myös alueen asukkaiden ideoita Nastolan alueen viihtyisyyden lisäämiseksi esimerkiksi ePalaute-järjestelmän kautta. Aluejohtokunta voi toteuttaa toimenpiteitä yksin tai yhdessä eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Aluejohtokunta myös ohjaa tarvittaessa saapuneet ideat palvelu- ja vastuualueille sekä lautakunnille uudelleen käsittelyyn.

Alueen viihtyisyyttä lisätään vapaa-ajan toiminnan tukemisella ja tapahtumien järjestämisellä. Nastolan alueen kesäasukkaita huomioidaan ja tiedotetaan vuosittain.

Lahden kaupungin Konsernihallinto vastuualue sekä Kaupunkiympäristön palvelualue generoivat Lahden kaupungin, Nastolan kylien, maaseudun ja alueen infrastruktuurin kehittämistyötä. Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut toimeenpanee Lahden kaupungin maaseutupoliittisen ohjelman, seuraa toimenpiteiden toteutumista ja vastaa raportoinnista. Aluejohtokunta antaa osaltaan lausuntoja sekä kannanottoja alueen kehittämistä ja suunnittelua varten sekä vie eteenpäin maaseutupoliittisen ohjelman toimenpiteitä.

4 Yhteistyö

4.1 Yhteistyö Lahden kaupungin palvelu- ja vastuualueiden sekä toimielinten kanssa

Nastolan aluejohtokunta tekee kiinteää yhteistyötä kaupungin palvelu- ja vastuualueiden kanssa. Yhteistyöllä on tärkeä merkitys Lahden kaupungin kehittämisessä, ”yhden kaupungin mallissa”, elinvoimaisuuden lisäämisessä, toimintalinjausten luonnissa sekä kaupunkistrategian tavoitteiden saavuttamisessa. Aluejohtokunnan toiminta ja linjaukset nojaavat Lahden kaupungin palvelu- ja vastuualueiden linjauksiin tasapuolisen kohtelun ja yhdenvertaisuuden huomioimiseksi koko Lahden kaupungissa. Aluejohtokunnan henkilöstö osallistuu yhteistyöhön koko kaupunkiorganisaation kanssa sekä aktiivisesti osaltaan avointa vuorovaikutusta ja tiedottamista eri palvelu- ja vastuualueiden välillä.

Aluejohtokunta kutsuu säännöllisesti palvelu- ja vastuualueiden asiantuntijoita kokouksiinsa. Aluejohtokunta ottaa kantaa sekä antaa ehdotuksia aluetta koskeviin suunnitelmiin. Aktiivisella kansalaistoiminnalla mahdollistetaan lähidemokratia päätöksenteossa sekä osallisuus jo suunnitteluvaiheessa.

Osallisuusasiantuntija ja esittelijä ovat osallisuus ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmän jäseniä sekä eri palvelu- ja vastuualueverkostojen jäseniä. Verkostot vastaavat palvelu- ja vastuualueiden läpileikkaavan toimintamallin vaikuttavuudesta. Verkostojen toimintaa

¹⁷ Kaupunginvaltuusto 19.6.2017 § 109

tukee osallisuus ja hyvinvointipalveluiden vastuualueen työskentelyä. Ryhmä kehittää ja koordinoi mm. kaupungin osallisuus- ja hyvinvointitoimintaa.

4.2 Yhteistyö toisen ja kolmannen sektorin kanssa

Aluejohtokunta järjestää keskustelu- ja yhteistyöfoorumeita toimintavuoden aikana sekä luo kumppanuutta eri alueen toimijoiden kanssa. Aluejohtokunta kannustaa alueen eri sektoreita yhteistoimintaan niin Nastolan alueella kuin koko Lahden kaupungissa. Tavoitteena on lisätä yhteisöjen ja yhdistysten toimintaedellytyksiä ja lisätä resursseja sekä työvälineitä toiminnan tueksi.

Toisen sektorin kanssa pyritään rakentamaan ja vahvistamaan kumppanuutta Nastolan alueen ja asukkaiden hyvinvoinnin tukemiseksi sekä kehittämään yhteistoimintaa.

4.3 Yritysyhteistyö

Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta. Yhteistyölle tulisi paikallisesti luoda selkeät yhteistyömallit ja -rakenteet. Aluejohtokunta kutsuu Nastolan alueella toimivia yrityksiä yhteistyötilaisuuksiin tarvittaessa. Paikallisiin yrityksiin voidaan tehdä myös yritysvierailuja. Yritysyhteistyötä vahvistetaan ensimmäisten toimintavuosien aikana sekä luodaan yhteistyötä niin Lahden seudun kehityksen kuin Lahden kaupungin elinkeinotoimijoiden kanssa.

Aluejohtokunta järjestää yhteistyössä yritysten, yhteisöjen ja yhdistysten kanssa tapahtumia, tilaisuuksia ja toimintaa Nastolan alueella.

Yhteistoimintaa järjestetään myös alueellisen verkoston kanssa. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä Lahden kaupungissa sekä luoda hyvät rakenteet toimivalle yhteistyölle alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi sekä kaupunkistrategian toteuttamiseksi.

4.4 Muut yhteistyötahot

Osallisuus ja hyvinvointipalvelut sekä aluejohtokunta luovat osaltaan yhteistyön toimintaedellytyksiä eri Lahden alueen toimijoiden välillä.

Nastolan alueella toimivien kehityshankkeiden kanssa verkostoidutaan ja tehdään yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja palveluiden tukemiseksi.

Alueen matkailupalveluita tuetaan tapahtumiin ja yhteistyötilaisuuksiin osallistumalla ja niitä järjestämällä. Aluejohtokunta edistää alueen matkailua ja tekee yhteistyötä Lahti Regionin, Lahti-Pisteen sekä alueen yritysten ja yhdistysten kanssa.

Aluejohtokunta toimii verkostoyhteistyössä Nastolan alueella toimivien kansainvälisten ja kulttuurivähemmistöryhmien kanssa.

5 Määräraha ja talouden käyttösuunnitelma

Lahden kaupunginvaltuusto vahvistaa vuosittain Lahden kaupungin talousarvion. Lahden kaupungin osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto vahvistaa vuosittain konsernihallinnon osallisuus ja hyvinvointipalveluiden talouden käyttösuunnitelman, joka sisältää Nastolan aluejohtokunnan toimintakulut.

Käyttösuunnitelmassa aluejohtokunnalle kohdennettu määräraha käytetään henkilöstö- ja toimintakulujen lisäksi yhteisöjen avustuksiin, jotka kohdistuvat Nastolan alueen kehittämishankkeisiin sekä asukkaita aktivoivaan ja palvelemaan toimintaan. Osallisuusasiantuntijan palkka työnantajakuluineen on osoitettu aluejohtokunnan talouden käyttösuunnitelmassa vuonna 2020.

Nastolan aluejohtokunnan talousarvio vuonna 2020 on 206 800 €.

Nastolan aluejohtokunnan talouden käyttösuunnitelma 2020

Henkilöstökulut (mm. palkat, kokouspalkkiot, ansionmenetykset, henkilöstösivukulut)	74 400 €
Toimintakulut (mm. palvelujen ostot, markkinointi- ja painatuskulut, ICT-kulut, matkakustannukset, aineet, tarvikkeet, tavarat)	26 600 €
Projektiavustukset yhteisöille	67 000 €
Muut toimintakulut (mm. tila- ja laitevuokrat, kokous- ja neuvottelukulut, muut tukitoiminnot yhteisöille)	38 800 €
	<u>Toimintakulut yhteensä 206 800 €</u>

6 Toiminnan sekä palveluiden laadunarviointi ja seuranta

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen tehtävien ja toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Nastolan aluejohtokunta vastaa toteutuksen suunnittelusta.

Aluejohtokunnan tehtäviin kuuluu arvioida toimintaansa sekä seurata ja arvioida kunnan palveluiden laatutason ja asukastyytyväisyyden toteutumista alueellaan. Aluejohtokunta osallistuu ulkopuoliseen arviointiin ja toteuttaa alueellisen seurantatutkimuksen säännöllisesti. Arviointien keskeiset tulokset julkistetaan. Muita kyselytutkimuksia voidaan toteuttaa eri kohderyhmille tarvittaessa.

Aluejohtokunta toteuttaa myös alueella toimiville yhdistyksille, yhteisöille kyselytutkimuksia yhteistyön ja toiminnan kehittämiseksi. Aluejohtokunta pyrkii osaltaan itse arvioimaan toimintaansa itsearviointimenetelmin.

Sähköisen e-Palautteen kautta kaupunkilaiset voivat antaa palautetta aluejohtokunnalle sekä Lahden kaupungin toimialoille palveluista, suunnitelmista, kehittämisestä, kaavoituksesta jne. Lahden kaupunki kehittää aktiivisesti sähköisiä mobiilipalveluitaan lahtelaisten ja Lahden kaupungin yhteisiksi osallistumisen ja kehittämisen välineiksi.

Aluejohtokunnan toimintaa tilastoidaan tarpeen mukaisesti. Sen avulla voidaan seurata mm. toiminnan painopisteitä, toiminta-aktiivisuutta, yhteistyötä ja toiminnan kehittymistä.

Aluejohtokunnan toimintaa kehitetään kaupungin strategioiden lisäksi huomioimalla Lahden kaupungin maaseutupoliittinen ohjelma, Lahden Suunta –työ, osallisuus- ja ympäristöohjelma, Lahden kaupunkiseudun kilpailukykystrategia ja maakunnallinen matkailustrategia sekä lasten, nuorten, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmat ja kestävän kehityksen toimintamallit.

LIITE 1

Lähidemokratia käsitteenä

Lähidemokratia voidaan mieltää julkiseen päätöksentekoon kuuluvaksi hallintotoimeksi tai kokonaan julkisen päätöksentekokoneiston ulkopuoliseksi asiaksi ¹⁸(Martikainen, Yrjönen 1985: 10–11). Lähidemokratiatoimikunnan mietinnön¹⁹ (1982: 1) mukaan kunnallishallinnossa ja yleisesti lähidemokratiassa on kysymys kunnan ja sen poliittisen ja hallinnollisen järjestelmän sekä kuntalaisten välisestä suhteesta. Lähidemokratia rinnastetaan usein osallistumisen käsitteeseen²⁰ (Linna 1993: 60). Asukkaille ominaiset osallistumistavat hallintoon ovat soveltuneet lähidemokratian toimintamuodoiksi, jolloin lähidemokratia ja osallistuminen on mahdollista ymmärtää synonyymeinä.

Lähidemokratia voidaan määrittää seuraavasti (Linna 1993:61):

”Lähidemokratia on suoran tai edustuksellisen demokratian periaatteita noudattavaa asukkaiden osallistumista lähiympäristönsä ja paikallisyhteisönsä asioiden päättämiseen, ohjaamiseen ja toteuttamiseen. Suora tai edustuksellinen lähidemokratia edellyttää yleisillä, kattavilla asukaskokouksilla tai yleisillä vaaleilla valittuja itsenäisen päätösvallan omaavia institutionaalisia lähidemokratiaelimiä.”

Lähidemokratian toteuttaminen ja osallisuuden edistäminen alueella

Kuntien toiminta perustuu edustukselliseen demokratiaan. Kunnallishallinto antaa asukkaille keinon itsehallinnon ja kunnallisen demokratian toteuttamiseen. Kaupunginvaltuustoilla on vastuu osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta. Valtuustolla on kunnan toimintakulttuurin avoimuuden kannalta keskeinen rooli, sillä se päättää pitkälti suoran demokratian laajuuden ja toimintamuodot kunnassa²¹. (Harjula, Prättälä 2004: 251–252.)

Osallisuuden ja osallistumisen käsitteet ovat monimuotoisia. Kunnallishallinnossa osallisuus kytkeytyy etenkin paikallisen demokratian kehittämiseen ja kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen. Aktiivisempaa kansalaista, uudenlaisia vaikuttamismahdollisuuksia ja kansalaiskontrollin vahvistamista tarvitaan hallinnon toiminnan ohjaamiseksi. Osallisuus voi liittyä edustuksellisen demokratian kehittämiseen, mutta kansalaiset ovat osallisia myös yksilöinä, järjestöjen ja yhdistysten jäseninä tai palvelujen käyttäjinä. Osallisuus voi olla myös yleistä ja kaikille kuuluvaa tai toteutua henkilön oman elämän hallintana²². (Ryynänen, Salovaara 2002: 7–8, 94.)

Osallistuminen sisältää puolestaan ajatuksen aktiivisesti osallistuvasta kansalaisesta, jolla on halua, taitoa ja mahdollisuuksia toimia aloitteentekijänä tärkeäksi kokemissaan yhteiskunnallisissa asioissa. Aktiivisimmillaan osallistumisella pyritään vaikuttamaan ja ottamaan kantaa asioiden suunnitteluun ja valmisteluun, mutta se voi olla myös läsnäoloa,

¹⁸ Martikainen, Tuomo & Risto Yrjönen (1985). Lähidemokratian mahdollisuudet. Suomen Kunnallislehti 7/85

¹⁹ Lähidemokratiatoimikunnan mietintö (1982). Komiteamietintö 1982:22

²⁰ Linna, Tapio S. (1993). Kestävähely ja lähidemokratia Suomessa. Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen julkaisu B 39.

²¹ Harjula Heikki, Prättälä Kari (2004). Kuntalaki. Tausta ja tulkinat, 5. uudistettu painos. Talentum, Helsinki.

²² Ryynänen, Aimo, Salovaara Christa (2002). Kokeilusta käytännöksi. Osallisuushankkeen selonteon taustaraportti. Sisäasiainministeriö, Helsinki

paikalla oloa tilaisuuksissa tai tiedon vastaanottamista. Aito kansalaisesta lähtevä osallistuminen toimii, kun on mahdollisuus osallistua silloin, kun koee asian tärkeäksi ja käytössä on kaikille sopivia osallistumisväyliä. (Ryynänen, Salovaara 2002: 8, 94.)

Kunnan asukkailta vaaditaan suorassa osallistumisessa tietoisuutta kuntansa asioista ja suunnitelmista. Ilman oikea-aikaista, oikeaa ja riittävää tietoa valmisteltavista asioista ja päätöksenteosta eivät kuntalaiset pysty osallistumaan ja vaikuttamaan kunnan toimintaan tuloksetta. Virkamiesten ja valtuutettujen luottamukselliset suhteet kaupunkilaisiin ovat tärkeitä kuntalaisten osallistumisen ja osallistumishalukkuuden kannalta.

Luottamuksellisuuden muodostuminen edellyttää hallinnon ja asukkaiden välistä tiivistä vuorovaikutusta²³. (Valtioneuvoston selonteko 2002: 19–20; Harjula, Prättälä 2004: 252–253; Oinas 2009: 75–76.)

.

²³ Valtioneuvoston selonteko (2002). Valtioneuvoston selonteko Eduskunnalle kansalaisten suoran osallistumisen kehittymisestä. Oinas, Pirjo (2009). Kuntarakenne muuttuu – toteutuuko sivukylien osallisuus. Maaseudun Uusi Aika 1/2009.

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 4

Palvelutorin tapaamis- ja tapahtumatilojen käyttöehdot

D/179/00.01.02.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, puh 044 482 0590

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto päättää hyväksyä Palvelutorin tapaamis- ja tapahtumatilojen käyttöehdot (liite 1).

Perusteluosa Lahden palvelutori on avautunut 13.1.2020. Palvelutorilla on laajat julkiset palvelut, ohjaus- ja neuvontapalveluja kaikenikäisille sekä monitoimijuus mahdollistaa myös osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevat palvelut. Palvelutori kokoaa yhteen kaupungin asukkaat, yritykset, järjestöt tarjoten kaikille avoimia tiloja ja välineitä, jotka tukevat yhteiskehittämistä ja osallisuutta. Tilat joustavat niin yleisötapahtumiin kuin luentoihin ja työpajoihinkin sekä kokousten järjestämiseen.

Lahden Palvelutorin tilojen varaamiseen ja käyttöön on laadittu käyttöehdot. Kokoustilojen käyttö on maksutonta yleistä ja yhteisöllistä hyötyä tavoitteleville yhdistyksille ja järjestöille, Palvelutorin toimijoille ja heidän yhteistyökumppaneilleen, kaupungin yksiköille, kaupunkikonsernin yhtiöille sekä valtion ja julkishallinnon viranomaisille. Tilojen varaamisen käyttöehdot ovat kokonaisuudessaan liitteessä 1. Mahdollisista kustannuksista ilmoitetaan aina varauksen yhteydessä. Alla määrittely koskien Palvelutorin kokoustilavuokria, jossa varauksen tekee voittoa tavoitteleva toimija.

Palvelutorin kokoustilavuokrat ovat vuonna 2020 seuraavat:

Iso kokoustila 20 €/ h (Aalto)

Muut 10 €/ h (Niemi, Saari, Harju, Niitty, Metsä)

Lava 50 €/ h .

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet Ote: projektipäällikkö Laura Packalen-Vehko, palveluesimies Niina

2 (2)

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 4

Savolainen, tilapalvelupäällikkö Pirkko Puttonen, Provincia Oy, talouspalvelut

Liitteenä

1. Palvelutorin tapaamis- ja tapahtumatiilojen käyttöehdot (liite 1)

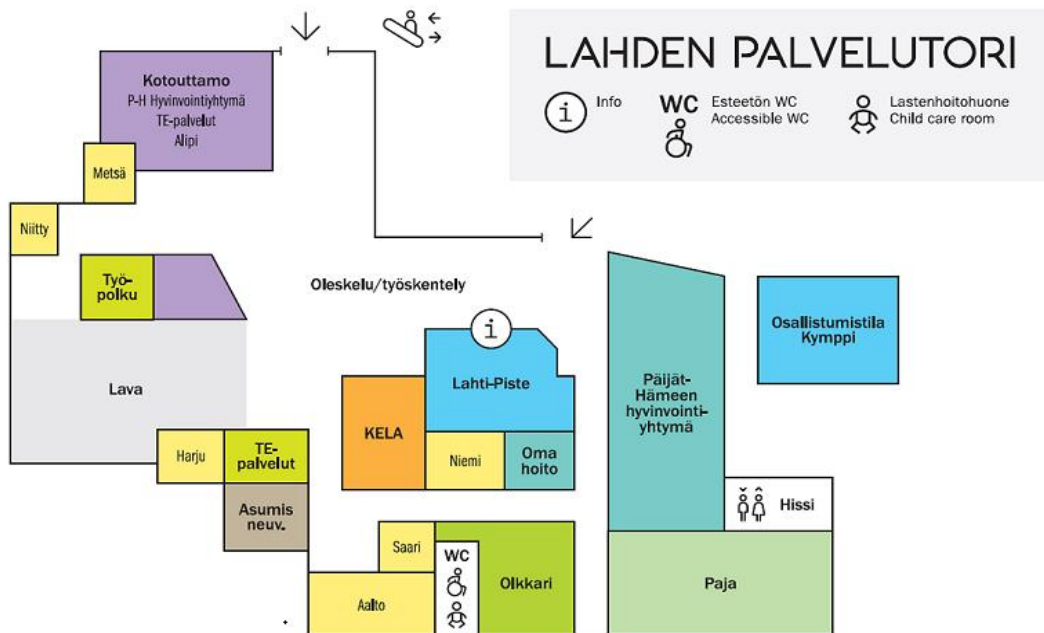
31.12.2019

LAHDEN PALVELUTORIN TILOJEN VARAAMINEN JA KÄYTTÖEHDOT

Lahden Palvelutori avautuu 13.1.2020 ja on avoinna arkisin klo 8-18. Tiloja on mahdollista varata myös ilta- ja viikonloppukäyttöön erityisjärjestelyin.

Palvelutorin neuvottelutiloissa on uusi esitystekniikka, johon kuuluvat suurikokoiset näytöt ja langaton Barco Clickshare -esitysjärjestelmä. Tiloihin on mahdollista saada lisäksi fläppi- ja valkotaulu. Jokaisen varattavan tilan oven vieressä on näyttö, josta näkee tilan varaustilanteen.

Tiloihin on määritetty henkilömäärät turvallisuussyistä.

LAHDEN PALVELUTORI

Lava

Palvelutorin suurin tila on lava, jossa on kuva- ja äänitekniikka isompia tilaisuuksia varten. Tilaa on noin 86 m². Lavatilaan voidaan järjestää noin 80 ihmisen katsomo tuoleineen. Sitä voidaan käyttää esiintymisiin ja näyttelyihin. Tarvittaessa tilaa voidaan vielä laajentaa tai se voidaan jakaa verholla pienempiin alueisiin.

Kokoustilat

Niemi	7 henkeä	11,3 m ²
Saari	4 henkeä	5,6 m ²
Aalto	20 henkeä	24,5 m ²
Harju	8 henkeä	10,3 m ²
Niitty	4 henkeä	5,2 m ²
Metsä	6 henkeä	8,9 m ²
Kolo	2 henkeä	äänieristetty moduuli, ei esitystekniikkaa

1. Varaukset tiloihin tehdään Lahti-Pisteen kautta sähköpostiin tilavaraukset.palvelutori@lahti.fi
Varaustilannetta voi tiedustella myös puhelimitse 03-814 2355.
Sopimus syntyy sähköpostitse.
Vahvistuksen yhteydessä Lahti-Piste toimittaa varaajalle nämä käyttöehdot.
Ilmoita varauksen yhteydessä tilaisuuden nimi sekä tieto siitä, onko kyseessä sellainen tilaisuus, johon yleisön toivotaan osallistuvan. Tilaisuuksista, joihin yleisöä odotetaan, kerromme automaattisesti tapahtumakalentereissa ja sosiaalisessa mediassa.
2. Mikäli tilalle ei ole tarvetta, tulee varaus peruuttaa mahdollisimman pian sähköpostitse.
3. Tilaan liittyvistä järjestelyistä on sovittava jo tilavarausta tehtäessä.
Järjestelyjä varten tila on varattuna puoli tuntia ennen tilaisuuden alkua sekä sen jälkeen. Varaaja valmistautuu itse tekemään tarvittavat muutokset esim. tilan sisustuksen suhteen sekä palauttamaan alkuperäisen järjestyksen tilaisuuden loputtua. Lisäpöytiä ja -tuoleja on tarjolla.

4. Tiloja on mahdollista käyttää myös Palvelutorin aukioloaikojen ulkopuolella erityisjärjestelyin, joista on etukäteen sovittava Lahti-Pisteen kanssa. Mikäli tiloja käytetään muuhun kuin kokous- tai koulutustoimintaan on asiasta etukäteen ilmoitettava. Tiloja ei saa käyttää muuhun kuin rakennusluvan mukaiseen toimintaan.
5. Käyttäjä vastaa tilakäytön aikana käyttämistään tiloista ja tilojen irtaimesta omaisuudesta sekä niiden asianmukaisesta käytöstä. Tiloissa järjestettävistä kokouksista- ja tilaisuuksista aiheutuvista mahdollisista lisäkustannuksista (esim. siivous, jätehuolto, tiskaus, hälytykset, tekninen tuki, kiinteistönhuollon toimenpiteet tms.) vastaa tilojen käyttäjä. Mahdollisista vahingoista on ilmoitettava välittömästi järjestyksenvalvojalle sekä mahdollisimman pian myös Lahti-Pisteelle.
6. Palvelutori / Lahden kaupunki saa keskeyttää asiakkaan tilaisuuden ja toiminnan niin halutessaan ilman korvausvelvollisuutta. Palvelutori/Lahden kaupunki voi myös kieltäytyä sellaisista tilaisuuksista, jotka vaatisivat liikaa erityisiä järjestelyjä.
7. Kokoustilojen käyttö on maksutonta yleistä ja yhteisöllistä hyötyä tavoitteleville yhdistyksille ja järjestöille, Palvelutorin toimijoille ja heidän yhteistyökumppaneilleen, kaupungin yksiköille, kaupunkikonsernin yhtiöille sekä valtion tai julkishallinnon viranomaisille. Mahdollisista kustannuksista ilmoitetaan aina varauksen yhteydessä.
8. Tilojen käyttäjä hoitaa ja sopii kokoustilatarjoilusta itse. Hän myös huolehtii tilan siisteydestä. Tupakan ja alkoholin käyttö on Palvelutorilla kielletty.

Palvelutorin Olkkarissa on kahvin- ja vedenkeitin sekä mikit noin 20 hengelle. Mukeja voi käyttää kokoustilatarjoiluun. Käyttäjä huolehtii tiskeistä. Olkkarista löytyy astianpesukone, joka on käytettävissä Palvelutorin aukioloaikoina. Iltaan päättyvissä tilaisuuksissa suosittelemme omia kertakäyttöastioita. Palvelutorilta löytyy myös kahviautomaatti.

Nämä Kauppakeskus Triossa toimivat yritykset ovat kiinnostuneita hoitamaan kokoustiloihin tilattavaa valmista tarjoilua:

- Ciao Caffe 040 809 8222 trio@ciaocaffe.fi
- Espresso House 040 668 1235 trio_lh@espressohouse.com
- K-supermarket 020 749 7500 erkki.saarinen@k-supermarket.fi
- Sinuhe 040 833 8822 trio@sinuhe.fi

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 5

Ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmän nimeäminen

D/209/00.00.01.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, puh. 044 482 0590

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto valtuuttaa hyvinvointijohtaja Mikko Komulaisen nimeämään ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmän.

Perusteluosa Ehkäisevän päihdetyönlain 5 §:n mukaan kunnan tulee huolehtia ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimetä kuntaan ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaava toimielin. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on järjestänyt ja tuottanut sekä perus- että erikoistason sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut alueen kuntiin 1.1.2017 alkaen. Kuntien tehtävänä on edelleen huolehtia omien hallinnonalojensa ehkäisevän päihdetyön toimista, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen huolehtiessa siitä omalta osaltaan.

Osallisuuden ja hyvinvointipalvelujen vastuualueen vuoden 2020 toiminnan yhtenä painopistealueena on ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinointi. Tähän liittyen kaupunkitasoinen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori on aloittanut tehtävänsään 7.1.2020. Tavoitteena on myös ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman laadinta vuonna 2020.

Ehkäisevän päihdetyön koordinointiin liittyen on tarpeen nimetä ohjausryhmä, jossa kootaan yhteen alueen eri toimijoita ja heidän asiantuntemustaan ehkäisevästä päihdetyöstä. Ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmän keskeisenä tehtävänä on tutustua Lahden päihdetyön nykytilanteeseen, vahvistaa eri toimijoiden yhdyspintatyötä sekä tehdä ehdotuksia ennaltaehkäisevän päihdetyön toimenpiteistä. Ohjausryhmä myös seuraa, tukee ja antaa asiantuntemustaan ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaan laadintaan.

Ehkäisevän päihdetyön ohjausryhmään esitetään nimettäväksi seuraavilta toimijoilta edustajia: Lahden kaupunki 3-4 henkilöä, Phhyky 2-3 henkilöä sekä yhden henkilön poliisista, seurakunnasta, yhdis-

2 (2)

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 5

tyksistä, yrittäjäjärjestöltä sekä kaksi asiantuntijajäsentä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Mikko Komulainen, Marja Mikola, Pia Haverinen, Päivi Pitkänen

Liitteenä

-

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 6

Tiedoksi merkittävät asiat

D/9/07.01.03.00.02/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Valmistelusihteeri Tuula Seljas, puh. 050 3836 501

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen

Jaosto merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa Jaostolle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Hyvinvointijohtajan viranhaltijapäätös 20.12.2019/9 §
Senioreiden digilukutaidon kehittäminen Lahden alueella
D/2893/02.08.00.00.03/2018

Hyvinvointijohtajan viranhaltijapäätös 20.12.2019/11 §
Senioreiden digilukutaidon kehittäminen Lahden alueella -projektin
hankinta
D/2893/02.08.00.00.03/2018

Hyvinvointijohtajan viranhaltijapäätös 14.1.2020/1 § Lahden
kaupungin osallisuusmallin kehittämistyön hankinta
D/2484/00.01.02.01.00/2019

Asiakirjat ovat nähtävillä luottamushenkilöiden extrassa.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet -

Liitteenä -

1 (1)

Lahden kaupunki
Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

Päätöspäivämäärä
23.01.2020 § 7

Muut asiat

D/13/00.02.03.00.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

-

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Jaosto merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston ylimääräinen kokous pidetään
13.2.2020 klo 15.00.

Hyvinvointijohtajan ajankohtaiset asiat.

Muutoksenhaku

-

Toimenpiteet

Liitteenä

-

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki

Kunnallisasiat

Toimielin:

Kokouspäivämäärä:

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto

23.01.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 1, 6, 7
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuksen 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 Puh.: (03) 814 11 Faksi: (03) 814 2244 Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-18 Pykälät: 2, 3, 4, 5 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen teko on oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valituksen	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen
--	---

tusaika	hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.	
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointi-palvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät:</p>	Valitusaika: 30 päivää
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointi-palvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät:</p>	Valitusaika: 30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.	
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
Tuomiois-	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoi-	

tuinmaksut	keudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsitte- lyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.
Lisätiedot	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen. Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.